

Protestni shod ZSSS

Premalo udeležencev iz Posavja

V Ljubljani na ploščadi pred Metalko je bil v soboto, 6. novembra, protestni shod delavcev, ki ga je pripravila ZSSS z motom: Delavke in delavci, za delo in pravice gre.

Na shodu smo skušali oblastnikom dopovedati, da taka gospodarska in socialna politika, ki ukinja delovna mesta, odpušča delavce in ustvarja armado brezposelnih, za nas ni sprejemljiva, zato ji nasprotujemo in zahtevamo tako gospodarsko in socialno politiko, ki bo tudi po meri delavk in delavcev.

Protestnega shoda smo se udeležili tudi delavci iz Posavja. Bilo nas je malo, daleč premalo. Posavje je namreč regija, kjer najbolj občutimo učinke take politike. Bistvenih razlik pa ni tudi drugod po državi.

Nezaposlenost raste iz meseca v mesec. V Posavju je v septembru dosegla že grozljivih 5200 brezposelnih.

Med najbolj ogroženimi panogami so kovinsko predelovalna industrija, kmetijstvo, gozdarstvo, trgovina in gostinstvo.

Tako imenovani programirani steečajji niso nič drugega kot načrtno odpuščanje delavcev.

Podržavljanje zemlje in gozdov je grožnja, da bo iz teh dveh panog gospodarstva veliko ljudi brez svoje volje ostalo brez dela. Denacionalizacija in vračanje premoženja v naravi brez obveznosti do zaposlenih v prodajalnah in gostinskih lokalih pomeni kup ljudi na cesti.

Delavci državne uprave ne vedo, kaj bo z njimi po reorganizaciji države in lokalne samouprave. Tudi njim se ne obeta kaj drugega kot zavod za zaposlo-

vanje.

Denar, ki ga daje država za nadomestilo brezposelnim, bi bil boljše in koristnejše naložen, če bi ga namenila za aktivno zaposlovanje, za odpiranje novih produktivnih delovnih mest.

Oblastniki smo opozorili na revščino, ki trka na vrata marsikaterega delavca, ki tudi po tri in več mesecev ne dobi niti zamrznjene plače.

Razmere so težke po vsej državi, zato ni nič čudnega, da je eden od posameznikov ugotovil, da se je še bog razjokal

(med shodom je namreč ves čas deževalo), ko je poslušal, zakaj se morajo delavci zbirati na takih shodih.

Mi se nadajamo, da bodo oblastniki (vlada, poslanci) prisluhnili našim opozorilom in v proračunskem memorandumu za leto 1994 namenili več denarja za ohranjanje produktivnih delovnih mest in da bodo sprejeli take zakone, da bo odpuščanje delavcev postalo drago za delodajalce in ne samo za državo, za nas davkoplačevalce.

Na koncu moramo ošvrkniti še naše aktiviste, ki niso naredili dovolj, da bi nas bilo na skodu iz Posavja še več. (J. Č.)

Cesta Brestanica-Senovo predvidoma nared 15. decembra

Senovo, 3. novembra – Gradnja ceste Brestanica-Senovo, ki se je začela pred tremi meseci, bo trajala še kakšen mesec. Delovodja Franc Korevec nam je pretekli teden povedal, da postavljajo robnike in končujejo spodnji ustroj ceste. Položiti morajo še drenažne cevi in opraviti ostala zaključna dela, vključno z asfaltiranjem. (Besedilo in slika: B. C.)

Slavnostna otvoritev DEL NA BIZELJSKI MAGISTRALI

Bizeljsko – V četrtek, 11. novembra, bodo uradno pričeli dela na t. i. bizeljski magistrali, cesti med Brežicami in Bizeljskim. To slavnost so Bizeljci že dolgo pričakovali, kar pomeni, da so o njej govorili že od takrat, ko so različni gostilniški posebnosti pričeli govoriti in razmišljati o t. i. SAO Bizeljsko. Verjetno se bodo take govorice sedaj polegale. Delo je prevzela zasebna firma, o ostalem pa vam bomo poročali po slavnostni otvoritvi gradbišča. Glede na to, da so se doslej ministri na meddržavnih srečanjih sestajali predvsem v teh krajih, bo sedaj treba šele ugotoviti, ali bo to dogovarjanje lažje ali le pogostejše. Po dobri cesti bo namreč lažje priti do gostilne Šekoranjevega Sineta, tam pa se pogajalci kar radi zasedijo. (Drm)

„Posavje'93“

V besedilu o vaji „Posavje'93“, objavljenem v NG 17 med sodelujočimi nismo omenili Prostovoljnega gasilskega društva Krško. Njega in še nekaterih udeležencev ni bilo na seznamu, ki smo ga dobili od RUJUV. Pardon!

Slovesnost na Sokolskem stadionu v Brežicah Sokolu so sokoli sneli pregrinjalo,

ker upajo, da bo tudi on pomagal dvigniti mesto v zelene višine, da mu bo navdihnil čim več svojih značilnosti.

Brežice, 6. novembra – Na portalu tukajšnjega stadiona sta dolgoletna brežiška športska funkcionarja Mimica Avsec in Božo Kerin odkrila ponovno postavljeni kip sokola. Na slovesnost so organizatorji povabili vse še živeče člane Sokola, ki so jih poznali, in člane Orla.

Župan Teodor Oršanič je v svojem slavnostnem nagovoru povedal, da se odslej tudi stadion imenuje Sokolski stadion, po opisu pomena in zgodovine razvoja sokolskega gibanja na Slovenskem pa je poudaril, da „z današnjim vračanjem sokola na njegovo pravo mesto ne želimo posnemati preteklosti. Želimo le počastiti 130. obletnico ustanovitve Južnega Sokola in dati priznanje vsem, ki so v preteklosti z organizirano obliko telesnokulturne aktivnosti prispevali k razvoju športa in k narodnostnemu osveščanju. Sokol, simbol pokončnosti, neustrašnosti in svobode, pa naj stoji na svojem mestu, ki mu pripada in ki ga zasluži in“.

Po slovesnosti z odkritjem sokola je predsednik IS SO Brežice Ciril Kolečnik zbrane povabil na

KAJ MEJIŠ, KOLIKO ČASA NAM BO OB TEJ FANTAZIJI SITUACIJI ŠE USPEVALO TLIKATI SKUPAJ CELULOZO?

ŠE DOBRO, DA IMAMO V BLIŽINI JUKLEARKO KI VELJA VSA POZORNOST GLEDE VARNOSTI OBRATOVALNIJA LE UJELJ...

Razstava malih živali

Brežice – Brežiško Društvo gojiteljev malih pasemskih živali sodi med večje in uspešnejše v državi, s svojimi 100 člani, ki so iz celega Posavja, nekaj pa celo iz Zagreba, pa tudi med aktivnejše. Ob koncu tega tedna pripravljajo svojo že dvajseto razstavo, ki bo ponovno v telovadnici brežiške gimnazije, na njej pa si bo mogoče ogledati več kot 500 različnih živali. Razstavo bodo odprli v petek, 12. oktobra, odprta pa bo vse do nedelje, vsak dan med 9. in 18. uro. (V. P.)

V Valvasorjevi knjižnici v Krškem bo v četrtek, 25. novembra ob 18. uri

PREDSTAVITEV PRIROČNIKA ZA PODJETNIKE

„Kako uspeti na trgu z majhnim podjetjem.“ Namenjen je tako začetnikom v poslu kot tudi vsem ostalim, ki jih še zlasti mučijo vprašanja, kako pridobiti in zadržati kupca, kako formirati cene, prodajno politiko ipd. Knjigo je kot projekt ministrstva za malo gospodarstvo izdalo podjetje Melisa d.o.o., zato bo na predstavitvi imela krajše predavanje direktorica podjetja in avtorica priročnika mag. Neva Maher.

Predstavitve bo spremljala razstava literature o podjetništvu, ki jo bo pripravila Valvasorjeva knjižnica.

Prijave za udeležbo na predstavitvi zbirajo v Valvasorjevi knjižnici do ponedeljka, 22. novembra. Vstopnine ni.

objekta z garderobami, sanitarijami in trim kabinetom. Zatem so si zbrani v športni dvorani ogledali telovadni program in predstavitev športnih razredov, popoldne pa je bila na stadionu še nogometna tekma. O vsem tem pišemo na notranjih straneh Našega glasa.

Javna tribuna Združene liste – SDP Krško

Bodo Slovenci prej izumrli, bo padla koalicija

ali bo prej dovolj delovnih mest in vsaj zasilne socialne varnosti ter ali se bo vlada tudi v letu družine (1994) držala neprizadeto ob izenačenju rodnosti s smrtnostjo?

Krško, 2. novembra – Združena lista socialnih demokratov, občinska organizacija SDP Krško je organizirala javno tribuno o družinski politiki in proračunu. V vabilu je bilo zapisano, da je cilj tega soočenja seznanjanje z (v bistvu) nestrinjanjem poslancev te stranke in njenega vodstva s proračunsko politiko, kakršno je v memorandumu o letošnjem proračunu zasnovala Drnovska vlada.

Odločitev o seznanjanju slovenske javnosti z možnimi posledicami socialne in družinske politike, kakršno je tokrat zastavil sestavljalec proračuna, je sprejel Ženski forum v ZLSD, rezultat celotne akcije pa naj bi bila podpora javnosti pri zavrnitvi proračunskega memoranduma. Srečanja v Krškem so se udeležile Breda Pečan, poslanka ZLSD v državnem zboru, Andreja Černak-Meglič in Živa Vidmar. Iz uvodnih razmišljanj gostij smo izvedeli, da se lahko v letu ali dveh nadejamo kvečjemu zaustavitve naraščanja brezposelnosti, da pa je vlada v sedanjem proračunu povsem opustila socialno noto. Sestavljaleci proračunskega memoranduma so navili liberalne strune, ki godejo, da naj za svojo blaginjo skrbi predvsem vsakdo sam, pomagajo pa naj mu svojci, sosedje, karitas in še kdo ter šele potem država. Denar ni predviden ali pa gre le za simbolične vsote (glede na potrebe) za pospeševanje rasti malega gospodarstva, socialne pomo-

či brezposelnim, otroške dodatke, pokojnine in še celo vrsto takih reči. Konzervativno korporativistični modeli močno poudarjajo vlogo družine tudi pri vzgoji otrok, kjer je bila (zaradi kakovostnih vrtcev) že bistveno drugačna. Še huje bo očitno po 1995., vsaj tako nakazuje proračunska politika. Pri tem nam (Slovincem) visi nad glavo dejansko izumrtje, saj se bo smrtnost zdaj izenačila z rodnostjo.

Zbrani so izrekli nekaj krepkih na račun načrtovanega obsega nabave orožja in drugih proračunskih izdatkov, predvsem pa so se odločno uprli očitkom o veleizdaji, ki grozijo vsakomur, kdor se ne strinja s sedanjo oboroževalno politiko. V pogojih, ko ogromno ljudi ne zasluži niti za pokritje lastnih osnovnih stroškov preživetja, ko brezposelnost grozi na vsakem koraku in pri tem ne pomaga niti dopovedovanje, da polne zaposlenosti ne bomo dosegli nikoli več, ko se redno srečujemo z nezakonitostmi in neredom v vrhu družbe, ko se tako svet kot domače okolje giblje po nevidni črti med redom in kaosom (tudi vojno), Slovenci odgovarjajo z najgloblji možnim protestom: nerojevanjem. Tako, kot so nekoč izstradani jetniki brez volje po odporu mirno dovolili, da so jih pokončevali. V vseh krizah, smo slišali komentirati gostje, so države ščitile najbolj ranljive: otroke, upokojeince in družine, naša pa tega očitno ne

namerava. Ravno tako se očitno odreka najboljšemu slovenskemu izvoznemu artiklu: znanosti in kulturi, saj je tudi tu predvideno drastično zmanjšanje sredstev. Če pomislimo, da v vseh državah Amerike srečujemo otroke slovenskih izseljencev na kar visokih položajih v politiki, administraciji, znanosti ..., nam mora prodreti v zavest spoznanje, da so se njihovi očetje zaradi šolanja svojih potomcev marsičemu odrekli. Naša vlada, kot kažejo zmanjšanja postavk v proračunskem memorandumu, tega namena nima. Ali pa morda ima. Tudi to domnevo smo slišali, da se hoče sedanja vladajoča koalicija na tak način po francosko otresti (po novem) neprijetnega partnerja – ZLSD in njegovih ministrov, ker se je že ogledala ali pogodila z nekom drugim. Potem se bo morda našel tudi denar.

Upajmo, da so tisti poslušalci, ki so se razgovora udeležili zaradi poklicnega ukvarjanja s to problematiko (bilo jih je skoraj pol med navzočimi), vendarle uspešno dobiti vsaj vtis o tem, kaj čaka njihove službe in njihove varovance. Javna tribuna o problemih slovenske socialne in kulturne politike ter natalitete je po uvodnih pojasnilih gostij žal vse prehitro zaplaval v vse preveč ohlapne vode in je dobila pridih strankinega seminarja o vseh mogočih aktualnih problemih. Kot smo tega bili vajeni nekoč. V Sloveniji pa je na primer 65.000 brezposelnih, ki prejema nekakšno podporno sredstvo, in 70.000 takih, ki ne dobivajo ničesar. Pa še to: ne eni ne drugi se niti malo navdušeno ne lotevajo ponujenega obiranja jabolk in drugih podobnih del in ob to so se obregli tudi udeleženci tega razgovora. (Ika)

DOLG KOT POLITIKA IN PREPIR

Dolg slovenskega in hrvaškega elektrogospodarstva jedrski elektrarni Krško že dolgo ni samo ekonomski problem. Slovenija in Hrvaška Krško na veliko uporabljata tudi za poravnavanje siceršnjih medsebojnih odprtih političnih računov. Seveda pa je veliko vprašanje, komu to koristi. Usklajeno in nekonfliktno ravnanje Slovenije in Hrvaške pri uravnavanju poslovanja krške elektrarne (kot skupnega projekta obeh držav) bi eni in drugi strani samo pomagalo pri utrjevanju njune tako zaželeni podobne zanesljivih in solidnih partnerjev tudi v širšem poslovnem svetu. Zdaj pa je težko govoriti o takšnem (pozitivnem) vtisu. Zares nenavadno je, da mora slovenska stran kar naprej (in to z vsem javnim pompom) opozarjati Hrvaško na njene neporavnane obveznosti do nuklearne elektrarne in celo groziti z zaustavljanjem dobave električne energije iz te elektrarne za potrebe Hrvaške. Ali Hrvaška ne ve, kaj je nje-

na dolžnost? Po drugi strani pa je seveda nenavadno tudi to, da slovenski državni sekretar za energetiko Boris Sovič te dni v pogovoru za ljubljanski Dnevnik ni hotel komentirati pisanja hrvaškega Večernjega lista, po katerem slovenski tisk skuša prikazati, kot da nuklearki dolguje le hrvaško elektrogospodarstvo. Pač pa je Sovič priznal, da je "dejstvo, da sta dolžnika tako slovensko kot hrvaško elektrogospodarstvo, s tem da je hrvaška stran bistveno slabši plačnik..." Po Sovičevih besedah je res tudi to, da je letos slovenska stran financirala zamenjavo goriva, Hrvaška pa naj bi finančno poskrbela za remont, česar pa ni v celoti izpolnila. Vendar o isti stvari funkcionarji hrvaškega ministristva za gospodarstvo in energetiko ter hrvaškega elektrogospodarstva trdijo nekaj drugega. Po poročilu mariborskega Večera pravijo, da je slovenski dolg večji, hrvaški pa manjši, kot pa trdi Sovič. Hrvati

tudi dodajajo, da "slovenska izsiljevanja" niso nič novega in niso korektna, Slovenci pa groženj z zaustavitvijo dobave elektrike ne morejo kar tako uresničiti. Prav tako Hrvati pravijo, da se razlika med hrvaškim in slovenskim dolgom nuklearki precej zmanjša, če vračunamo še sedem milijonov mark, ki jih nuklearka dolguje Končarju, Djakoviću in drugim hrvaškim podjetjem, ki so sodelovala pri remontu. Na Hrvaškem očitajo Sloveniji, da je zdaj prevzela skoraj popoln nadzor nad elektrarno v Krškem, s čimer pa se, pravijo, kot enakopravni lastnik elektrarne ne morejo strinjati...

Slovenska stran bi glede tega pač morala povedati tudi svoje mnenje. Sicer pa zagotovo ni dobro, če se pri delu (hrvaške) javnosti ustvarja (napačen?) vtis, da je Slovenija veliko bolj rigorozna do hrvaških obveznosti do nuklearke kot pa do svojih. Ja. K.

Odprto pismo

Območne organizacije ZSSS za Posavje Predsednikom skupščin občin v Posavju, predsednikom IS SO v Posavju, poslancem iz Posavja, delegatom vseh zborov občinskih skupščin v Posavju

Na razširjeni seji sveta Območne organizacije sindikatov Posavja smo obravnavali doslej znane priprave na upravni okraj v Posavju. Iz medijev smo izluščili, da so te priprave le boj za stolčke. Resno se bojimo, da bodo zaradi zakoreninjenega tekmovalstva med sedanjimi občinskimi centri rezultati prav nasprotni od željenih.

Namesto da bi se zavzemali za pridobitev okraja in za čim več funkcij, ki bi jih imel upravni okraj, se naši voljeni funkcionarji greste pretežno "kdo bo koga" v

slogu popolnega nezaupanja.

Ta vmesni člen državne uprave bo verjetno namenjen približevanju funkcije države občanom, zato predlagamo, da se začne dogovarjati o potrebni infrastrukturi za delovanje izpostav države in odgovornim v državi ponudite najboljše pogoje za delovanje teh izpostav. Zastavljeno politično (ne)dogovarjanje oziroma trmasto vztrajanje pri sedežih določenih funkcij v posameznem središču nas spominja na tiste, ki so hoteli odreti zajca, še preden so ga ujeli. Še enkrat predlagamo

strpnost. Argumentirana razprava pa naj najde možnosti za učinkovito delovanje upravnega okraja. Ob predlagani rešitvi, da bodo v vseh sedanjih občinskih središčih izpostave za posamezna področja delovanja, je naše priporočilo še toliko bolj aktualno.

Prepričani smo, da kot predstavniki krajanov (občanov, prebivalcev, volilcev itd.) razmišljate podobno, da želite ljudem dobro, če hočete državo približati ljudem, in da boste v tem duhu našli skupen dogovor. V Posavju je še nekaj institucij, ki delujejo. Njihove izkušnje so torej dokaz, da se da tudi na tem prostoru delati, če je dobra volja in razumevanje.

Predsednik Območne organizacije sindikatov Posavja
Jože Černoša

VROČICA SOBOTNE NOČI

Vročica, ki je zajela državni parlament ob razpravi o bodoči lokalni samoupravi in organiziranju okrajev, se širi tudi na lokalno raven, kjer se je pričel prestižni boj predvsem o tem, kje bodo bodoča središča upravnih okrajev in kakšno obliko naj bi imele bodoče občine. Neverjetno je, da je vse skupaj postalo samo politična tema, ki govori predvsem o novi obliki, vsebina pa je drugotnega pomena, obstaja kot nekaj imaginarnega z upanjem, da nam bo dodeljena kot dar vseobsegajočega kozmosa.

Republiškem parlamentu lahko kljub vsej vročici zamerimo, da daje posameznim enklavam, kot so Ljubljana, Maribor in Celje, privilegiran položaj in status, saj jim daje legitimnost, da opravljajo tudi naloge pokrajine brez predhodnega medsebojnega dogovarjanja novih občin. Vsem ostalim "normalnim" občinam, ki po kriterijih izpolnjujejo pogoje za mestno občino, bi s sprejetjem zakona po upravnih okrajih pripadel samo sedež upravnega okraja, naloge pokrajine pa bi delili pozneje z medsebojnim dogovarjanjem.

Glede na to, da se že sedanje občine zaradi nesposobnosti voditi dolgoročno politiko in predvsem zaradi zadržanih lokalnih liderjev ne morejo dogovoriti o funkcioniranju od države dodeljenih okrajev, je iluzija, da se bodo take in s takšnim političnim vodstvom sposobne dogovoriti o bodočem povezovanju v pokrajine, kjer se bo vsak zaradi svoje plitkosti in namišljene pomembnosti počutil ogroženega oziroma opeharjenega. Vsi ti spori so vsekakor voda na mlin države, ki ji že v pripravljalnih fazah uspeva slabiti lokalno moč.

Prav imenitna poteza je, da je mogoče ustanoviti občino v vsaki kurji vasi, čeprav ni pravih pogojev, da bi tako ustanovljena občina lahko uspešno delovala. Pa nič zato, bomba je bila vržena, ljudje plešejo vročico sobotne noči in jim v tem trenutku sploh ni pomembno, da tudi maše ne bodo poslušali na svojem dvorišču. Čas streznitve bo prišel, škoda samo, da bo država do takrat pobrala svoje davke, nam pa pustila kurjeke in propadle sanje.

Zato mislim, da bi bilo politično modro občanom občine Krško razložiti podtöne novega zakona o lokalni samoupravi in preprečiti sovražstvo med posameznimi deli, saj močnejši z razdelitvijo prav gotovo ne bomo, smo pa lahko združeni dostojen partner državi tako v političnem kot tudi v gospodarskem smislu. Imeti majhno občino namreč ne pomeni v naslednjem trenutku obleči Murino obleko, ampak večno ostati v cunjah beračev in revežev.

Država je svojo bombo že vrгла, od nas samih pa je odvisno, ali bomo pristali na to, da bosta na nebu dve sonci in v hiši dva gospodarja.

Damjan Lah

Zatrpani poslanci

Vedno nove "prioritetne" zadeve

Bodo nove volitve spomlad ali bo sedanjim skupščinam podaljšan mandat? O tem bo več znano po decembrskem zasedanju državnega zbora.

Ljubljana – Ali se bojo slovenski poslanci res dobesedno zaprl v Državni zbor, da bi lahko še pred koncem leta opravili nekaj najnujnejših opravil? Čeprav so že sicer v veliki zamudi in so zaradi tega svoje oktobrsko zasedanje morali najprej začeti z nadaljevanjem septembrskega, nekateri poslanci in stranke še naprej vehementno zahtevajo, da se "prioritetno" uvrstijo na dnevni red zasedanj Državnega zbora vedno nove (nujne) točke. Tako se poslanci niso mogli dogovoriti, da bi usklajevanje številnih zakonov z novo ustavo, ki je bilo prvotno predvideno do konca tega leta, prestavili v razumnejši daljši čas, pri čemer naj bi 40 najpomembnejših zakonov vendarle sprejeli do 20 poslancev je podpora predlaganemu podaljšanju usklajevanja zakonodaje z ustavo pogojilo za zahtevo, da se do konca leta morajo sprejeti zakoni s področja državne uprave, lokalne samouprave in javnih financ, kar bi po njihovem mnenju med drugim omogočilo, da bi lahko opravili spomladanske lokalne volitve že po novih občinah. Neusklajeni državni zbor je sklenil, da bo o predlogu 20 poslan-

cev razpravljal in odločal na izredni seji, ki bo predvidoma od 2. do 4. decembra. Realisti mislijo, da bi bilo najbolj normalno, če bi sedanjim občinskim skupščinam podaljšali mandat za nekaj mesecev, ker bi le tako lahko v miru in brez škodljive ihte pripravili vse potrebno za reformo lokalne uprave in samouprave.

Marjan Poljšak (Samostojna poslanska skupina) je opozoril na mnenje na terenu, "da avtocest v Sloveniji ne gradimo samo zaradi gospodarske krize, ampak tudi zato, ker se na vrhu ne znajo zmeniti, kdo bo dobil provizijo."

Sicer pa so poslanci na oktobrskem zasedanju državnega zbora končali drugo branjo resolucije o izhodiščih nacionalne varnosti Slovenije, opravili pa so tudi prvo obravnavo predloga zakona o obrambi. Minister za obrambo Janez Janša je poudaril, da je sedanji obrambni sistem Slovenije trikrat cenejši, kot pa je stal Slovenijo prejšnji obrambni sistem Jugoslavije. Odbor za obrambo je predlagal, naj bi tudi predsednik države in vrhovni poveljnik Milan Kučan v državnem zboru povedal svoje mne-

nje o predlogu zakona o obrambi. Med potencialnimi ogroževalci nacionalne varnosti Slovenije vidi državni zbor tudi morebitne procese dezintegracije v Italiji in dolgoročne aspiracije določenih političnih krogov v Italiji po "nekdanjih italijanskih ozemljih" in njihove zahteve po reviziji Osimskih sporazumov, ki sicer zagotavljajo nespremenljivost meja z Italijo.

V razpravi o ustanovitvi družbe za izgradnjo avtocest so nekateri opozarjali na nevarnost, da se družba izmuzne kontroli parlamenta in pade v sumljive finančne posele, zato so zahteva-

li, da pridejo v nadzorni odbor predstavniki vseh parlamentarnih strank, ne pa samo trije poslanci, kot je predlagala vlada.

Večina poslancev je bila tudi proti predlogu vlade, da bi moral biti "iz komunikacijskih razlogov" sedež družbe v Ljubljani in ne v Celju, kot je predlagal državni zbor. Takšno stališče vlade so ocenili kot dokaz nepriljubljenosti, da bi začeli proces dislokacije vsaj nekaterih državnih služb iz Ljubljane v druga območja Slovenije, in kot potrdilo želje, da se čimveč odločitev in denarja zadrži v Ljubljani. (Ja. K.)

Milan Alešević

NAŠ GLAS

NAŠ GLAS – SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE – Izhaja štirinajstredno ob sredah – Izdaja: INDOK center Skupščine občine Krško – Odgovorni urednik: Ivan Kastelic – Članica uredništva: Irena Godec – Uredništvo: CKŽ 23, 68270 Krško, telefon: (0608) 21-868, telefax (SO Krško): (0608) 21-828, 21-678 – Grafična priprava in tisk: Papiroti – vse iz papirja Krško, d.o.o. – Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/160-92, izdanega 5. marca 1992, se za Naš glas plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5% – Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila, pojasnila ali strokovna gradiva, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi besedili podpisani. – Rokopisov in slik ne vračamo.

Kako podeželju vrniti privlačnost?

Nagrade za najbolj urejene kmetije

Na slavnostni seji ob brežiškem občinskem prazniku so jih prejeli Jelčičevi z Oklukove Gore, Pinteričevi z Bizeljskega in Škvarčevi iz Dolenjih Skopic.

Brežice, 27. oktobra – Brežiška občina v zadnjih letih posveča vse več pozornosti kmetijskemu prostoru. Gre za podeželje kot prostor, namenjen kmetovanju in pridelovanju hrane ter bivanju in različnim drugim človekovim dejavnostim. Podeželje je tudi prostor, ki nudi sprostitvev in od diih mestnemu prebivalstvu.

"Naše podeželje je izgubilo veliko privlačnosti, pokrajinskih in stavbnih značilnosti, ki jih lahko le še poredko občudujemo v njihovi izvorni obliki." Izhajajoč iz take ocene stanja so se v brežiškem sekretariatu za kmetijstvo skupaj s kmetijsko svetovalno službo odločili za akcijo "Iščemo najbolj urejeno kmetijo v občini Brežice."

Komisija v sestavi: Anka Bernard, dipl. ing. agr., Franc Filipčič, dipl. ing. agr., Olga Lupšina, dipl. ing. agr., in Andreja Špeljak, dipl. ing. agr., je obiskala trinajst za tekmovanje prijavljenih kmetij. Ocenjevali so urejenost doma in okolja, kakovost stavbnih rešitev in ohranjenost sestavin značilne stavbne dediščine ter celotno podobo kmetije, urejenost domačije, red in čistost ter funkcionalno rešitev povezav stanovanjskega in gospodarskega dela kmetije.

Komisija je ugotovila, da večina kmetij glede reda in čistosti ustreza postavljenim kriterijem, manj primerna pa je predvsem arhitektura stavb, ki se pogosto ne vključujejo v okolje, stanovanjske hiše v mnogih primerih niso funkcionalne in prilagojene življenju na podeželju.

Na koncu so podelili tri enakovredne nagrade kmetijam Zinke in Darka Jelčiča z Oklukove Gore, Mire in Milana Pinteriča z Bizeljskega ter Ivanke in Ivana Škvarča iz Dolenjih Skopic. (B. Bjegović)

Ivan Škvarč (levo) in g. Cerjak, sekretar za kmetijstvo

Dr. Ivan Kristan v Brežicah:

Zgodovinskega bremena ne moremo prenesti na potomce

Brežice, 27. oktobra – "Upor je bil edina možna odločitev za obstoj slovenskega naroda, ko so leta 1941 nemški okupatorji začeli izvajati svoj načrt uničenja. In borci Brežiške čete so se tega dobro zavedali. Kolaboracionisti so delali v škodo tega naroda in zato sprava ne more pomeniti oprostivte. Toda zgodovinskega bremena ne moremo prenesti na potomce, vzpostaviti je treba normalne odnose." S temi besedami je predsednik Državnega sveta R Slovenije dr. Ivan Kristan pozdravil delegate brežiške občinske skupščine in številne goste na slavnostni seji, sklicani v počastitev občinskega praznika.

Dr. Kristan je spregovoril tudi o lokalni samoupravi kot najpo-

membnejši politični nalogi v zadnjih dveh letih, odkar je Slovenija samostojna država. Dejal je, da te naloge ni mogoče dokončati v zastavljenih rokih, saj si ne smemo dovoliti improvizacij. Preden začnemo demontažo obstoječih občin, je treba rešiti še veliko nerešenih vprašanj o bodočih občinah, upravnih okrajih in pokrajinah ter o njihovih medsebojnih razmerjih. Predvsem pa je treba vedeti, kaj si občani želijo. Izpeljati referendum pred pomladanskimi volitvami bi bilo nesmiselno in politično neodgovorno, še posebej zato, ker je večina občinskih skupščin že dlje časa blokiranih.

Zgodovine Brežic in upora Brežičanov proti okupatorju se je v svojem govoru dotaknil tudi predsednik občinske skupščine Teodor Oršanič. "Ob občinskem

Seja SO Sevnica

Nova pravila za sklepčnost in veljavnost odločitev

Imenovali so komisijo za lokalno samoupravo in sprejeli predloge za enajst občinskih priznanj.

Sevnica, 28. oktobra – Po zapletih s sklepčnostjo na septembrskem sklicu seje SO Sevnica so se poslanci na ponovnem sklicu 27. seje zbrali v zadostnem številu. Tako so lahko sprejemali sklepe po točkah, ki so jih obravnavali že septembra. Gotovo najpomembnejši sklep tega dne so spremembe skupščinskih aktov v tistih členih, ki določajo pravila o sklepčnosti skupščine in veljavnosti odločanja na zasedanjih. Spremembe določajo, da je skupščina sklepčna, če je na seji navzočih več kot polovica od skupnega števila vseh delegatov v treh zborih; sklepi so pravomočni, če zanje glasuje večina navzočih delegatov, za pomembnejše akte (npr. statut občine, odlok o skupščini) in izvolitve (npr. predsednika SO, IS in članov IS) pa je potrebna večina glasov vseh delegatov skupščine. S tem se želijo izogniti nesklepčnosti, zaradi katere je skupščinsko delo velikokrat zastalo.

Sprejeli so tudi odlok o dopolnitvi statuta občine Sevnica za delo v neposredni vojni nevarnosti in vojni, poročilo o realizaciji finančnega plana Športne zveze Sevnica za prvih devet mesecev letos ter potrdili sklepe, ki jih je na podlagi tega poročila sprejel IS. Sklepi izvršnega sveta so naslednji:

– Sekretariat za gospodarstvo in finance ter sekretariat za družbene dejavnosti bosta proučila možnosti najetja posojila, iz katerega

bi posamezne postavke, ki jih financira Športna zveza, realizirali skladno s planom za leto 1993. Športna zveza pa mora pripraviti predlog delitve sredstev na podlagi izdelane prioritete športnih dejavnosti in kriterijev za vključitev novih športnih panog v sistem financiranja.

– Izvršni svet je imenoval delovno skupino v sestavi Jože Kovač, Jože Maurer, Kristjan Janc, Borut Bizjak in Roman Novšak, da pripravi program, na osnovi katerega bi občino Sevnica predstavljali navzven s hkratno predstavitev gospodarstva, turizma in športa.

Na seji so imenovali člane komisije za lokalno samoupravo: Bredo Mijović, Branka Derstvenška, Andrej Flajs, Danijela Bevc in Jožeta Kneza. Komisija bo sodelovala pri izdelavi dokončnega besedila zakona o lokalni samoupravi, ugotavljala mnenja občanov o bodočih lokalnih skupnostih na območju sedanje občine Sevnica, pripravila model za njihovo delovanje, sodelovala z občinsko volilno komisijo pri pripravi lokalnih volitev, sodelovala z delovno skupino IS pri pripravi funkcioniranja občinskih upravnih organov v prehodnem obdobju, opravljala druge naloge s področja lokalne samouprave, za katere jo bo zadolžila in pooblastila skupščina občine.

Sprejeli so sklep o 11 priznanjih občine Sevnica za leto 1993, ki jih bodo podelili 12. novembra ob občinskem prazniku. (B. B.)

Ob brežiškem občinskem prazniku

Priznanja in nagrade inovatorjem

Štirinajstim avtorjem jih je izročil Ciril Kolečnik.

Čateške Toplice, 29. oktobra – Ob letošnjem občinskem prazniku so v restavraciji hotela Terme podelili 14 priznanj za dosežke na področju inovativne dejavnosti. Nagrajenci so prejeli priznanja in nagrade za svoje dosežke iz rok predsednika IS SO Brežice Cirila Kolečnika. Dosele so v občini Brežice podelili že 47 takih priznanj.

Na predlog glavnega direktorja Vina Brežice so za raziskovalno dejavnost na področju enologije, vinogradništva in inovativno uvajanje Schweppesovih proizvodov nagradili diplomirane agronome Romana Šepetavca, Franca Bezjaka in Sonjo Cvelbar.

Skupina avtorjev iz Opekarne – Rudnika Brežice: Franc Brečko, Ivan Volčanšek in Jože Šeppec je na predlog njihovega direktorja prejela nagrado za konstrukcijo naprave za obračanje palet.

Za knjigo "Zdrav manager – uspešen manager" je nagrado prejel njen avtor dr. Anton Franovič iz zdravilišča Terme Čatež. Predlagala ga je enota Zdravstvo iz Term.

Na predlog delavskega sveta podjetja INO – Industrijska oprema Brežice, Krška vas sta za konstrukcijo traktorja tipa INO nagrajena dipl. ing. Branko Kos in Marjan Kalanj, za cestni mulčar tip MC-1 pa ing. Tomaž Jaklič in ing. Janko Bogovič.

Za projektno nalogo "Industrija v domači pokrajini in Sloveniji"

je na predlog učiteljskega zbora Osnovne šole Cerklje ob Krki nagrado dobil Drago Ivanšek.

Direktor družbe Kovis z Velike Doline je predlagal za nagrado Ivana Lazanskega, Rajka Grabnarja in Alojza Zobarča. Nagrajeni so za izdelavo avtomatske spenjače AK-100 za lokomotive. Anton Pangrič iz istega podjetja je dobil nagrado za tangencialni zavorni disk.

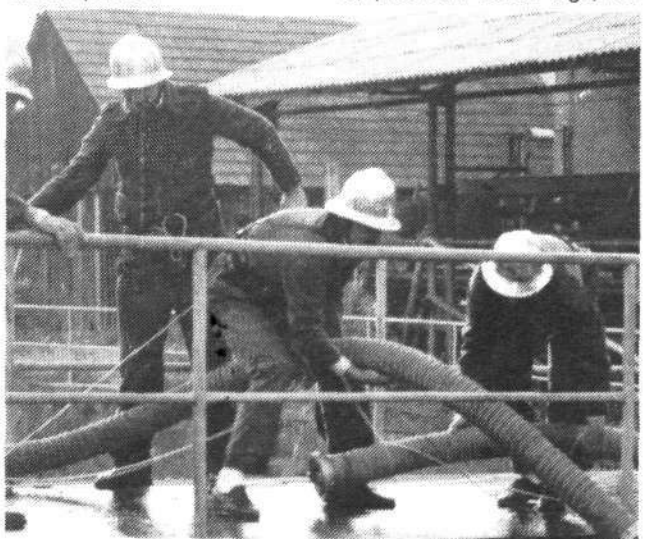
Največ letošnjih inovatorjev je iz Podjetja za vzdrževanje železniških voz v Dobovi. Na predlog komisije za inovacije so jim podelili nagrade za štiri inovacije. Za predelavo vagona GBS v vagon HBIS so nagrado prejeli: Ivan Prešiček, Jože Blažič, Zdravko Cerjak, Stanislav Gerjevič, Ivan Vogrinc in Jurij Krošelj; za predelavo vagonov SGS, SGSS in REGS za prevoz cestnih vozil in različne gradbene in kmetijske mehanizacije: Ivan Prešiček, Stjepan Rožič, Jože Šostarec, Jurij Krošelj, Jože Blažič, Stanislav Gerjevič in Vjekoslav Kunjas; za predelavo vagona Galms v vagon Taems: Ivan Prešiček, Jože Blažič, Peter Bohm, Zdravko Cerjak, Stjepan Rožič, Jože Šostarec, Stanislav Gerjevič, Ivan Vogrinc, Ivan Požar, Stefan Jurišič in Jurij Krošelj; za izdelavo specialne konstrukcije za prevoz težkih betonskih nosilcev ali dolgih jeklenih konstrukcij: Ivan Prešiček, Jože Blažič, Miroslav Lazarevski, Stanislav Gerjevič, Milan Lokar in Jurij Krošelj. (B. Bjegović)

Zaključek meseca požarne varnosti

Tekmovanje gasilskih industrijskih enot

Sledila bosta še kviz za osnovnošolce in velika gasilska vaja.

Sevnica, 29. oktobra – V podjetju Tanin, ki je bilo letošnji organizator te vsakoletne vaje, je bilo tekmovanje gasilskih industrijskih enot iz občine Sevnica. Sodelovalo je pet ekip, od tega štiri moške in edina ženska ekipa, Lisca iz Krmelja. V praktičnem delu so se pomerili v zbijanju tarč z vodnim curkom, v teoretičnem pa so devetčlanske ekipe pokazale poznavanje gasilskih aparatov.

Zmagala je domača ekipa, z bučno podporo prisotnih delavcev, torej ekipa Tanina, ki je zbrala 907 točk od 1000 možnih, pred Lisco Sevnica (893 t.), tretja je bila Jutranjka (832 t.) in četrti Inplet (773 t.). Na vaji nista sodelovali ekipi Stillea in Kopitarje. Sodniki in ostali gledalci so občutili umeten dež, ki ga je pripravila ekipa Inpleta, saj jim je tik pred koncem počila cev. Vse ekipe so nato sodelovale še v zabavnem delu, kjer so se pomerile v zabijanju žebeljev. Tu je zmagala moška ekipa Lisce Sevnica. Najboljšim so podelili

požar zaduše že na samem začetku in tako preprečijo, da bi prišlo do večje škode.

V okviru meseca požarne varnosti so z namenom, da opozorijo javnost na nevarnost ognja, z akcijo začeli že v vrtcu. Otroci so risali risbe, ki so zdaj razstavljene v avli Gasilskega doma in opozarjajo mimoidoče na nevarnosti, ki jih ogenj prinaša. Za OŠ so pripravili kviz, kjer že leta sodelujejo učenci vseh sevnških osnovnih šol. Sevnške gasilce pa kmalu čaka še velika gasilska vaja. (B. C.)

IS SO Brežice

Še 18 milijonov za razvoj

Namesto stavbe SO Brežice bodo prej obnavljali ZD Bizeljsko.

Brežice – Na zadnji seji brežiškega izvršnega sveta so podprli ustanovitev delniške družbe Poslovna skupnost Brežice, ki ima za cilj izgradnjo gospodarskega platoja Obrežje. O vključitvi občine v poslovno skupnost se bo IS odločal potem, ko bo delniška družba začela delovati. Soglašali so z objavo javnega razpisa za izbiro najugodnejšega ponudnika za izgradnjo večnamenske dvorane pri OŠ Globoko ter dozidavo in izgradnjo športne dvorane pri OŠ Dobova. V razpisno komisijo so imenovali: za Dobovo – Jožeta Baškoviča, Antona Podgorška, Zvonka Kruclca in Marjana Vučajnika, za Globoko – poleg Baškoviča in Podgorška še Stanko Preskar in Antona Kmetiča. S Centrom za razvoj Posavja bodo sklenili pogodbo za izdelavo noveliranega investicijskega programa za izgradnjo II. faze OŠ Dobova in športne dvorane. Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti je od IS dobil nalogo, da

pripravi poročilo o celotni problematiki privatizacije osnovnega zdravstva v občini Brežice, sekretariat za gospodarski razvoj pa mora pripraviti natančno strukturo financiranja programa sofinanciranja regionalnega pospeševalnega programa za razvoj malega gospodarstva. Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja mora pripraviti poročilo o učinkih pobiranja parkirnine na Cesti prvih borcev. Razpisan bo 4. natečaj za dodelitev sredstev za razvoj, ki jih bo tokrat 18 mio SIT. Denar, v občinskem proračunu rezerviran za obnovo stavbe SO Brežice (5,6 mio SIT), so začasno preporazporedili za Zdravstveni dom Bizeljsko. Sprejeli so še sklep o investiranju v izgradnjo javne razsvetljave v ulici Ob stadionu in delu Obrtne ulice, razsvetljave na tenis igrišču in na rezervnem nogometnem igrišču ter metalšču. Za to investicijo so v občinskem proračunu zagotovljena sredstva. (Branka Bjegović)

Enotni kriteriji za neprometne znake v občini Brežice

Za postavitev je potrebno dovoljenje, kršitelja lahko doleti denarna kazen.

Brežice – V brežiški občini je pred kratkim začel veljati odlok o neprometnih znakih, panjoh in transparentih, t.j., tablah z obvestili o gospodarskih in turističnih objektih, kulturnih in naravnih znamenitostih ipd. Z odlokom so uvedli enotne lokacijske, oblikovne in varnostne kriterije za postavljanje teh tabel, obveznost, da se zanje plačuje komunalna taksa, in denarne kazni za kršitelje, ki niti niso majhne.

Za postavitev takšnega znaka je potrebno dobiti dovoljenje pri

vzdrževalcu cest oziroma občinskem sekretariatu za urejanje prostora in varstvo okolja. Če ste tak znak že postavili "na črno" in postavitev ustreza kriterijem iz odloka, si dovoljenje lahko pridobite za nazaj, vendar le v 90 dneh od uveljavitve odloka, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS dne 8. 10. 1993. V nasprotnem primeru lahko pristojni inšpektor odredi odstranitev znaka, lastnik pa je dolžan plačati stroške odstranitve in še denarno kazen za prekršek.

Na Bizeljskem se čutijo zapostavljene

Od strankarskih obljub ni nobene koristi

Vino, glavni pridelek, se čedalje težje proda, drugih gospodarskih spodbud pa ni.

Bizeljsko, 29. oktobra – Bizeljanci, ki po novem živijo "na meji", se zaradi svojega položaja počutijo tretjerazredne državljane, ki so gospodarsko zapostavljene, nimajo zgrajene infrastrukture, od meje pa imajo le nadležne kontrole. Čez mejo hodijo pogosto – zaradi posesti in osebnih vezi na Hrvaškem. Mejnini uslužbencem na prehodu v Orešju očitajo, da jih – resda ne vsi – kar naprej temeljito "izprašujejo" in zraven še zbadajo. V tem vidijo samo nepotrebno izzivanje slabe volje. O vsem tem so za okroglo mizo spregovorili krajanji, med njimi Zvonko Škof, član sveta KS, ter vinogradniki in obrtniki Marjan Kelhar, Ivan Malus, Sine Šekoranja in Franc Premelč.

Turističnega razcveta si ne obetajo, čeprav živijo na turističnem področju, v sosesčini Term, Mokric in Atomskih Toplic. Ne verjamejo namreč, da bi se npr. po cesti od Brežic kdo rad podal k njim, saj ta cesta tega imena ne zasluži. Prizadevanja krajanov in turističnega društva, ki je za svoje delo prejelo že več visokih občinskih priznanj, so po njihovem mnenju brez dodatne pomoči države premalo. Od slednje pa bi pričakovali kaj več kot le označitev meje in nastavitve policije za kontrolo. Mislijo predvsem na podporo za vzpodbujanje gospodarstva, a doslej so bili od nepovratnih sredstvih, denarja za demografsko ogrožena območja, vzpodbujanja natalitete, ki da je nacionalni interes, deležni samo besed. Dejanj ni, kljub vsem strankarskim veljakom, ki so v predvolilnem boju obljubljali razvoj krajev "za narodov blagor", po izvolitvi pa ni od strank nič ali le malo koristi.

Iz sosednih krajev

Otvoritev ceste med Koprivnico in Vojskim

Občina Šmarje pri Jelšah ima veliko demografsko ogroženih območij, eno izmed njih je tudi v sosesčini Koprivnice.

Vojsko pri Koprivnici, 6. novembra – Vojsko sicer sodi v sosednjo občino Šmarje pri Jelšah, a otvoritve dveh odsekov na novo asfaltirane ceste med Koprivnico in Vojskim so se veselili tudi prebivalci Koprivnice. Vsak odsek je dolg 280 metrov in 30 % potrebnih sredstev za njiju so zbrali vaščani Vojskega in Gorjan, 30 % krajanji KS Podsreda s samoprispevkom, 40 % pa je pokrila občina Šmarje pri Jelšah. Od začetka dogovorov do zaključka del so pretekli le trije tedni! Krajanji pravijo, da je za to zaslužen "župan" KS Podsreda, Jože Čermelič, ki zna vedno "korajžno potrkati" na občinska vrata. Še posebno, kadar

V teh krajih so zato prepričani, da je ne le njim, ampak celi brežiški občini namenjena vloga juga Evrope, branika pred Balkanom, kjer ubežniki iz Bosne, Srbije in od drugod iščejo azil. Za domačine pa tu ni več nekdajne varnosti, saj jim je ena glavnih pridobitniških panog, vinogradništvo, ne zagotavlja več v prejšnji meri. Slovenski trg je z vinom prezasičen, nič dobrega pa Bizeljanci ne vidijo niti v novem podjetniškem obnašanju podjetja Vino iz Brežic. Očitajmo mu, da v steklenice z etiketo Bizeljčan polni slabo vino in tako kvari ugled pravemu bizeljskemu vinu. Priložnost zase vidijo zato v svojih originalnih sortnih vinih in seveda v svoji trmi, da vzdržijo. Kajti izgubili so zaupanje tudi v krški Agrokombinat, od katerega so za lansko letino doslej dobili le 15 % plačila, in ne verjamejo več, da bodo dobili še kaj. Še manj pričakujejo od države, ki se je namesto za zaščito domačih odločila za uvoz tujih, cenjenih vin.

Pohvalili so edino občino Brežice, ki je pomagala, da je hriboviti predel krajeve skupnosti okoli Bukovja dobil vodovod. Za asfaltiranje cest so 90 % sredstev prispevali krajanji sami in napeljali več kot 200 km telefonskih vodov. S PTT Novo mesto so sklenili pogodbo o adaptaciji stavbe zdravstvenega doma, da se bosta vanjo lahko vselili pošta in telefonska centrala. Od predstavnikov PTT so izvedeli, da je digitalna centrala s priključki na voljo že od l. 1985, kar sicer pomeni, da je v teh šestih letih že zastarela, a za "jug ob meji", pravijo Bizeljanci, je še vedno dosti moderen tip. (Branka Hudina)

Krajevna skupnost Gora

Že dolgo čakajo na telefonske priključke

Interesenti so že plačali po 2000 DM, PTT je nato poslal še račun za dodatnih 1200 m kablo. Oskrba z vodo je kljub novemu priključku na sistem Rore motena.

Gora, 4. novembra – V KS Gora, sosedni krške krajeve skupnosti, živi zdaj 520 ljudi. Območje je hribovito, samo od zemlje se tu ne da živeti, pravih kmetov je malo, drugih proizvodnih obratov pa tudi ni, zato si delo iščejo v bližnjih mestih. Kljub temu število prebivalcev ne pada, družine imajo povprečno po dva otroke. Kakovost življenja pa je, tako kot drugod po podobnih krajevnih skupnostih, tudi tu odvisna ne le od pomoči občine, ampak tudi od volje posameznikov, da prevzamejo nase breme organizacije, in pripravljenosti krajanov za skupne akcije.

Krajanji so v letih 1967–70 sami zgradili štiri vodovode, kjer je bilo vode dovolj za vsa naselja razen za Gunte. Tu so svoje poprejšnje cisterne nadomestili z vodovodom pred petimi leti. V zadnjih sušnih obdobjih pa je vsem začelo primanjkovati vode, zato je občina zgradila priključek do vodovoda Rore in od letošnjega poletja se vsi oskrbujejo iz tega sistema. Obratovanje je še v poskusni fazi, prihaja do tehničnih težav in s tem do prekinitev dovoda vode. Kostakovi delavci sicer pravočasno ukrepajo in odpravljajo napake, a dokončno rešitev je verjetno pričakovati šele prihodnje leto, ko naj bi zgradili dodatni 150-kubični zbiralnik. Iz njega bi lahko neprekinjeno dobivala vodo Gora, z zgraditvijo dodatne povezave – ob pomoči krajanov – pa še Golek. Upravljanje vodovoda v krajevni skupnosti bo 25. 11. prevzel Kostak, tako da bodo prebivalci nadalje plačevali vodo sami, je med drugim povedal predsednik sveta KS Gora g. Jože Levičar.

Druga pereča zadeva v KS je napeljava telefonskih priključkov. Na začetku se je s problemom intenzivneje ukvarjal pred-

sednik gradbenega odbora g. Stane Mavsar, zadnje čase je precej stvari pomagala razjasniti ga. Majda Aršek. KS že ima 100 priključkov, a pred 4 leti se je javilo še 45 interesentov in so že prispevali povprečno po 2000 DM v delu in denarju. PTT je nato položil 2200 m kablo in jim takrat obljubil, da ga bodo priključili na staro omrežje. Ker pa se jim je varianta očitno zdela pre poceni, je KS dobila predračun za dodatnih 1200 m kablo, ki zdaj znaša 6 milijonov. Zdaj bodo morali poiskati dodatne višre. Naročnikov je od prvotnih 45 ostalo le še 30.

"Po priključitvi sedanjih interesentov bo s telefoni pokrita

vsa KS Gora razen vasi Gunte, ki nima naročnikov," pravi predsednik Levičar in dodaja: "Da bi zmanjšali stroške, bomo še prej poskušali pridobiti naročnike iz KS Leskovec. Dokončnega datuma priključitve telefonov se zato še ne da napovedati."

Ob predzadnjih volitvah so se krajanji na referendumu izrekli proti samoprispevku za ureditev cest in druge komunale potrebe. Lani so po občinskem programu dobili 2500 m zaporne asfaltne plasti na cesti Krško–Gora. Ta mesec bo stekel organiziran odvoz smeti. (B.C.)

Nova kolonija na Senovem

Lopovi imajo čas do pomladi

Takrat se začne sanacija, prej ulične razsvetljave ne bodo popravljali.

Senovo, 4. novembra – Januarja letos je bilo pokradenih nekaj vetrobranskih stekel z avtomobilov znamke Yugo. Neki stanovalec je padel preko stojala za parkiranje koles, ki so mu ga na pešpoti nastavili neznanci. Ženske se jutraj bojijo na delo, razlog za te težave je v tem, da ni ulične razsvetljave.

Konec januarja so razsvetljavo popravili, da je nemoteno osvetljevala ulico. Pred štirinajstimi dnevi pa je v Novi koloniji oziroma Ulici 1. maja, kjer v devetih blokih žive predvsem upokojeenci, spet ugasnila luč, ki jih nekako brani pred vsiljivci in jim daje občutek varnosti. Vsekakor so prebivalci upravičeno ogorčeni, saj problem še zdaj ni re-

šen, čeprav so o napaki že obvestili pristojne.

KS Senovo je ob takih problemih le posrednik, o napakah obvešča občino, ki potem daje informacije izvrševalcu. Vendar to ni več DES, ampak Dušan Arh, ki je na koncu le povedal nekaj podatkov. Razsvetljava v tej ulici je še zračna, kar pomeni, da visi na dveh kablilih preko ceste, zato pride ob neurjih do prekinitev zaradi izmeta varovalk. Spomladini bodo to razsvetljavo sanirali, da bo taka kot drugod, prej pa to ni mogoče zaradi pomanjkanja denarja.

Torej vam do pomladi lahko želimo le jasno nebo in da bi vam mesec dobro svetil. (B.C.)

Dolenji Leskovec, Veniše

Izvolili so nove vaše odbore

Zakaj v Zajčkih še vedno ni kabelske televizije, čeprav so krajanji vse plačali?

Leskovec – V krajevni skupnosti Leskovec so ugotovili, da je potrebno na novo izvoliti skupščino in svet KS. Oba sta namreč okrnjena, saj je nekaj članov umrlo, nekaj se jih je odselilo, oba predsednika pa sta dala pisni odstop. Pa tudi mandat je vsem članom potekel že

pred nekaj leti. Zato je bilo nujno sklicati zbor krajanov in izvoliti nove predstavnike v vaše odbore, iz katerih bodo predstavniki tudi člani KS. Prvi so delo opravili v vaških skupnostih Dolenji Leskovec in Veniše.

V vaški odbor Dolenji Leskovec so bili izvoljeni: Jože Arh,

KS Senovo in krajanji Reštanja

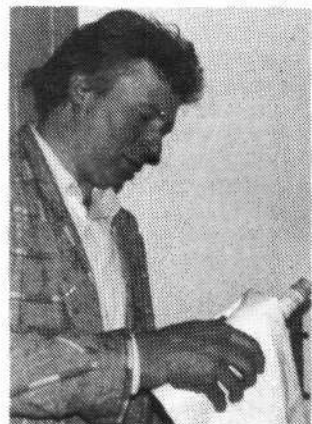
Bohorski kraji niso uvrščeni med demografsko ogrožene

Ali se bo KS Senovo potegnila za Reštanj, da bi dobil status demografsko ogroženega območja? Sedaj Bohorcem pomaga le podjetje Logis.

Reštanj, 5. novembra – Leta 1991 sprejeti zakon o demografsko ogroženih območjih bo po novem letu prenehal veljati. Zamenjal naj bi ga zakon o celovitem razvoju podeželja. Po sedaj veljavnem zakonu morajo občine pripraviti programe, na podlagi katerih lahko določene krajeve skupnosti ali njihovi deli pridobijo status demografsko ogroženega območja. Skrajni rok za pridobitev tega statusa je 14. november. Zato postaja vse bolj vroče v KS Senovo oziroma v nekaterih vaseh na njenem območju.

Vaščani Stranja, Dobrave in Reštanja se ne strinjajo s pristopom, ki ga ima do tega problema krška občina. Tam so jim povedali, da ne sodijo v demografsko ogroženo območje, medtem ko je npr. KS Zdoletje vključena v program razvoja podeželja in je na podlagi tega programa iz občinskega proračuna dobila 1 mio SIT. Seveda bi tudi Reštanjčani želeli na račun demografske ogroženosti pridobiti denar za reševanje svojih problemov. Prioriteto bi dali urejanju cest. KS Senovo očitajo, da je premaro naredila za informiranje prebivalcev o tej problematiki in skoraj nič za to, da bi tem trem vsem, ki ležijo pretežno v hribovitih področjih, priznali status demografsko ogroženega območja.

Svoje trditve o demografski ogroženosti prebivalci Reštanja utemeljujejo s podatki. Po popisu leta 1953 je naselje Reštanj imelo 501 prebivalca in 133 gospodinjstev, po zadnjem popisu leta '91 pa le 288 prebivalcev in 91 gospodinjstev. Podatki so dovolj zgovorni in po besedah g. Zlatka Razuma iz Reštanja,

ki zastopa zahteve večine sovaščanov, se bodo borili, da jim na občini priznajo status demografsko ogroženega območja.

Eno izmed redkih podjetij, ki vlagajo v razvoj tega kraja, je podjetje Logis. Njegov direktor g. Roman Sanda nam je povedal, da bodo tam v kratkem odprli gobarno. Ker do Reštanja še ni

asfaltne ceste, so krajanji s pomočjo Logisa sami izvedli groba dela in pripravili cesto za asfaltiranje, toda dela brez podpore občine sami ne morejo dokončati. Posodobitev te ceste je bila planirana že pred 10 leti, a prednost so dobili drugi in sedaj se po asfaltni cesti do svojih domov vozijo prebivalci Malega Kamna. "Direktor cestnega podjetja pa se obnaša, kot da bi nam on sam podaril cesto," pravi R. Sanda in dodaja: "Dokler je senovski rudnik dobro posloval, so vsi črpali iz njega. Sedaj, ko je pred zapiranjem, nihče v občini ne razmišlja, kako se bo ta kraj razvijal naprej in kje bodo ljudje delali. Zaradi slabe infrastrukture je težko pričakovati, da bo na Senovem zaživel podjetništvo. Še normalnih telefonskih zvez z občinskimi središčem nimamo, kaj šele kaj drugega."

Po Sandinih besedah je velik del krivde za tako stanje mogoče pripisati svetu krajeve skupnosti Senovo, ki se ni prilagodil družbenim spremembam. Krajanji sami ne vedo, kako so prišli do sedanjega delavca iz rudnika. "Tako razmišlja R. Sanda. Sam poskuša nekaj razvijati, toda brez osnovnih pogojev ne bo šlo. In če se bo tako nadaljevalo, bo res celo področje KS Senovo postalo demografsko ogroženo območje. (B. Bjegović)

Vasi ob meji

Kontejnerji so prišli

Slovenska vas, 28. oktobra – Dolgo pričakovani kontejnerji za odlaganje smeti so končno prišli. Postavljeni so v vseh vaseh krajeve skupnosti Jesenice na Dolenjskem, tako tudi v Slovenski vasi na meji s Hrvaško. Tu sta dva velika kontejnerja, eden pri mejnem prehodu Obrežje 1 – po novem bo to menda mejni prehod Slovenska vas – in drugi v središču vasi.

Upati je, da bo zdaj manj razmetanih smeti v okolici kraja in pa, kar še najbolj bode v oči, v rečici Bregani, ki je res čez mero zasvinjana.

Ščasoma mogoče pridejo še kontejnerji za odpadno steklo in drug odpadni material, koristen industriji. Za začetek so prebivalci zadovoljni tudi z dobljenim, saj je to že ena možnost za bolj čisto okolje. (Božidar Zorc)

Ej ga, a s' ga vidu!

Tof in gledališčniki z Jesenic na Blanci

Blanca, 6. novembra – V soboto zvečer so na Blanci v Kulturnem domu pričeli s prireditvami v počastitev praznika občine Sevnica. Krajevna skupnost Blanca in Zveza kulturnih organizacij Sevnica sta organizirali veselo odrsko predstavo, kabetoneta Toneta Fornezija-Tofa "Ej ga, a s' ga vidu" v izvedbi Gledališča Toneta Čufarja z Jesenic. Predstavili so priljubljene

šale v stilu pokojnega Franca Koširja, tako da so igrane kot komedija. Obiskovalcev je bilo zelo veliko, tako da je zmanjkalo sedežev. Vsi so bili zelo dobro razpoloženi, saj so se iz srca nasmejali.

S to predstavo je bil tudi uradno odprt obnovljeni Kulturni dom, kar je razglasil predsednik krajeve skupnosti g. Jože Rošthor. (Milena Požun)

Nova pot 18, Leskovec, Jože Arh ml., Gasilska 4, Leskovec, Martin Frankovič, Nova pot 2, Leskovec, Mira Resnik, Nova pot 4, Leskovec, Zorica Urbanč, MDB 33, Leskovec. V vaški odbor Veniše so bili izvoljeni: Jožica Avguštin, Veniše 30, Mirko Bevc, Veniše 40, Marjetka Doles, Veniše 57 a, Stane Novak, Veniše 21, Mladen Zorko, Veniše 58.

Na zboru krajanov Dolenjega Leskovca in Veniš je bilo odprtih več problemov, ki mučijo krajanje. Najbolj pereči pa so: razširitev pokopališča v Leskovcu, ureditev vodovoda na Gmajni,

slaba električna napetost v Venišah, asfaltiranje ceste Drnovo–Beli Breg–Leskovec, asfaltna prevleka v Venišah, avtobusna postaja v Venišah in prostor za delovanje mladih in strelcev v Leskovcu. Posebej pa je g. Franc Vodopivec iz Veniš zahteval odgovor, zakaj še do danes v Zajčke kljub temu, da so vse pošteno plačali, ni napeljana kabelska televizija.

Problemov je še več, zato bo potrebno kaj kmalu izvoliti skupščino in svet KS Leskovec, predvsem pa se bodo novoizvoljeni člani morali takoj lotiti dela. (Jože Arh)

Franc Polovič o davčnem svetovanju

Najhujši so davkarji v Avstriji

Kako delujeta davkarija in finančna kontrola v državi, kjer preganjajo delo na črno in ščitijo davkoplačevalce.

Prehod na tržno gospodarjenje pomeni hkrati tudi to, da se bo naša država čedalje manj brigala za to, kako bi popravila morebitni slab socialni status svojih državljanov, in čedalje bolj skrbela za to, da pride do svojega denarja. Take so pač države na Zahodu in tja smo namenjeni, mar ne!? Zato smo poiskali nekoga, ki se je s tako državo že srečal.

To je Franc Polovič mlajši, član družine, ki se je v Posavju najbolj proslavila s podjetjem AFP Dobova. Našega sogovornika in njegovega očeta Franca Poloviča st. spremlja bogata podjetniška kariera v tujini. Leta 1969 sta v Nemčiji ustanovila podjetje FRAPO, leta 1984 pa v Avstriji še FRATEX. Zaradi bližine s Slovenijo. Naš sogovornik, Franček mu pravijo prijatelji, vodi v dobovskem AFP program Adidas, za katerega so podpisali pogodbo o ekskluzivnem zastopništvu v Sloveniji in Hrvaški,

ter avstrijski FRATEX. Zato tudi lahko primerja posamezne davkarije: "Nemška davkarija je stroga, a avstrijski sistem je še hujši. Tudi višje postavke imajo Avstrijci. Če v Nemčiji podjetnik kupi npr. službeni avto, si ga lahko pripiše k davčni osnovi, ne glede na njegovo ceno. V Avstriji bo spravi v davčno osnovo le avto, vreden do 3.500.000 ATS, ali pa le tolikšen del njegove cene. Ostali denar ne sodi med priznane stroške."

Kako si v ob taki davčni službi pomagajo podjetniki?

"Edino rešitev omogoča davčno svetovanje, t. i. Steuerberater. To so strokovnjaki ali strokovne službe, ki opravljajo davčno svetovanje in knjigovodstvo za podjetnike. Manjši podjetniki, z do sto zaposlenimi, namreč nimajo svojih računovodskih služb, ampak najemajo te Steuerberaterje. Ljudje, ki opravljajo to storitev, so večinoma doktorirali finančno smer ekonomije, nato so opravljali

dveletno prakso v eni izmed državnih finančnih ustanov (davkarija, banka ...) in celoten proces zaključili še s strokovnim izpitom. Veže jih zaprisega, da bodo svoje delo opravljali ves-

tno tako do države kakor do svojih strank."

Ali je človek lahko pošten in naklonjen dvema gospodarjema hkrati?

"Lahko. Znotraj zakonskih davčnih določil lahko svetovalec še vedno poišče rešitev, ki ni nezakonita in nepoštena, je pa za njegovega klienta najugodnejša. Nihče pa ne tvega nepoštenosti, saj mu grozi dokončni odvzem licence, če ga dobijo pri goljufiji. Tudi finančne kazni za napake so zelo visoke, vse skupaj pa se konča še pred sodiščem, če gre za goljufijo. Pri tem kaže omeniti, da je italijanski davčni sistem zasnovan nekoliko drugače: finančna policija je pri njih sicer zelo ostra, a hkrati nekako obstaja določena možnost poskusov goljufanja – če krivica ne zasačijo."

Koliko so na primer v Avstriji obremenjene plače?

"Na plače poberejo še kakih 100 % davščin, a delavec ima po avstrijski zakonodaji zagotovljeno neobdavčeno trinajsto plačo, neke vrste dopustniški regres in (tudi neobdavčeno) štiri najstare plače ali božičnico. Obe sta večji od siceršnjih plač in dobijo ju vsi, od delavca do direktorja!"

Sicer pa je stopnja obdavčitve podjetij progresivna: za obrtniška dela znaša okrog 10 %, podjetja plačujejo okrog 20 %, pri

letnem neto dohodku okrog 800.000 ATS pa gre že 50 % za davke. Od teh 50 obdavčenih odstotkov jih lahko do 30 % nameniš novim vlaganjem za nadaljnji razvoj in potem zanje ne plačuješ davka. Ta sredstva moraš vložiti v razvoj v dveh letih, sicer plačaš dodatni davek, brez zamudnih obresti. To je možno zato, ker v Avstriji lahko podjetniki oddajo davčno napoved šele po letu dni. Tako lahko človek vidi, kaj je resnično naredil, kaj mu ostaja, lahko pa tudi malo zavleče plačilo. Sicer pa določen del davka zavezanec itak plačuje sproti, vsakega četrta leto. To vsoto mu odmerijo v skladu z zadnjo davčno napovedjo, sledi pa poračun."

Kaj pa nadzor?

"Država strogo ščiti obrt in niti sosed sosedu prijateljsko ne sme popraviti avtomobila, ker ga bo zatožil prvi mehanik, ki to vidi. Najnižja kazen za tako ali kakršnokoli delo na črno znaša 2.000 ATS za delavca, ki ga zasačijo prvič, za podjetje pa 20.000 ATS. Če se to večkrat ponovi, je možna tudi zaporna kazen. Skratka, tisti, ki plačujejo davke, so tudi dobro zaščiteni pred fušarji. Zato je Avstrija ena

najbolj socialno varnih držav. Preko zbornic omogočajo podjetnikom dodatna izobraževanja, da bi bili v svojem poslu uspešnejši. Ne gre torej le za pobiranje davčin."

Kaj pa nadzor, ki ga ne opravi konkurenca, ampak strokovne službe?

"Davčno napoved je treba oddati vsako leto, povprečno na štiri leta pa se podjetje sreča s celovito kontrolo. Izvedenci so v podjetju tudi po dva meseca, natančno pregledajo vse knjige in če je potrebno, določijo poravnave, doplačila, prijavijo prekršek... Knjige zapadejo po sedmih letih. Če si na slabem glasu, te lahko obiščejo vsako drugo leto, če pa veljaš za dobrega podjetnika, imaš lahko pred njimi mir tudi po štiri leta."

Gospod Polovič je nekako skromno pristavil, da si je njegovo podjetje ustvarilo sloves enega najsolidnejših tujih podjetij. Dodal pa je še ocire: Poslovnež sme peljati na kosilo ali večerjo svoje partnerje in tak račun potem uveljaviti kot strošek. Vendar mora svojo večerjo plačati sam in je ne sme biti na računu. Sam je namreč dobil v ta namen dnevno. (lka)

Vlada le napoveduje rešitve

Nuklearka pa ostaja sama s svojimi dolgovi

Najema drage kredite za svoje obratovanje in tudi sama dolguje dobaviteljem.

Dogovor zunanjih ministrov Peterleta in Graniča se, vsaj kar zadeva krško nuklearko, ne izpolnjuje. Če spomnimo, bi moralo Hrvaško elektrogospodarstvo v osmih dneh poravnati 12 mio DEM, s čimer bi se njegov dolg izenačil s slovenskim, dnevno pa naj bi poravnala še po 400 tisoč mark. Po že ustaljeni praksi se to ni zgodilo.

Po zadnjih podatkih je Hrvaška jedrski elektrarni dolžna 2,5 milijarde tolarjev, slovenski Eles pa 1,8. Zaradi nerednega plačevanja je nuklearka morala najeti za skoraj pet milijard kratkoročnih kreditov, poleg tega ima zdaj za poltretjo milijardo že zapadlih, a neporavnanih obveznosti do dobaviteljev, izvajalcev in drugih poslovnih partnerjev.

Poslovni odbor krške elektrarne na te težave že dolgo opozarja. Julija je celo sprejel sklep, da se Hrvaški prekine dobava elektrike, če ne bo redno plačevala, njen delež, dnevno okoli 7,5 mio kilovatnih ur, pa izvozi. Odločitev o tem je seveda v rokah vlade, njen minister za gospodarstvo dejavnosti dr. Maks Tajnikar je pred kratkim zatrjeval, kako bomo prisilili naše sosede k plačevanju, po potrebi tudi s prekinitvijo dobave in opustili dosedanj princip. Vendar od vsega tega ni bilo nič razen zgolj vlnastostnega pisma slovenskega premiera svojem hrvaškemu kolegu in bizeljskih obljub. Nuklearka tako še naprej ostaja sama s svojimi finančnimi in drugimi težavami, slovenska vlada očitno temu problemu ni kos, kar pa seveda naši sosedi s pridom izkoriščajo.

Neredno plačevanje elektrike nuklearki seveda povzroča veliko težav. Elektrarna ima že od lanskega remonta neprekinjeno blokiran žiro račun. Z najemanjem dragih kratkoročnih kreditov povečujejo ceno proizvedene kilovatne ure. Pa tudi s temi krediti – zdaj se jih je nabralo že skoraj za 5 milijard tolarjev – ne morejo poplačati vseh. Tako še vedno niso poravnani stroški letošnjega remonta, njihovi dobavitelji in izvajalci jih morajo, če hočejo ali ne, stalno kreditirati, v prazni jedrski blagajni ni de-

narja niti za plačilo vode iz občinskega vodovoda, kaj šele za sklad stavbnih zemljišč. Nuklearka tudi nima denarja, da bi plačala carino za že dobavljeno gorivo, katerega zamenjavo načrtujejo za konec leta. Tudi pri izplačilih plač je že prišlo do zamikov, kar seveda povzroča nezadovoljstvo zaposlenih, če bi se to nadaljevalo, pa lahko pričakujemo, da bodo elektrarno začeli zapuščati tudi strokovnjaki. S tem bo varnost obratovanja zmanjšana, ta pa se manjša že zdaj, saj elektrarna že nekaj časa ne sledi razvoju varnostnih sistemov po svetu, ki se nenehno izpopolnjujejo. Zato ni čudno, da

je v razvitem svetu stabilnost financiranja tudi eden od pogojev za delo. Slovenska vlada se verjetno tega zaveda, ni pa sposobna tega zagotavljati. Namere, da bi Hrvaško prisilili k rednemu poravnavanju in poplačilu dolgov, ob tem, da bi morda naša stran še naprej ostajala dolžnik, verjetno ne bodo obrodile željenih sadov. Prekinitev dobave so bile doslej že večkrat napovedane, vendar do njih nikoli ni prišlo, čeprav hrvaška stran nikoli ni izpolnila svojih obveznosti, tako kot je bilo dogovorjeno. Slovenska vlada očitno popušča tudi zdaj, ko ponovno pristaja na izenačevanje dolgov. Zaradi številnih odprtih vprašanj, kot so ureditev statusa, lastništva, sistem upravljanja, pogodbe, če omenimo le nekatera, pa ima seveda zavezane roke. Zagotovo pa je že skrajni čas, da to končno uredi, sicer bo elektrika iz jedrske elektrarne lahko zelo draga, pa še nevarna povrh. (gr)

Poslovno-družabno srečanje v Oazi

Za poslovneže zabava, za začetnike priložnost

Oboje je Milan Venek pripravil svojim prijateljem in poslovnim znancem.

Senovo, 29. oktobra – Kaže, da se je pričela sezona prednovoletnih srečanj. Odprl jo je krški podjetnik Milan Venek (Etos) in razposlal 120 vabil na "poslovno-družabno srečanje v senovskem bistroju Oaza". Podjetniki in poslovneži, ki so se na vabilo odzvali, so napolnili lokal pod stopniščem športne dvorane v senovskem Kulturnem domu, nikakor pa niso mogli pospraviti obilice pripravljenega prigrizka. Naj je gostitelj še tako prosil, ponujal in uporabljal vse druge dovoljene prijeme. Zlasti jih je sila malo podleglo prikupnim obloženim kruhom, ki so jih pokrivali "smrkaste kape" – stru-

peno pekoči feferoni. To smo vedeli po tem, da so ravno "tisti" krožniki ostajali bolj ali manj polni, brez težav pa smo tudi lahko razločili goste, ki so neprevidno nasedli prigovarjanju sosedov.

Šalo na stran: M. Venek je povabil svoje poslovne partnerje, znance in prijatelje, ker je želel, da se mali, začetniški podjetniki seznanijo s tistimi malo večjimi, z bankirji in ostalimi poslovneži, s katerimi se podjetnik pri svojem delu mora srečevati. To mu je tudi uspelo, koliko poznanstev pa so povabljeni dejansko sklenili, je bilo v prvi vrsti odvisno od njih. Oaza in Venek sta poskusila. (lka)

Logis, podjetje za ustvarjanje delovnih mest

Ko bodo knapje prijazni turistični delavci

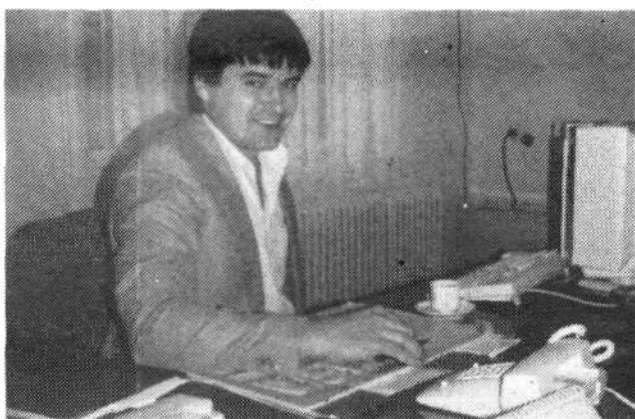
in gostinci, h katerim se bodo obiskovalci radi vračali in na katere bi jih doma spominjala, recimo, lutka perkmandla ali prava karbidovka.

Senovo, 5. oktobra – Vesti o zapiranju Rudnika rjavega premoga na Senovem so že nekajkrat pogonale kolesje prezaposlovanja rudarjev. Od takrat, ko je bilo to še kar znosno izvedljivo in ko je na Senovem nastala Metalna, pa do danes so se časi spremenili. Sedaj polaga Rudnik svoje upe v Logis in v Romana Sando.

R. Sanda, direktor Logisa, pravi, da je to rudniško podjetje in njegova osnovna dejavnost je vlaganje v nova delovna mesta. Trenutno prodajajo in razvažajo premog ter opravljajo še druge prevoznike storitve. Zaposlenih imajo 11 delavcev in pripravni- co, novembra bi morali prevzeti še štiri, naslednje leto pa bo še nekaj prostora. V službo smejo sprejemati samo odvečno delovno silo iz senovskega rudnika, če ljudje po usposobljenosti le nekoliko ustrezajo zahtevam novega delovnega mesta. Samo če tam primerne kadrane ni, se smejo ponj obrniti na trg delovne sile.

Kot svojo dopolnilno dejavnost trenutno odpirajo gobarno. V dveh opuščeni rudniški rovi so pričeli gojiti šampinjone in letos jih bo predvidoma okrog 50 ton. Ta nalozba je namreč tik pred sklenitvijo kroga. Pri tem delu bodo našli redno zaposlitev širje ljudje, medtem ko bodo za obiranje najemali pogodbene delavce ali študente. Na rudniškem lesnem prostoru naj bi v kratkem zrasel tudi bencinski servis, ki ga bo zgradil ÖMV Iskra-Benz in ga dal Logisu v najem. Tu bodo uredili celovito klasično ponudbo bencinskih servisov: vulkaniziranje, avtomehanično delavnico, avto pralnico, prodajalno klasične črpal-karske galanterije ter manjši gostinski lokal. Delo bo dobilo okrog deset ljudi. Imajo tudi dva minibusa, s katerima prevažajo na delo delavce Rudnika in senovske Lisce, vozijo izletje, posojajo (rent a car) osebni avto, njihovi tovornjaki so ves čas polni zasedeni, razmišljajo o uvedbi avto šole ... Lani je imel Logis 4 milijone SIT čistega dobička in vsa sredstva so vložili v razvoj

gobarne. Ta dobiček jih je, po Sandovih besedah, med drugimi podjetji (po podatkih SDK) uvrstil v občini Krško na drugo mesto. Za Kostakom in

Veliko o razvoju turizma Roman Sanda (na sliki) ni želel govoriti, ker da je še vse preveč odprtih vprašanj, zato smo mi dovolili na plano svoji domišljiji. Lahko bi usposobili del rudniške železnice za prevoz izletnikov od nekakšne zbirne avtobusne postaje do vhoda Ravno, dvignili na Rov (kota 272) in nato pripeljali z vlakom nazaj k avtobusom. Vmes bi se lahko obiskovalci naučili rudniškega vzdušja, preizkusili del rudarske opreme, si celo ogledali rudarski muzej, medtem ko bi bil del eksponatov lahko razstavljen tudi pod zemljo, ob izhodu iz jame bi lahko zanje simbolično pripravili nekakšen zabavni program z iniciacijskim obredom, recimo s skokom vsaj čez vrček piva ob prvem obisku pod zemljo, v neokrnjeni naravi bi jim ponudili družabno srečanje in kot spominke prodali vsaj nekaj okusnih razglednic, pravo rudarsko svetilko, model buliča, maketo dvigalnega kolesa ali simpatično lutko perkmandla. Zopet delo za nekaj ljudi in zaslužek. Ob tem ostaja dejstvo, da je ogled rudnika za organizirane skupine mogoče že sedaj in da je v rudniku tudi močan izvir zdrave pitne vode. Če se vodstvo občine odloči, da bo ta izvir izkoriščalo, potem bo ogled jame možen celo do kote 52.

Učni center Cerklje

Priznanja najboljšim v 6. generaciji

Cerklje ob Krki – Oktobra je y cerkljanski vojašnici zaključila usposabljanje že 6. generacija vojakov. Ob odhodu na nadaljnje usposabljanje oziroma zaključku vojaškega roka so najboljši prejeli priznanja "za zgledno opravljanje dolžnosti in za dosežene uspehe". Srebrno strelsko vrstico so dobili: Damjan Bevc, Peter Horvat, Janko Juntez, Marko Bradač, Franci Pečjak, Franc Hočevar, Boštjan Žagar, Karl Vučajnk; zlato strel-

sko vrstico: Sergej Janež in Vinko Križ; bronasti znak najboljšega vojaka: Damjan Pavlovič, Joško Meke, Boštjan Matijević, Zoran Mutić, Zdravko Zakšek, Uroš Škedelj, Miroslav Škofljanc, Marjan Parkelj; srebrni znak najboljšega vojaka: Branko Vrhovšek in Marko Pečjak. Bronasto medaljo najboljšega vojaka, ki se podeljuje ob zaključku vojaškega roka, je prejel Jože Tomše. (sg)

NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH

"Imate kakšno težavo? Preden se odpravite spat, si zamislite, da ste odpotali svoj problem v pismo – in zelo verjetno boste že čez nekaj ur prejeli odgovor." Navedeni citat je le eden iz množice nasvetov, ki jih boste našli v knjigi POSTANIMO USPEŠNI. Za razliko od podobnih priročnikov, ki so izrazito poslovno-podjetniško usmerjeni, je v tem avtor Drago Urbanc zbral in zelo pregledno predstavil nasvete za uspešnost v vsakdanjem življenju. Izkoriščanje svojih (najbolj-ših) lastnosti in sposobnosti je namreč tesno povezano tako z materialno uspešnostjo kot dobrim notranjim počutjem in seveda obratno. "Kadar izgubite potrpljenje, potihoma deklamirajte abecedo," je še en praktičen nasvet iz knjige POSTANIMO USPEŠNI, ki je izšla pri Mladinski knjigi in je hkrati "knjiga sezone" za člane knjižnega kluba Svet knjige.

Drobna knjižica z naslovom MOJI LJUBI HČERKI iz zbirke V dar in spomin bo prav gotovo dobrodošla za starše, ko so v zadregi, kaj podariti hčerki za rojstni dan ali kakšno drugo posebno priložnost. Na samo dveh ducatih strani je vendarle zbrano toliko lepih misli in dobrohotnih želja, kolikor jih zmore svojemu otroku zaželeli le ljubeča mati. Kljub temu pa jih je včasih težko izreči in knjižica je lahko pri tem

v pomoč. Čeprav gre za prevod iz angleščine, tudi v slovenščini prepričljivo zazvenijo lirčno obarvane besede, v katerih je zajeta množica drobnih utrinkov iz življenja matere in hčerke s kateregakoli konca našega planeta.

Izidi knjig z znanstvenofantastičnimi teksti domačih avtorjev so v programih naših založb zelo redki. Zato je bil zlasti za ljubitelje tega žanra pred štirinajstimi dnevi pravi praznik, saj so v Ljubljani predstavili novo knjigo enega najvidnejših in najbolj plodovitih piscev – Mihe Remca. V antologijskem izboru, ki nosi naslov ASTRALNI SVETILNIKI, je zbranih 19 Remčevih zgodb. V njegov ustvarjalni opus se je za to priložnost poglubil posavski rojak in član krškega literarnega kluba Janez Majnič, ki je knjigi prispeval kar 40 strani uvodne študije. V njej je med drugim zapisal: "Antologija kratke znanstvenofantastične proze Mihe Remca 'Astralni svetilniki' predstavlja pomembno vsebinsko in referenčno zaokrožitev (ne pa seveda še izpolnitev) njegovega znanstvenofantastičnega opusa, hkrati pa je to še dobrodošel in spoštljiv dogodek tudi na slovenski literarni sceni." Podrobnejšo predstavitev knjige in srečanje z avtorjema knjige in uvodne študije lahko kmalu pričakujemo tudi v Krškem.

Gost Lamutovega salona in Kostonjevice

ANTON REPNIK, SAMORASTNIK IZ MUTE

Kostonjevica na Krki – Lamutov likovni salon je ob prazniku KS Kostonjevica gostil svojeglavega likovnega umetnika. To je samorastnik Anton Repnik iz Mute, ki je začel razstavljanje že v zgodnjih šestdesetih letih, razstavljal je doma in v tujini, trenutno pa so njegova dela na ogled še v Litiji in v Švici. Doslej je ustvaril številna dela, ki se ne manifestirajo zgolj v gostih barvah, ampak tudi v odlični risbi. Njegov svet niso idilične pokrajine, ampak je v ospredju figura lika v pravem pomenu besede. Človeške podobe se loteva ekspresivno in nekoliko popačeno, vendar človeka ne pušča ob

strani, ampak ga pri večini motivov angažira, daje mu nekakšen atribut. Pogosto se loteva socialno in politično angažiranih tem, vsaka njegova slika ima podnaslov, ki jo opredeljuje in izpostavlja, zanj pa je značilen tudi naraven lesen okvir, tega izdela kar sam, ki deluje nekoliko robustno, a daje sliki še dodatno ekspresivnost. Anton Repnik permanentno že več let svojo ustvarjalnost prenaša tudi na svoja sinova, tako da zdaj že lahko govorimo o nekakšni družinski likovni delavnici, o kateri se bo zagotovo še veliko slišalo ... (gr)

Teden otroka na OŠ dr. Mihajla Rostoharja

Konec oktobra naj ne pomeni konca igre

Krško – Mesec oktober, ki naj bi bil zaznamovan z našo posebno skrbjo za otroke, se je iztekel. Na OŠ dr. Mihajla Rostoharja v Krškem smo ga obeležili z različnimi dejavnostmi, ki so bile nekoliko bolj zgoščene prav v tednu otroka, od 4. do 8. oktobra.

Letošnje geslo "Igrajmo se skupaj" je pri nas dobilo čisto konkretne okvire v tork, 5. oktobra. Tega dne so zvezki in knjige ostali doma, v torbica pa so otroci z vseh koncev naše občine prinesli v šolo svoje najljubše igrače. Po vseh razredih so uživali v igri z medvedki, Barbikami, avtomobilčki, večji otroci pa v različnih družabnih igrah. Veseleje je bilo opazovati prijateljstva, ki so se spleta okrog vlog, ki so jih prevzemali, ko so se življali v vloge pravičnih oseb. Ob koncu je vsak razred pripravil razstavo igračk. Z medsebojnimi obiski in ogledi po razredih smo ugotavljali, kako si doma krajšajo čas naši učenci, ali so doma ob igri sami ali pa uspejo pritegniti v ta bogat otroški svet tudi starše.

V četrtek, 7. oktobra, smo organizirali jesenski kros na Trški gori in prizadevne športnike nagradili s pečenim kostanjem. Naslednji dan smo pozdravili botro Jesen – botro smo obliko-

vali iz jesenskih plodov, prav tako so pod spretnimi prstki nastajali lepi in zanimivi izdelki iz kostanja, koruze, storžev, krompirja in ostalih plodov. Na hodniku imamo zdaj zanimivo razstavo, ki nas spominja na ta prijetni dan.

Za oktober smo prihranili tudi rnaravoslovni dan – in ujeli smo prekrasen sončen dan, ki nas je povabil v gozdove na Libno, Kremen in na Sremič. Naslednjega dne smo si v učni kuhinji sami pripravili slastne jurčke, dežnikarice in turke.

Mesec oktober smo zaključili s prvim skupnim roditeljskim sestankom. Na njem je psihologinja ga. Zdenka Zalokar-Divjak imela predavanje z naslovom "Vloga igrače in igre v otrokovem razvoju" – za popestritev in razmislek. Starši so si lahko tudi ogledali razstavo igračk.

Upam, da smo se geslu Igrajmo se skupaj vsaj malo približali v ideji, predvsem pa v dejanjih. Želim pa si, da se rdeča nit igre in preko nje prijetnega in koristnega sožitja med otrokom in starši, prav tako med otrokom in učiteljem z 31. oktobrom ne bi pretrgala. Na naši šoli se prav gotovo ne bo.

Mentor ŠS:
Slavica Drobnič

Lirika in nostalgija na platnu

NAŠ SLIKAR FRAN KLEMENČIČ

Ljubljana – Od 6. oktobra do 10. januarja je v ljubljanski Narodni galeriji na ogled retrospektivna razstava Frana Klemenčiča. Gre za prvo veliko predstavitev doslej neznane ga umetnika iz prve polovice dvajsetega stoletja. Sodobnik impresionizma, odličen portretist, krajinar in mojster čudovitih tihožitij je bil vse svoje življenje intimno povezan z našimi kraji – saj je bil poročen s Krčanko. V svojih 45 letih je ustvaril preko 300 slik, olj in pastelov.

Fran Klemenčič

ljani. Študijsko obdobje (1903–1911) je bilo povezano z razgibanim umetniškim življenjem Dunaja in Munchna. Na Dunaju so precejšnjo vlogo v formiranju mladega slikarja igrale fin-desieclovske in simbolistične razstave. Po študiju na Dunaju se je okoli 1905 odpravil v Muenchen. Tam so bili poleg nemških impresionistov vplivali na mladega slikarja umetniki slikarji nove dachauske šole, krajnarji umirjenih in uravnoveženih kompozicij. V času finančnih kriz se je Klemenčič rad vračal v Krško,

Klemenčičev portret Josipine Hočevar

Kustodinja Polonca Vrhunc je slikarjevo razvojno pot razdelila na šest kronoloških obdobij. Doba mladosti in prvega šolanja (1894–1903) je bila povezana z Boštanjem in Sevnico, od koder so ga po končani ljudski šoli poslali v uk k vaškemu podobarju. Po treh letih se je vpisal v drugi letnik umetnoobrtne šole v Ljub-

kjer je od župana sprejemal naročila za nabožne podobe. Župnik Reiner mu je priskrbel podporo na Dunaju. V župni cerkvi Janeza Evangelista v Krškem visi slika Marije Brezmadežne, ki prav tako kot dve sliki v cerkvi Sv. Jožefa na Trški gori zaznamuje muenchensko-dunajsko vplive, realistično razpoloženje

okrog leta 1900.

Klemenčičeva pot je tesno povezana z razvojem umetniškega društva Vesna, ustanovljenega 1903 na Dunaju. Slikarji, kiparji slovenskega in hrvaškega rodu so si prizadevali za popolnoma samostojno, od tujega vpliva Nemcev neodvisno umetnost. Oblikovalci preprostega, idiličnega so uspeli približati umetnost ljudstvu.

Po vesnanskem programu (1923–1924) sledi obdobje eksperimentalnega nemira (1923–1924). V tem času nastane tisto, kar prvenstveno določa njegovo umetnost: slikar se poslužuje najrazličnejših sredstev in najrazličnejših govoric. Nov, sinteti-

bližati idealu vesnanov. V krajinske domačijske slike je začel vnašati poetično snov, pravljico in fantazijo. V nasprotju z deli impresionistov, ki so si prizadevali za razkroj forme, so vesnani poudarjali linijo. Slikar se je oprijel tehnike pastela. V času med obema vojnoma se je močno razvilo planinarstvo. Fran Klemenčič pa je bil močno odvisen od naročil. V tem obdobju so tako nastale številne podobe z brzcami in planinami v ozadju. Značilna so Klemenčičeva drevesa – grčava in zvita, katerih veje se prepletajo na prav poseben način. Prav to je izrazil element, ki slikarja ločuje od impresionistov in vesnanov. Razen tega se je naš slikar posluževal lopatice, "špahtlanja". Z lopatice je slikal v večjih barvnih plokvah – stilizacijah, ki zaznamujejo idealno podobo krajine. V zadnjih letih je ljubil rože. Od leta 1943 naprej so bila glavna tema tihožitja, ki jih je slikal v široki paleti. Poezija, lirika in nostalgija so njegove stalne spremljevalke, ki umetnika vpisujejo v zgodovino slovenskega slikarstva.

Naš slikar ni bil revolucionar, da bi se kot umetnik uveljavil na umetnostnem prizorišču. Fama ga osvetljuje v slabšalnem smislu. Svoje slike je uspešno prodajal in od tega lagodno živel. Obrtništvo, "slikarsko prostitutiranje", je povsod po svetu normalen pojav, saj mora človek najprej jesti, potem pa filozofirati. Ampak to bodo pri nas vsi šele morali ugotoviti.

Umetnost, še posebej realistična, naj bi odsevala življenje. Mimogrede lahko to "zrcalno" funkcijo ocenjujemo tudi po tem, koliko je odmaknjena od realnosti. Res je tudi, kar je nekoč dejal Picasso: "Preveč slikarjev si zamislija, da so platna sama po sebi resnica. Resnica se uresničuje z druge strani platna, v odnosu, ki ga platno determinira z resničnostjo, v očeh gledalca." (Ag.)

ČE MI KTERI DOBRO PLAČA, MU ZAPOJEM ENO OD KOVAČA...

Brežice – V razstavno-prodajni galeriji Meke v Brežicah je bila v soboto, 30. oktobra, otvoritev slikarske razstave Italijana Piera Conestaba. Na otvoritvi smo poslušali koncert harfistke Marije Mlinar. Umetnika je predstavil prof. Alojz Konec, akademski slikar iz Sevnice.

Medtem ko so se napredni umetniki poslovili od scientističnega obarvanega sveta, ki pogojuje odtujeno umetnost, uživajo v našem prostoru medijsko pozornost razstave, ki tega niso vredne. Zakaj naš prostor ne premore ene same galerije, ki bi se lahko pohvalila z oknom v svet. Tukajšnje galerije bi namreč imele v kakem urbanem središču status trgovine.

Akrične slike, grafike Piera Conestaba odlikuje tehnična spretnost, obrtniška dodelanost. Pogrešamo pa tisto finos, spontanost, brez katere ni ljubezni in sploh ničesar človeškega – pa tudi umetnosti ne. Gre za strast, ki je bolj surova, mračnejša in bolj močna. Ustvarjalnost tega umetnika je čudovito opisal akademski slikar Alojz Konec z besedami: "Gledamo v lastno temo, nočemo se premakniti v sončno luč in pogledati tega sveta v polnem žaru svetlobe... Abstrakcija pomeni zanikanje družbe in umik v posameznikovo veličino, kar je njena odlika človečnosti in hkrati ovira sporazumevanja." S temi besedami je hotel povedati, da umetnik lahko ustvarja, kar hoče. Nobene potrebe nima, da bi bil ljudem, svojim kupcem, razumljiv. Kar se čutnih užikov tiče, lahko enako

uživamo pred izložbo lepega avtomobila. Podobe – čustvene oaze so samo reprodukcije umetnikovih občutkov. To je gospod Konec imenoval larpulartizem. L'art pour l'art označuje umetnost na začetku tega stoletja, ki se je pojavila z nastankom fotografije. Gre za idejo čiste umetnosti, ki odklanja sleherni socialno funkcijo in vsako določeno stvar, ki jih opazuje. Same slike torej ničesar ne povedo o sebi, o njihovem bivanju govorijo besede apologeta, kar pomeni zmago teorije nad praksom in kar spodkopava temelje umetnosti. Tiste lepote, ki so jo poznali stari Grki, eidos lepote in dobrote, ki prihaja iz višje resničnosti.

Počasi se ravno v novejšem času oblikujejo težnje po iskreni umetnosti. V smislu demokratizacije umetnosti lahko razumemo sedanjo razstavo v Jakopičevem razstavišču v Ljubljani (na ogled do sredine novembra). Kritiki – pisci so skupaj z ustvarjalci pripravili razstavo kot protest proti načinu financiranja razstav. Umetnost se na pragu tretjega tisočletja ukvarja z ognjem in iskrami, z vročino in svetlobo, z elektriko, plinom in premogom. Vse to in še marsikaj je bilo moč videti oktobra v Gradcu. Tradicionalno prireditelj na Štajerskem, Steirischer Herbst, so pripravili na temo položaja umetnosti danes.

Če naj umetnost izraža kolektivno čustvo, mora poseči po vsebini, ki jo je mogoče razbrati. Ogenj, simboličen element dobrega in zlega, strasti in nasilja,

zaznamuje tudi eno najstarejših obrti, kovaštvo. Mimo vsega, kar se dogaja v umetnosti, o čemer govorijo pesniki in filozofi, sodi med pravcate umetnosti tudi muzej – kovačija v Pišecah. Gre za kovačijo, ki letos praznuje stoletnico svojega delovanja. Pomen te delavnice, ki je dala tri generacije kovačev, smo že omenili. Veličastnost razstavljenih čudes sega na področje etnologije. Naj omenim le, da je vse orodje iz prejšnjega stoletja in je še danes uporabno. Gospod Milan Podgoršek, sedanji lastnik kovačije, pozna imena, nazive orodja: spačanke, sestavljanke in nemške besede. Iz njegove delavnice izhajajo tudi

traktor, ki budi dvome o vsem tem, kar si lasti likovna umetnost. Mojster ga je sestavil iz motorja kosilnice Lombardini ter raznoterih drugih elementov. Tudi kretni mehanizem za kolesa je od kosilnice, diferencial je od opla kadeta. Vžig je elektronski in je njegov lastni izum. Za izdelavo je mojster porabil okoli štiri ur dela. Uporabljajo ga za prevoze in za delo v vinogradu.

Umetnost dvajsetega stoletja je izgubila nekdanje prostodušno razmerje do sveta. Oblikovanje kaže na novo funkcijo umetnosti, kjer se estetika prepleta s funkcionalnostjo in sprevrča fetišizem v svojo lastno nasprotje. (Ag.)

Slikarstvo ne posnema, temveč naredi vidno

ŠEST SLIK RAJKA ČUBRA O NAŠI SEDANJOSTI

Krško – Od 30. oktobra do 13. novembra je v Kulturnem domu v Krškem razstava Rajka Čubra. Razstavljenih je šest slik, ki predstavljajo eno od obdobij slikarjevega življenja. Avtor se na vsaki razstavi predstavlja z novo serijo slik, ki ima kot sklenjena celota svoje sporočilo. Pričujoča razstava, devetinsitideseta po vrsti, tako kot prejšnje ne izumlja novih likovnih domislic. Svoj svet preplavlja z novim doživljenjem in novo napetostjo. Prav iz te napetosti lahko zaslu-timo osamljenost, tesnobo in to dolgo človeško življenje. Na vseh razstavljenih slikah se ponavlja kolorit, kot vsakdanjost. Senzibilnost, s katero oblikuje, je bližja grafiku kot slikarju.

Ta razstava je ena od redkih

prireditve, posvečenih Valvasorjevemu jubileju, za katero lahko rečemo, da ustreza duhu tega prostora in časa. Gre za slikarja, ki se zaveda, da je minil čas velikih vizij, da prihaja čas vsakdanjosti. Njegovo delo zaznamuje provincialno, turobno in zatohlo vzdušje, ki ne daje mlademu človeku prav nobene spodbude za življenje.

Rajko Čuber je Brestaničan. Po končani oblikovalski srednji šoli je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1982 diplomiral. Istega leta je prejel študentsko Prešernovo nagrado. Po diplomni je na specialki študiral grafiko pri prof. Borčiču. Zdaj živi s svojo mamo v Brestanici, v prostem času pa se ukvarja s čebelarstvom. (Ag.)

Ivo Antić

NEOPROŠČENO – DOGODEK V RAZVOJU VESTERNA

(od Johna Forda do Clint Eastwooda)

Film Unforgiven (Neoproščeno) je tako rekoč prava ustvarjalna "orgija" enega samega močnega moža: Clint Eastwood, legenda nekdanjih špagetarskih vesternov, je tokrat producent, režiser in glavni igralec lastne vesternovske avtorefleksije. Vsekakor gre za pomemben dogodek v zgodovini vesterna, se pravi tiste zvrsti, ki pravzaprav pomeni sukus filmske umetnosti, njeno tako rekoč arhetipsko paradigmo. Ob tem filmu je zgodovino vesterna mogoče razdeliti, seveda poenostavljeno, na tri imena: Ford, Leone, Eastwood. Morda je značilno, da je prvi Irec (z drugačnim pravim imenom), drugi Italijan, pravi Američan je šele tretji (rojen v Kaliforniji 1930), kar dopušča domnevo, da je šele Eastwood zastavil vestern kot neizprosno (prim. naslov!) "pravo podobo" (kvazi)legendarnega ameriškega "divjega zahoda", kolikor seveda ne velja, da je ravno pogled tujca po svoje "superioren" zaradi specifične distance. Ključni filmi omenjene trojice so **Poštna kočija** (1939), **Dobber, grd, zloben** (1967) in **Neoproščeno** (1992). Fordov filmski jezik je zanesljiv "realizem" z določenimi nekonvencionalnimi dodatki, ki pa v bistvu ohranjajo razvidno klasično vesternovsko delitev dobri-zlobni. To delitev je Leone temeljito relativiziral,

in sicer tako, da je med dobrega in zlobnega "vstavljal" grdega, ki je parodija in relativizacija obeh ter seveda tudi sebe (klovnovska figura), vse pa se dogaja v izjemno intenzivni koreografiji svojevrstne "beraške opere" (eden od naslovov: **Za prgišče dolarjev**) kot mitološkega spektakla, kar je mogoče razumeti tudi kot prispevek mediteranske teatralike. Eastwood je s svojimi dosedanjimi vesterni pripravljal, v **Neoproščenu** pa monumentalno uveljavil nov zasuk, ki je sinteza in nadgraditev vseh predhodnih faz v razvoju žanra, zlasti seveda Fordove in Leonejeve (že v Fordovi Poštini kočiji revolveraš, prestopnik zakona, funkcionalna pozitivnost). Toda ta sinteza nikakor ni "enoumna", četudi Neoproščeno na prvi pogled deluje mučno in grobo enosmerno; pod to robato površino se namreč skriva vse polno briljantno nastavljenih "provokacij", ki se zdijo kot sistematično subvertiranje nekaterih poglavitnih "iluzij" iz tradicije vesterna. Za ponazoritev povedanega je nujna skica "fabule", v kateri je samotni volk (lupus in fabula) seveda Eastwood v vlogi profesionalnega ubijalca Williama Munnyaja.

Munny živi (po ženini smrti) z otrokoma na samotni prašičji farmi. Do poroke je bil poklicni morilec, revol-

veraš, toda žena ga je "prevzgojila", postal je kmet, ki se peha z vsakdanjim delom. Nenadoma ga obišče mlad potepuh, ki sanja o revolveraški slavi in zato pozna tudi Munnyjev nekdanji sloves mojstrskega ubijalca. Munnyju pove, da sta v mestu Big Whiskey dva kavboja porezala po obrazu mlado vlačugo in ker ju šerif ni kaznoval, so njene kolegice razpisale nagrado tisoč dolarjev za tistega, ki bi opravil kaznovanje. Mladi potepuh predlaga, da gresta skupaj nad storilca in si potem razdelita nagrado, saj se pač zanaša na izkušnost nekdanjega ubijalca. Munny živi v revščini, denar bi mu prišel prav tudi zaradi prihodnosti otrok. Nekaj časa je v dilemi, ker je bil prepričan, da ga je pokojna žena spremenila v "drugega človeka", toda ko se odloči, se po začetnih nerodnostih počne v akcijo kot pravi terminator, pokončevalski robot. Ob asistenci mladega "zelenca" in nekdanjega sodelavca mešanca, ki pa umre pred končnim obračunom (prebica ga šerif), Munny likvidira oba mučitelja vlačug kakor tudi šerifa v Big Whiskeyu ter vrsto njegovih pomočnikov. Nagrado vlačug pošteno razdeli z mladeničem, potem pa, kot na koncu pove glas pripovedovalca, odide v veliko mesto in postane bogat poslovnež.

Ob tem sižiju se kaže več značilnih elementov. V podnaslovih prevoda je razvidno, da se priimek glavnega junaka piše Munny, sicer pa se izgovorjava pokriva s pojmom "money" (denar). Zveza z denarno motivacijo je torej očit-

na: možnost zaslužka je sprožila reverzijo na podlagi reaktivizacije osnovnega nagona, ki je ubijalstvo v interesu boja za obstanek kot bistvene ameriške tradicije. Ob tem glavni junak doživlja mučno avtoproblematizacijo kot obliko samoosveščanja, vendar vztraja na poti iztrebljevalca. Obračun se dogaja v mestu, ki ima tudi simptomalno ime: Big Whiskey namreč pomeni "Veliki šnops", torej je nakazano veliko pijančevanje, ki je v bistvu morilska orgija krvi (Munny nekoč omeni, da se ne spominja, da bi ga bilo kdaj strah, ker je bil med ubijanjem zmeraj pijan; torej še eno subverzivno zavajanje, saj uspešen revolveraš ne more biti pijanec, alkohol je lahko "gorivo" le za podivjano ženo spremenila v "drugega človeka"). Potem ko Munny tako rekoč mimogrede opravi z malima lopovoma, se izkaže, da je njegov poglavitni nasprotnik pravzaprav šerif, torej uradni predstavnik zakona; ta mož, ki ga je ustrezno zaigral Gene Hackman, na prvi pogled deluje doberdušno in razumno, pod tem površjem pa se skriva zver, ki naravnost patološko sovraški revolveraške prihajače in legende o njih, medtem ko je do svojih someščanov pokroviteljsko razumevajoč tudi ob pretiranih izpadih. Iznakaženje vlačuge se mu ne zdi prehud prestop, saj je vlačuga manjvredno bitje, ki ga pač kaže nekako trpeti v grobem, pretežno moškem okolju. Rezultat Munnyjevega obračuna torej močno presega izvirno dejanje, saj kot "mali človek", ki je "vzel pravico v svoje ro-

ke", naposled v pravem pokolu likvidira provincialnega absolutista. Enormno preseganje izvirnega prekrška, anarhoidno "privatniško" pravičništvo in po svoje "odštekani" fašistoidni mačizem se v skrajno dvomni luči prepletajo s hladno premišljenostjo in brezobzirnim materialnim pohleptom; vse to glavnega junaka kaže kot skrajno problematično figuro. K siloviti eroziji vesternovskih legend prispevajo številne satirične implikacije. Vse ženske v tem filmu so v ostrem nasprotju z lepimi, zvestimi in pogumnimi junakinjami klasičnih vesternov, saj gre v glavnem za tako ali drugače strte figure v zakotnem bordelju. Groteskna je tudi podoba mladega, fizično in psihično kratkovidnega aspiranta za revolveraško kariero, popolna karikatura je bedni žurnalistični pisnik, ki po "divjem zahodu" išče snovi za svoje štorije o revolveraških "legendah". Satirična poanta se kaže v prvem in zaključnem prizoru: obakrat gre za isto patetično vizijo v obzorju z zahajajočim soncem, znano iz tradicionalnih vesternov, le da tu glavni junak stoji nad grobom mrtve žene tik zraven doma, ob katerem v vetru plahuta obešeno perilo. Posebno subverzijo predstavlja problem mrtve žene: še zmeraj je po svoje navzoča kot Munnyjev "moralni imperativ", ki pa ga ne odvrne od vrnitve k ubijalstvu. Mrtva žena je torej le idealizirana fantazma, toda Munny je vendarle v določenem smislu še zmeraj njen suženj, saj zaradi

zvestobe do njenega spomina ni zmožen spolnih odnosov z drugo žensko. Ta "erotična točka" se navezuje na sprožilni moment celotne drame: vlačuga je bila porezana zato, ker se je kavboju smejala zaradi majhnega tica. V Eastwoodovem vesternu je videti tudi kavbojska poljska stranišča, eden od tipov je dobesedno preresetan "med srnjem" ("junaško dejanje" mladega zelenca). Navidezno povsem neerotičen film je kontaminiran z erotizmom, obredno ubijalstvo z impotenco, krvjo, blatom, deževnimi nalivi ... Glavnega junaka mučijo vročni prividi, njegova legenda je tako problematizirana, da je tudi sam le nekakšen privid samega sebe, le igralec določene vloge, ki se panično sesipava pod vprašanji o avtentičnosti vseh resnic. Nacionalna epopeja se razkriva kot klavnica (podobno **Iljada** ali **Krst pri Savici**). Poglavitni "štos" pa je seveda v trdoživosti legendarnega junaka: preživi vse nevarnosti, bolezn, vsakršne krize in padce, tudi najbolj radikalne avtorefleksije. Zato je destrukcija legende pravzaprav njen prehod, oboje pa projicirani optični privid kot nov, časovno modificirani triumf uspešnega podjetništva. V tem smislu je Eastwood sofisticiran "ekvivalent" Schwarzeneggerjevega terminatorja, ki zastopa "SF prihodnost": Eastwoodovi neizprosni revolveraši pokrivajo (ameriško) preteklost, njegovi enako neusmiljeni policisti (Dirty Harry) pa vele mestno sedanost. Krog je torej sklenjen v vsakem pogledu.

ŠOLA NI ŠALA

V vinski kleti v Leskovcu

Ker pri spoznavanju družbe veliko govorimo o vinogradništvu in kletarstvu, smo si šli ogledat vinsko klet v Leskovcu.

Tu nas je sprejela laborantka gospa Kuharjeva in povedala, da grozdje prihaja v njihovo klet iz njihovih vinogradov, ki jih imajo zasajenih na 60 ha površin, in z odkupi od vinogradnikov. Grozdje se melje v ogromnem mlinu in stiska v veliki stiskalnici in mošt zori v cisternah. Vina filtrirajo in hranijo v velikih lesenih sodih in tudi v cisternah. Vrhunska vina stekleničijo in hranijo v buteljkah v posebnih kletih.

Tudi postopek polnjenja cvička smo videli in izvedeli, da cviček vsebuje 70 % žametne črnilne, 20 % frankinje in 20 % belih sort. Največ cvička se proda v Posavju, na Gorenjskem in v Savinjski dolini.

Četrtošolci iz OŠ Koprivnica

Tetka Jesen na obisku

V oktobru so otroci iz Dobove praznovali tetko Jesen. Vsi so bili veseli, čeprav je nekaj črvičkov jokalo. Postavili so hišico, ki je bila oblečena v bonbone. Tetka Jesen je lahko tudi lepo urejena gospa Buča ali prijazno Ptčje strašilo, ki bdi nad otroškim igriščem vrtca Najdihojca. Praznovanje pripravijo otroci in vzgojiteljice vsako leto. Tokrat so imeli glavno besedo otroci skupine Pikapolonic s svojo vzgojiteljico. Seveda so sodelovali tudi ostali, pa tudi starši so pomagali in prinašali jesenske dobrote.

Otrokom je bilo lepo. Peli so, rajali in se sladkali. Gregor iz vrtca je povedal, da mu je bilo všeč, saj je lahko pojedel veliko sladkarij. Vladka pa ima rada tetko Jesen zato, ker ima krasno

obleko iz pisanih listov in prinaša polno barv, hrušk in buč na vrt njihovega vrtca.

Katarina Hauer, Vesna Deržič
7. b. r. OŠ Dobova

Projektno delo

Na osnovni šoli Dobova smo se letos odločili za velik projekt, v katerem bomo predstavili zgodovino kraja, naše društveno in družabno življenje, običaje, naše ljudske umetnike in še kaj. Najprej pa smo pripravili razstavo Kako so kuhale in še kuhajo naše babice. Odmev je bil velik. Ljudi je razveselilo to, da bodo lahko поблиže spoznali svoj kraj in njihove kuharske navade tudi na drugačen način kot le ob pripovedovanju svojih babic. Razstavljeno je bilo mnogo predmetov, ki se jih mi otroci pa tudi naši starši ne spominjamo več. Mnogih jedi, ki so bile na ogled, nismo poznali.

Ob različnih dogodkih so ljudje pripravili razna jedila. Ob krstu so sorodniki prinesli novemu članu v družini pogačo. Ta je vsebovala več vrst kruha, potice ter moko, mast in oblačila za dojenčka. Za Martina so mi obložili z različnimi dobrotami, da se je pod njimi kar šibila. Gos je morala biti med njimi, kajti legenda trdi, da se je Martin tedaj, ko je izvedel, da so ga izvolili za škofa, skril med gosi. Te pa so ga s svojim gaganjem izdale. V cerkvi je bila na martinovo zahvalna nedelja. Kmetje so okrasili oltar s pridelki in se bogu zahvalili za dobro letino.

Naš Martin pa se ni uspel skriti pred mnogimi obiskovalci in sladkosnednimi usti učencev, ki so bili deležni njemu namenjenih dobrot.

Tisti, ki so pripravljali prvi tematski del projekta in vsi, ki so si razstavo ogledali, željno pričakujejo nadaljevanje v oktobru in novembru, ko bomo prikazali društveno in družabno življenje

ter plese, pesmi in običaje naših ljudi.

Martina Verbančič, 8. b
OŠ Dobova

Dušan Mravlje v Dobovi

V petek je ob 16. uri naš ultramaratonec Dušan Mravlje pritekel iz Rateč, nedaleč od slovensko-italijanske meje. Po 24 urah je bil v Dobovi, pred poslopjem AFP blizu slov.-hrvaške meje. Po Dobovi so ga spremljali športniki rokometnega društva AFP Dobova in člani kolesarskega društva Krškó. Ob spremstvu novinarjev in policajev so se mu še pred novo cesto Mostec-Sela pridružili tekači OŠ Dobova. Zadnji del poti pa so tekli z Dušanom še žena Andreja in hčerki ter smučarski skakalnik velikan Franci Petek. Na cilju je bil izmučen, toda še vedno je z nasmehom trčil z velikim kozarcem Zlatorogovega piva. Vsi so mu hoteli čestitati.

Pred poslopjem se je začela zabava, za katero so poskrbeli njegov prijatelj Andrej Šifer in fantje iz ansambla Vikend. Vesele je trajalo pozno v noč.

Mravljetova velika želja je preteči Ameriko od severa do juga, to je 4600 km. Naslednje leto pa pripravljata tek do vseh slovenskih carin, tako da bo pretekel obseg Slovenije. Mravljetov in Petkov nasvet za mlade je čim več gibanja in ukvarjanja s športom.

Tanja Vučajnik, 8. b
OŠ Dobova

Na tretji mednarodni razstavi exlibrisov

V petek, 15. 10., sva dva učenca, Jernej Rostohar in jaz, odšla z mentorico likovnega krožka Brigito Barkovič v Kamnik na ogled tretje mednarodne razstave exlibrisov. Najprej smo bili gosti OŠ Moste pri Komendi. Z Jernejem sva prejela priznanje za poslana exlibrisa. Od tam

smo se vsi učenci nagajenci odpeljali v Kamnik, kjer so nam učenci moščanske šole pripravili pristrčen kulturni program. Ogledali smo si razstavljene exlibrise učencev iz mnogih držav sveta, med njimi pa sem našla tudi svoj izdelek. Poseben vtis je name napravila prisotnost častnega gosta – slovenskega predsednika gospoda Milana Kučana, ki nas je pozdravil in nam čestital k uspehu.

Domov sem prišla malce utrujena, a polna prečudovitih vtisov in tudi ponosna, da sem bila med nagrajenci.

Nina Vebler, 8. r.
OŠ Velika Dolina

Fizika

Ko smo imeli naravoslovni dan, sva šli s Sabino k fiziki, ki jo je vodil učitelj Rokvič. V naši skupini smo bili: Srečko Vene, Borut Kočar, Alenka Žabkar in Sabina Starc. V gozdu smo merili drevesa. Borut se je ulegel na tla. Ob koncu nog mu je stala palica in je gledal čez njo. Ko je videl vrh drevesa, smo z metrom izmerili od drevesa do palice in potem izračunali višino drevesa. Nato smo merili debelino drevesa in ugotavljali, koliko dreves je v gozdu. Rešili smo pet nalog, bili smo uspešni. Zmerili smo tudi višino topolov pri igrišču. V razredu smo si najvažnejše stvari zapisali. V telovadnico smo šli na ključuček naravoslovnega dne. Vsaka skupina je povedala, kaj so delali.

Alenka Žabkar
5. r. OŠ Raka

Pri šoli raste kozolec

Čemu nam bo? smo se vprašali in še pomislili ne, za kaj vse ga potrebujemo. V našem šolovnjaku že dve leti raste 1200 dreves, ki dajo približno 650 kg jabolk, torej je en kotic kozolca potreben zanje. Naš kombi

je sedaj izpostavljen lepemu in deževnemu vremenu, kmalu pa ne bo več. Imamo še cel kup orodja, ki bo odslej varno shranjeno v lepem novem kozolcu, ki raste že od septembra. Pri delu pomagajo hišnik in učenci, da bo ceneje, najeti pa so tudi

strokovnjaki – obrtniki. Opraviti je treba še veliko dela: postaviti vrata, obiti kozolec z lesom ter narediti asfaltirano pot do vrat. Učenci in hišnik za pot že pripravljamo teren.

Tjaša Penev, 8. b
Nov. krožek OŠ Arčice

Poziv društvom in zavodom

Pripravimo novoletna praznovanja

Krško – Občinska zveza prijateljev mladine Krško je dala pobudo, da se letošnja novoletna praznovanja za otroke v občini pripravijo in izvedejo organizirano. Ker lastnega denarja za izvedbo OZPM nima, se bo obrnila na občinski izvršni svet in nekatera podjetja, pomoč pa seveda lahko pričakuje le na podlagi programov praznovanj. Programe lahko pripravijo javni zavodi s področja družbenih dejavnosti, društva prijateljev mladine in ostala društva oziroma zveze društev, sami ali v sodelovanju s šolami in vrtci. Člani iz vrst OZPM so pripravljeni aktivno sodelovati pri pripravi programov in pridobivanju finančnih sredstev. Zaželeno je, da programi prispejo na sedež OZPM čim prej. (i.g.)

Dobrote in lepote iz gozda

Učenci prve stopnje na OŠ dr. Mihajla Rostoharja so 14. oktobra prišli v šolo v škornjih, trenirkah in z nahrbtniki. "Danes imamo naravoslovni dan v gozdu," so odgovarjali začudenim sošolcem z višje stopnje. Kuhanica nam je pripravila sendviče in čaj, vzeli smo še košaro in nož in se odpravili v gozd na Sremiči in proti Zdolam. Komaj smo stopili v gozd, že je eden od učencev našel lepega jurčka. Ostalih ni bilo moč več zadržati. Že so se ozirali po resi, praproti, pod grmi. Vreščanje in kričanje je naznanilo, da so našli gobo. Nabrali smo polno košaro jurčkov pa še nekaj kostańja in želoda, robid in šipka. Celo šopek smo si nabrali, da bomo vso jesen krasili razrede. Malica je teknila bolj kot v šoli in težko smo spet odrinili nazaj. V šoli smo pripravili razstavo iz nabranih plodov,

očistili jurčke in jih spravili v skrinjo za juho. Kostańja smo narezali in si ga bomo pozimi skuhal za malico. Iz želoda in ostalih plodov pa smo naslednji dan delali razne živali in predmete.

Lidija Žnidarič,
specialni pedagog

V Kulturnem domu Krško ZA NARODOV BLAGOR

V petek, 21. 11., bo ob 19.30 na programu druga abonmajska predstava (tudi za izven, vstopnina 800 SIT) – Za narodov blagor, komedija pripovednika in dramatika Ivana Cankarja v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega. Med igralci nastopajo Slavko Cerjak, Janez Hočevar-Rifle, Maja Boh in drugi. Režiser je Mile Korun.

Pismo posavskega prijatelja

"Naš glas" čez državno mejo

Sodim med Zagrebčane, ki so obrnjeni proti Zahodu in ne proti Vzhodu. Razume se, da sem zato pohitel na Sejem obrti in podjetništva v Brežice (beri danes: mednarodno priznana država Slovenija), tako kot številni prijatelji iz Posavja tradicionalno vsak teden obiskujejo sobotni sejem in butike v Samoboru (beri danes: samostojno mesto mednarodno priznane države Hrvaške). V pogojih zelo pootrejene kontrole hrvaške finančne policije srečno pridem čez mejna prehoda pri Harmici in Dobovi in sem kmalu v hali tovarne prikolic Adria Caravan, d.d., v vzdušju, kakršno je na Zagrebškem velesejmu ali na Ljubljanskem razstavišču. Od rojstva usmerjen na nekomercialno produktivnost duhovne narave, k temu pa že leta profesionalno deformiran, delujoč izključno s peresom v roki, se znajdem zmeden sredi množice razstavljenih produktov sedanjih tržnih vrednot (stari Valvasor bi se takoj vrnil v svoj grob), majhna stojnica Našega glasa pa se mi zazdi kot fatamorgana. Za mojo ponudbo in povpraševanje je bila to edina priložnost. Z g. Kastelicem se na hitro dogovorim, pod kakšnimi pogoji bi lahko opravila blagovno-duhovno menjavo, in že pišem svojo prvo prijateljsko pismo, brez velikega upanja, da bo v vse večji blokadi gospodarsko-prijateljskih odnosov med Slovenijo in Hrvaško sploh kdaj prebrano.

Na otvoritvi spet nepričakovano presenečenje. Sejem odpira g. Križanič s svojo lepo soprogo, pevko v brežiškem mešanem pevskem zboru, ki so mu nestrpni razstavljalci prisluhnili kot nujnemu zlu, ker so želeli čimprej začeti svoje denarno-tržne pogovore. Takoj pri vstopu je stojnica hrvaškega mesta Samobor, ki za razliko od ostalih slovenskih stojnic ponuja le turistične prospekte. Obrtniki tega mesta pravijo, da bi si bilo bolje ogledati stojnico carinske službe na obeh mejah in njihovo ponudbo cen. S svojo udeležbo je sejem počastil tudi gospodarski minister iz Ljubljane g. Tajnikar. Visoko raven okrogle mize, ki jo je s svojo znanstveno teoretično razpravo še poudaril mi-

nister, je s svojimi praktičnimi vprašanji dodatno vzbudil Kolešnik: "Ali Ljubljana iz svoje daljine in visoke perspektive sploh opazi, kaj se pravzaprav dogaja v tej gospodarsko zakotni regiji, ki je odvisna od drobnega velikomejnega prometa s Hrvaško in obratno?"

V delovnem predsedstvu okrogle mize je vse mirno poslušal g. Franc Bratanič, po stroki prevoznik, ki bi mu po tem sejmu k imenu kazalo dodati še naziv "dr. sejemske organizacije". Ne tega sejma, ne okrogle mize, ne programa in razprave o gospodarstvu ne bi bilo, če ne bi on z dvema svojima sodelavkama, Ido in Slavico, dolgo in s težavo pripravil vsega skupaj. Sejem bi se končal kot "Oktoberfest Brežice".

Pismo posavskega prijatelja

Avtoservis, nuklearka in simfonični orkester

Krško? Mislim sem, da ga poznam. Mestece ob Savi v Sloveniji. V petdesetih letih smo hiteli vanj v prvih uvoženih škodah. Imel je vzoren, poceni in korekten servis. Od škode smo sčasoma preskočili na mercedese, na Krško pa smo pozabili. (In sedaj smo spet padli na škodo.) V šestdesetih letih smo se s ponosom začeli pogovarjati o izgradnji prve slovensko-hrvaške elektrarne na jedrski pogon. (Danes v zvezi z njo slišimo samo prepir in govorice o zapiranju.) Pa tovarna papiraja Videm? Desetletja je oskrbovala zagrebško časopisno hišo Vjesnik. Zdaj je prišla v stečaj. In na koncu so prišle tudi meje! Kaj je danes še v Krškem razen onesnažene Save in (po božji milosti) očuvane zelenjave? Temu bi se mogoče Japonci klanjali, ampak koga to pri nas zanima! Mi raje capljamo za tehnološko zahoda.

Konec pomladi me je moj zagrebški prijatelj prof. Klepac povabil na zaključni koncert Glasbene šole Krško, katere ravnatelj je bil. Kdo ga tam ne pozna?! Trideset let je potoval do svojega delovnega mesta, vsak dan, z vlakom, avtom – prišel bi tudi peš. Zato, ker je on to šolo spravi-

Udeležba Samoborčanov na sejmu in ugodno vzdušje hrvaško-slovenskih stikov je vendar dalo vedeti, da je bizeljska zaozstitev političnih odnosov med znanjima ministroma le prehodne narave.

Za razliko od brežiškega sejma je naše politično samoljubje na Bizeljskem doživelo veliko manj uspeha.

Na koncu naj povem še to, da mi je nekaj števil Našega glasa uspelo prethotapiti čez mejne prehode, ne da bi plačal carino. Brežice sem zapustil z novim optimizmom glede možne svobodne menjave blaga, idej in bodočega prijateljstva med Hrvaško in Slovenijo.

Vaš posavski prijatelj

P. S.: Če bo zavarovalnica Triglav uvedla zavarovanje posameznikov, ki prestopajo trdno slovensko-hrvaško mejo, bom takoj vplačal polico življenjskega zavarovanja.

vil v življenje. Vljudo sem sprejel povabilo v prepričanju, da se bom udeležil tipične produkcije podeželskih začetnikov. Toda v krškem večeru se nenadoma znajdem na sicer tipičnem majhnem trgu, vendar v veliki koncertni dvorani. Zagreb se je ne bi sramoval! Pred prepornim avditorijem prostran, osvetljen oder, ves poln notnih stojal. Pričakujem začetek programa. Za uvod čudežen orkester malih harmonikarjev, ki igrajo vse razen folklorne. Dirigira harmonistka, ki je diplomirala v Evropi in se vsak dan vozi čez mejo, iz Zaprešiča. Ime ji je Zdenka Spitzer. Vrstijo se točke, ena resnejša od druge. Izvajalce prežemata skromnost in disciplina. Učeneč z razigranim saksofonom je dorasel solistu v velikem mestu. Poleg Slovencev igrajo Hrvatje. Za kontrabasom je ravnatelj Glasbene šole iz Brežic, Drago Križanič, violiniste pa vodi Suzana Drobila iz Zagreba. Za dirigentskim pultom je mlad in navdušen dirigent, ravnatelj krške šole, organizator (kako neki vse to dohaja!) Drago Gradišek. In repertoar? Od revijskega Mancinija do klasičnega Mozarta. Orkester "opravlja svoje delo" stro-

Obiskali so kraje izgnanstva

Krajna organizacija Društva izgnancev Slovenije iz Boštjanja je to jesen 48 svojih članov in njihovih svojcev popeljala na izlet v Neresheim, Siessen in Schwäbisch Gmünd, kraje, kjer so prebili leta izgnanstva med 2. svetovno vojno. Povsod so prižgali svečke v spomina na tam umrle Slovence. V nekdanjih taboriščnih stavbah so jih ponekod pristrčno sprejeli, drugod jim sploh niso hoteli odpreti vrat. V Siessnu je bilo ganljivo srečanje s 85-letno samostansko sestro Celerino, ki je slovenskim taboriščnikom med vojno pomagala s kruhom, obleko in podobnim, kolikor je le mogla, kljub hudemu tveganju. V tem kraju imajo lepo urejen skupinski spomenik, na katerem so tudi imena slovenskih izgnancev, samostanske sestre pa so povedale, da pišejo zgodovino taborišča Siessen. Na sliki: Boštjančani pred nekdanjim "lagerjem", sedaj zopet samostanom v Siessnu pri Saulgau. (Janko Blas)

Športni ples

Sebastjan in Urška 10. v kombinaciji

Maribor, 7. novembra – V organizaciji plesne šole Pingi je bil v Mariboru 2. državni pokal v kombinaciji desetih plesov (5 latinskoameriških in 5 standardnih). Tekmovanja se je udeležil tudi naš par Sebastjan Vodlan in Urška Klakočar (pokrovitelj Zavarovalnica Triglav Krško), ki sta v močni konkurenci najboljših pionirskih parov iz osmih plesnih šol Slovenije dosegla 10. mesto, kar je do sedaj njun največji uspeh v športnih plesih. To je še en dokaz, da bosta tudi v višjem razredu posegala po vidnih mestih na raznih tekmovanjih. Ker ju čaka v marcu 1994 prehod v kategorijo mlajših mladincev, se intenzivno pripravljata v smeri izboljšanja zahtevnosti programa.

V svoje vrste vabimo vse, ki jih veseli poučevanje plesnih korakov za najmlajše, družabnih plesov za osnovnošolce, mladino, odrasle in imajo določeno plesno predznanje. Nudimo nadaljnje izobraževanje in opravljanje strokovnih izpitov. Vse informacije dobite na tel. 32-795. (Dixi)

kovno, umetniško, s srcem, publika ga pazljivo spremlja, navdušeno ploska. Oni razumejo resno glasbo. Takrat se zavem, da sem ta večer odkril novo, meni še neznano Krško, mestece v tem našem nesrečnem času boja za trg ter novokomponirano "glasbo" bobnov in električnih

kitar, ki živi v nepokvarjenem duhu in ustvarjalnem naporu, še nezastrupljeno s snobizmom in artizmom vlemesta. Ko bi le Krško tako tudi ostalo! Ko bi znalo ohraniti in negovati dalje to, kar ima!

Posavski prijatelj, I. r.

P.S. Gospod župan Krškega, predlagam Vam, da namesto nuklearnih elektrarn in avtoservisov ter tovarn v stečaju ustanovite evrofestival amaterskih simfoničnih orkestrrov. Tudi glasba je lahko – tržni turizem!

KOVAŠKA ZBIRKA V PIŠECAH

Pohvalno je in v veselje, da se je (nedvomno v kovačnici) izkresala tako čudovita misel o ohranitvi kovaške dediščine nam in zanamcem. Vsem bi nam moralo dati pogum, da vsaj ena sama iskra izpod kladiiva tega kovaškega nakovala zaneti prepričanje, da kultura ni odvečno razkošje, ampak potreba za ohranjanje človečnosti.

Misel o kovaški zbirki se je pravzaprav grela dolgo časa. Več kot deset let bo tega, ko je snovatelj zbirke Milan Podgoršku zrasla trdna želja, da bi

kovaška orodja, od katerih je večino uporabljala vrsta kovačev treh generacij, in številni kovaški

izdelki, plod dela domače in drugih kovačnic, ohranil v domači kovačnici v spomin na minulo tradicionalno kovaško dejavnost. Zase, za svojo družino, za svoj kraj in za ljudi, majhne in velike, manj in bolj uke, od blizu in daleč, je ohranil starodavni kovaški mehanizem na istem prostoru, kot je nekdanj stal, in prav tako ognjišče, velike in majhne kovaške priprave in orodja. Ohranitev vsega tega bogastva je pomembno dejanje, saj ima v Podgorškovi zbirki vsak od več sto predmetov svoje ime in svojo življenjsko zgodbo. S svojim živim spominom in vsakokratnim posredovanjem življenjskih zgodb predmetov vsem in vsakomur, ki pokaže zanimanje, jim kovač Milan daje značaj večnosti.

Od Podgorja do Dunaja – od kovača do urarja

Kovaštvo v Podgorškovi hiši je tradicija. Posvečali so se mu trije rodovi. Tudi moški potomec iz četrtega rodu je zrasel na kovačiji in se je veliko naučil, vendar se je raje zaposlil v tovarni. Pri Podgorških je bilo do zdaj

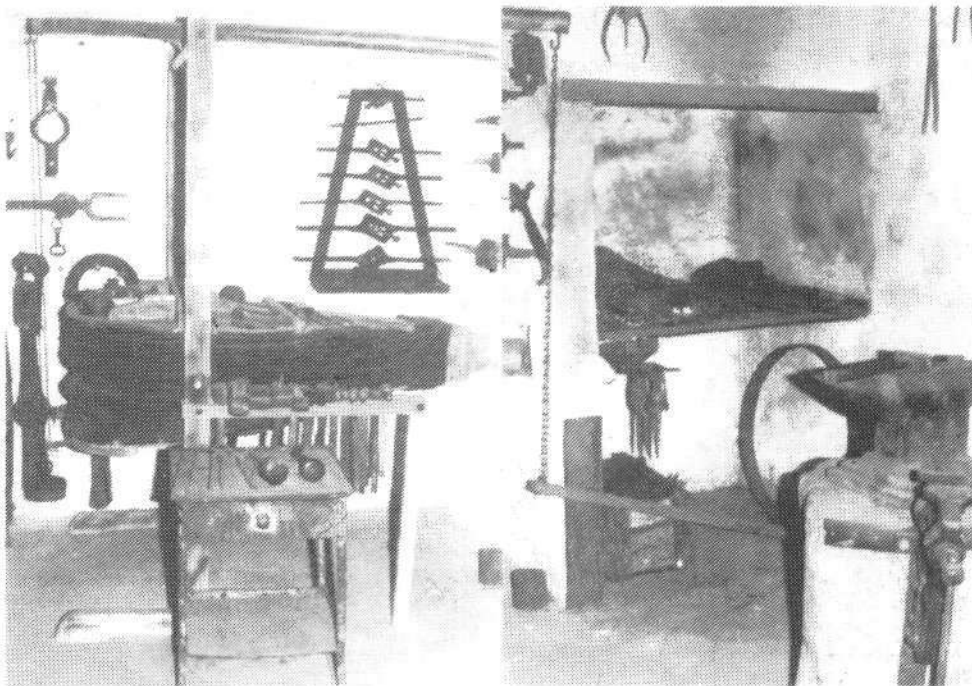
pet kovačev. Očetovega poklica sta se izučila dva sinova, Milan in Slavko. Tako zdaj živita še dva, le da je šel Slavko po svetu in si služi kruh z delom v mariborski tovarni.

S kovaštvom se je ukvarjal že Alojzov oče Miha, ki je bil rojen leta 1871 in je umrl po drugi vojni leta 1948. Miha se je učil obrti v zgodnjih osemdesetih letih prejšnjega stoletja v Planini nad Sevnico. Ob petih so pričenjali z delom in ko je okoli osme gospodinje prinesla zajtrk, je vedno sedla na nakovalo; če je bilo toplo, je vajece pohvalila, sicer jih je grajala. Toplo nakovalo je namreč pomenilo, da so na njem še pred kratkim pridno delali. Miha je zatem delal na Vidmu v Krškem pri mojstru Škrbcu. Delavnico si je postavil v domači hiši v Podgorju pri Pišecah okoli leta 1889. V letih 1903–1904, ko so gradili šolo, se je Miha preselil v kovačnico v Pišecah. Opravljal je kovaško "pogodbno delo" ob gradnji pišecke šole. Izdeloval je "šraufe za grušt", "šlese", t.j. vezi za v zid, "klamfe" itd. Leta 1896 rojeni Alojz se je izučil pri očetu že pred 1. vojno. "Kovačije" sprva ni maral. Njegova želja je bila, da bi se v Zagrebu izučil za "mašin-šloserja" – stroj-

neg ključavničarja, vendar ga oče zaradi dela doma ni pustil. Na starost se je mojster zelo rad spominjal svojih dunajskih časov. Obvladanju svojih kovaških veščin se je imel zahvaliti, da ga v prvi svetovni vojni niso poslali na rusko fronto, ampak na delo v tovarno. Od leta 1915 do 1918 je prebil kot kovač v tovarni lokomotiv v Ternitzu pri Dunaju.

skem Novem mestu. Proizvodnja v tej tovarni se je med prvo svetovno vojno deloma preusmerila v izdelovanje orožja. Izdelovali so tudi "velike kulgle" za topove. Eno takih je mojster Alojz pred nekaj leti, ko je še živel, rad pokazal na fotografiji članka Krogla možnarja kalibra 42, objavljenega v Ilustriranem glasniku iz leta 1915. Šlo naj bi

za "glasnik vojske". Alojz je hranil precej izvodov tega časopisa. Kakor se čudno sliši in težko poveže težko kovaško delo z drobnim urarjem, je Alojz vendar znal tudi popravljati ure. Kot samouk se je opravila lotil že leta 1910, ko je zapustil šolske klopi. Ure je popravljaval vse življenje. Lotil se je prav vsake, od žepne in ročne, stenske in stolpne do

Ali lahko v Posavju spodbudimo gradnjo na Savi? Zakaj dovolimo, da teče Sava skozi posavska mesta

zasvinjana, divja, nekoristna in skoraj na skrivaj, ker nikomur ne pride niti na misel, da bi se šel spočit ali sprehajati ob takem rečnem bregu, nihče niti ne pomisli, da bi utegnili njeni valovi šumeti bodisi pomirjujoče ali romantično.

Dolina Neckarja, Posavje, jeseni '93. — Letošnji obisk na Kilianovem sejmu v prijateljski občini Obrigheim je del krške delegacije izkoristil za ogled znamenitosti doline reke Neckar, ob kateri stoji tudi obrigheimska nuklearka in ki teče mimo mest Stuttgart, Heilbronn, Eberbach, Heidelberg in Mannheim. Seveda teče Neckar tudi mimo Obrigheima in se izliva v Ren.

Proti Renu je Neckar na zemljevidu videti prav nedolžno majhen, a v naravi nič kaj ne zaostaja za našo Savo. Po širini struge. Zato pa je naša Sava zasvinjana korito, medtem ko je Neckar plovna pot, pogonska sila za številne hidroelektrarne, športni teren za veslače, jadralce, ribiče in verjetno še koga. Poročamo samo o tistem, kar smo videli, in ob zgoraj naštetem smo videli tudi izletniške ladje, polne potnikov, videli smo vodo, ki je sicer rjava ob blata (tega mešajo ladijski vijaki), a v njej ne plavajo gore svinjarije, videli smo tovrne ladje, na katere je moč spraviti za deset vlakov blaga. Jadralci so

si celo obsadili svojo progo, "bazen" ali kakorkoli temu že reče, tako da jih ne moti hrup prometa z bližnje ceste. Sprehajalci imajo v mestih ob rečni obali urejene steze s klopcami, po vodi ob velikih ladjah vozijo čolni ... Jasno je, da bi bila idila od blizu videti morda tudi nekoliko bolj senčna, a pri nas ni niti taka.

In svoji reki Neckar pravijo domačini Neckar kanal! K temu smo prebrali tudi pismo, v katerem prijatelj Eckhard Hoffmann iz Obrigheima piše, da so Nemci ta svoj kanal projektirali in gradili v težkih časih — po prvi svetovni vojni. Pismo je bilo priloženo celemu kupu dokumentov, ki pričajo o zgodovini gradnje na Neckarju, pojasnjujejo določene probleme, skratka: pisano je z najboljšim namenom. Zato smo se v našem glasu tudi odločili, da vam, spoštovani bralci, posredujemo nekaj osnovnih informacij o vsej zadevi. Morda bomo pa tudi v Posavju lahko pričeli še kako skupno akcijo, ki se ji bo recimo reklo: čista Sava, preprežena z verigo elektrarn in ladijskih zapornic. (Ika)

Plovni Neckar

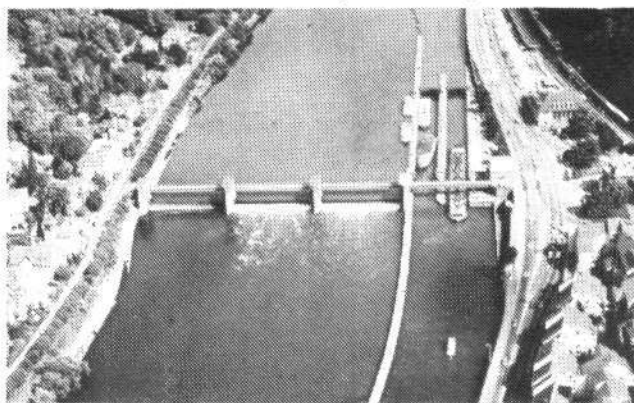
Knez Krištof Wurttemberški dobi leta 1555 od cesarja Karla v privilegij, da usposobi Neckar za plovbo ladij in splavov. Podlaga za tako odločitev so bila zgodovinska dejstva: že Rimljani so Neckar smatrali za važno komunikacijo, kar potrjujejo najdeni rimski votivni kamni z opisi. Bratovščina čolnarjev in ladjarjev Neckarja je potem stoletja dolgo delala na tem, da bi Neckar usposobili za plovbo.

Leta 1878 je bil uveden med Mannheimom in Heilbronom t. i. verižni rečni transport. Ladje so po toku navzgor premikali s pomočjo verig, pri tem pa je povzročala veliko težav nizka vodna gladina.

Leta 1904 so se začele priprave za izgradnjo plovne ceste in regulacije Neckarja s pomočjo jezov. Leta 1919 je bil po wei-

markski ustavi Neckar razglašen za državno vodno cesto (Reichswasserstrasse). Leta 1920 je nemški parlament sprejel sklep o gradnji Neckarskega kanala. Po gradbeni pogodbi iz leta 1922 so pristopi k izgradnji te plovne ceste od Mannheima (kjer se Neckar izliva v reko Rhein) do Plochingena pri Stuttgartu. Leta 1935 je bil zgrajen 113 km dolg odsek Mannheim-Heilbronn, in to za plovne objekte do nosilnosti 1.200 ton.

Leta 1958 so zgradili odsek Heilbronn-Stuttgart, dolg 75 km, in pristanišče Stuttgart. Leta 1968 je bil predan prometu odsek Stuttgart-Plochingen, dolg 14 km. Leta 1984 so poglobili korito od 2,50 m do 2,80 m. Reka Neckar je tako plovna v dolžini 7202 km. Globina plovne proge je od 2,50 m do 2,80 m, širina plovnege pasu je 36 m, polmer krivin je okoli 350 m, vi-

šina podvoza pri mostovih je 6 m, višinska razlika med Plochingenom in Mannheimom je 160,70 m.

Na celi trasi je 27 zaporničnih polj, 27 zapornic z 2 do 6 odprtini in notranjimi razprtini od 16 do 45 m, 27 hidroelektrarn, od katerih jih 21 daljinsko upravljajo iz dveh središč. Zmogljivost vseh 27 hidrocentral je 90 MW. Za proizvodnjo električne energije, ki jo pridobivajo iz teh hidrocentral, bi potrebovali letno 170.000 ton črnega premoga ali 140.000 ton nafte. Zahvaljujoč tem napravam na

Neckarju se neškodljivo odstrani za 12.000 m³ ali 4.000 ton rečnih naplavin, hkrati se izboljšuje kvaliteta vode s prezračevanjem zaradi pretoka vode preko turbin in jezov.

Vsa našeta dejstva imajo poleg ekonomske tudi izredno veliko ekološko vrednost, saj je Neckar, ki je veljal za reko, ki naplavlja nesnago iz Švabske (pokrajina med Bavarsko in Badensko) v reko Rhein, postal čista, neoporečna in zdrava reka z bogato floro in favno. (Napisal Eckhard Hoffmann, prevedel Olaf Lovrenčič)

Reka Sava

Pripoved o Jazonu govori, da je s svojo ladjo Argo priplul iz Črnega morja vse do Emone.

Dokler ni stekla železnica v Posavju, je bilo brodarstvo na Savi zelo živahno. Sprva so vlekli ladje ljudje, kasneje živina. Promet po Savi je bil včasih tako močan, da je po vaseh primanjkovalo živine za vleko. Veliko ljudi je imelo zaslužek zaradi raznih del na Savi. Morali so stalno čistiti strugo, jo poglabljati, utrjevati bregove. Nad Krškimi so bile velike skale, ki so jih začeli leta 1847 razstreljevati in so te odpadke zvozili z ladjami proti Skopicam, kjer so utrjevali bregove.

Brodarstvo na Savi se je najbolj razvilo v 19. stoletju, ko se je Sava bolj načrtno regulirala.

V prejšnjih časih so bile ladje manjše in so jih do leta 1816 vlekli ljudje, ker vlečne poti niso bile pripravljene za živino. Ladjedelnice so bile v Litiji, Zalogu in Krškem. Ladja je stala okoli 6.000 goldinarjev.

V Krškem je bila cesarskokraljeva carinarnica. Pluli so s splavi in čolni na vesla. Pri plovbi navzdol so bile ladje otovorjene s 1.000 dunajskimi centi (1 cent = 56,006 kg), pri plovbi navzgor pa s 1.600 do 2.500. Vozilo je 30 ladij, ki so prevalele žito, vino, apno, oglje, les itd. Približno šestkrat letno so plule mimo Krškega, to je okoli 180 voženj. Navzdol je bilo letno prepeljanih 180.000 centov, navzgor pa okoli 360.000 centov.

Z izgradnjo železnice leta 1863 je prenehala plovba po Savi. (Iz dokumentov povzel Olaf Lovrenčič)

Zakladi krškega samostana

Marija Terezija je prepovedala iznos denarja v tujino

Vsakdo je gospodaril le s tistim, kar je bilo njegovo, in fevdalci so bili dolžni poravnati ogromno obveznosti iz dohodkov.

Krško, oktobra — Medtem ko se Drnovškova vlada očitno zapleta v delo različnih preiskovalnih komisij in s pokeraško hladnokrvnostjo sprejema ukrepe, ki naj bi vsaj preprečili blamažo, če že ne bodo iz tujine vrnili ukradenega denarja, si narod o vsem skupaj zanesljivo misli svoje. Tam, kjer je vse preveč nejasnosti o krivcih za krajo in izvoz družbenega premoženja in ni vsaj na obzorju prave kazni, ne pomaga nobena lepa beseda. Smo pa v uredništvo Našega glasa dobili dekret Marije Terezije. Izbrskal in prevedel ga je naš neutrudni sodelavec Olaf Lovrenčič. Dokument je del bogastva iz knjižnice kapucinskega samostana v Krškem.

Pred leti je sicer pater Metod dobil nalogo, da samostan likvidira, a se je sam namenil drugače. Pri takratnih lokalnih oblasteh in kulturnih delavcih je očitno našel dovolj poslušala, da so del stavbe preuredili v sedanjo Valvasorjevo knjižnico, za del samostana, ki se tesno drži cerkvice, pa še vedno skrbi pater Metod. Tu je tudi stara samostanska knjižnica z dragocenimi spisi. Tokrat smo izmed tistega, kar nam je prinesel gospod Lovrenčič, tudi zaradi možne

primerljivosti, izbrali dekret o prepovedi iznosa valute v tujino. Ne smemo namreč pozabiti, da je v svojem času Marija Terezija vladala tudi Slovencem.

Mi, Maria Theresia, po milosti božji rimska kraljica, vdova, kraljica Ogrske, Češke, Dalmacije, Hrvaške, Slavonije itd., nadvojvodinja Avstrije, vojvodinja Burgundije, Štajerske, Koroške in Kranjske, velika kneginja Sedmograške, mejna grofica Moravske, vojvodinja Brabanda, Limburga, Luksemburga in Gelderna, Wurtemberga, Zgornje in Spodnje Šlezije, Milana, Mantue, Parme, Pacence in Quastalla, kneginja Švabske, knežna grofica Habsburga, Flandrije, Tirolske, Henegaua, Kyburga, Gorice in Gradišča, mejna grofica Svetega rimskega cesarstva, Burgaua, Zgornjega in Spodnjega Lausnitza, grofica Namurja, gospa na vendski marki in Mechelna, ovdovela vojvodinja Lotaringa in Baara, velika vojvodinja

Toskane itd. itd.,

sporočamo vsem in vsaki Naši duhovni in posvetni gosposki, tudi Našim zvestim stanovom in podložnikom Naših dednih kraljestev in dežel Našo milost in vse dobro. Sporočamo vam, čeprav je že splošno znano, da se brez Našega Najvišjega soglasja ne smejo iznesti ali pošiljati veliki gotovinski zneski denarja v tujino. Ponovno ugotavljamo, da se je kršila Naša prepoved, ki je v korist Naših dednih dežel, kajti občasno se nalagajo veliki zneski naših podložnikov v tuje banke, ali se pa nakazujejo z drugimi nameni, kar pa je odtegnjeno naši domači trgovini in škoduje obtoku denarja.

Za odpravo tega, kar je v škodo Našim kraljevinam in deželam, ponavljamo vse Naše do

sedaj dane odredbe in ukazuje, mo zlasti vsem samostanom in duhovnim redom obeh spolov, ki so v Naših dednih deželah exempti vel non exempti Ordinisa, da se v bodoče brez Našega soglasja ne smejo nalagati, pošiljati ali uporabljati denar ali menice izven Naših dednih dežel, kakor tudi je prepovedano pošiljati pod kakršnokoli pretvezo denar izven Naših držav prebivajočim redovniškim generalom. Če pa ugotovimo, da se pošilja denar iz dežele, ga bomo neodpušljivo zaplenili. Če se to ugotovi po že izvršenem tihotapstvu iz Naših dednih dežel, se kaznuje dotični red ali samostan z denarno kaznijo v znesku, ki je bil prethotapljen. Pri ponovnem prekršku pa se red, ki ne bo upošteval Našega Najvišjega zakona, razpusti.

Pričakujemo, da bo vsak general reda samostanov v Naših

dednih deželah upošteval Naše predpise in da ne bo samostojno razpolagal z denarjem redovnih samostanov in da ne bo kršil Naših Najvišjih navodil in s tem prišel v Našo nemilost s težkimi kaznimi. Ta Naša Najvišja prepoved se ne nanaša samo na tiste, ki svoj denar pošiljajo ali uporabljajo izven Naših dežel, temveč tudi na vse tiste, ki se poslužujejo duhovščine ali pa menic oziroma sodelujejo pri takšnem delu, ter bodo glede na okoliščine dobili tudi telesno kaznen.

To je dano na znanje vsem Našim podložnikom, zlasti duhovščini, da se v bodoče dobro pazijo in se tudi obvarujejo pred škodo.

Izdano v našem glavnem in rezidenčnem mestu Wien, 4. dne meseca septembra 1771, naše vladavine v 31. letu.

Maria Theresia

tistih na cerkvenih zvonikih na Zdolah, v Sromljah, v Pišecah in na Bizeljškem v cerkvi sv. Vida. Novo cerkveno uro na Zdolah je pred njim poskušalo popraviti šest "urmoherjev", pa temu ni bil nihče kos. On je v mehanizmu odkril golobje gnezdo. Tako je uro iz zvonika v Sromljah najprej obkupal v kotlu. Popravljanja se je učil na starih urah, ki niso bile več za rabo. Rezervne dele si je priskrbel v Zagrebu pri Rudolfu Piku, trgovcu z urami in nadomestnimi deli. Med prvo vojno, ko je služil v Temitzu v Avstriji, je popravil ročne ure sodelavcem in oficirjem. Ta postranska dejavnost in vesela narava sta mu omogočila, da se je v treh letih kar 19-krat vrnil v svoje rodne Pišce. Na pot je šel navadno s harmoniko, da si je krajšal čas. Vsakokrat je sodelavcem prinesel od doma nekaj živeža. Nekoč je prinesel na Dunaj kar 450 jajc. Vsako posebej je zavil in vse skupaj lepo zložil v svojo diatonično harmoniko. Na vlaku mu je sprevodnik dejal, naj kaj zai-gra, pa mu je odvrnil, da ne more, ker ima v harmoniki jajca. Seveda mu ta ni verjel in Podgorški ni kazalo drugega, kot da je harmoniko odprl in pokazal dragoceno vsebino. Leta 1918 se je vrnil domov. Zaradi preobilice

kovaškega dela je ljudi večkrat poslal k "urmoherju" v Brežice. Nezadovoljni pa so se ljudje večkrat vračali k njemu, češ da jim urarij v Brežicah "kradejo kamenčke" iz ur. Leta 1921 se je preselil iz Podgorja v Pišce, kjer je od kovača in gostilničarja Ivana Kostevca kupil kovaško delavnico v obokani kleti, taisto, v kateri je v letih 1903–1904 delal njegov oče. Oče Miha je domačo kovaško delavnico v Podgorju opustil po smrti svoje žene leta 1922. Občasno je še pomagal sinu Alojzu v Pišecah, sicer pa je s kravami prevažal v Brežice na železniško postajo "švelerje", prage za tračnice, in domačinom vozil krmo.

Mojster za ključavnice, živino-zdravnik in ljubitelj harmonike

Kovač Alojz Podgoršek je od leta 1912, ko je naredil prvo, izdelal 250 kosov različnih ključavnic. Za vinske hrame je izdeloval velike, trikilogramske ključavnice z enim zapahom in petkilogramske z dvema zapahoma. Na vsako od njih je vtisnil tudi leto izdelave. Prvi ključ je izdelal s trinajstimi leti. Takrat je bilo, da ga je sorodnik iz Zagre-

ba hotel vzeti k sebi, češ da je tako sposobnega fanta škoda za Pišce. Vendar mu doma niso dali, da bi odšel in tako je nako-val mnogo ključev za pišečke in vinske hrame daleč naokoli. Delal je 12–15 ur dnevno. Izdeloval je kotle za žganjekuho, kolesa, koval je vozove, delal in popravil škropilnice za vinograde, raznovrstne nože (od kuhinjskih do tistih za klanje prašiča in onih za lupljenje sliv), popravil je šivalne stroje, izdeloval škarje za trto ter vsakovrstno orodje. Podkopal je konje, vole, krave in osle. Ker so kot vlečno silo večinoma uporabljali vole, ti pa so se zboljšali že po dveh mesecih, je bilo dela s podkovanjem precej. K Podgorški so redno vodili kovati po 25 parov volov. Pred desetletjem so jih podkovali le še dvakrat letno, enako tudi konje. Danes le še redko vozijo z njimi. Zaradi pomanjkanja živino-zdravnikov je kovač Alojz Podgoršek zdravil tudi obolele čeljusti, dajal nasvete pri notranjih boleznih goveda in konj ter predvsem zdravil bolezn kopit in nog.

S kovaštvom je zaslužil ravno toliko, da je preživel družino. Ker je bil z delom v kovačnici polno zaposlen, je skrb za vinograd prevzela žena, on pa se je po-

svetil kletarjenju. Vinorejo je obvladal, zato so pri hiši vedno imeli dobro vino.

Stari mojster je imel navado jesti počasi in ko je bila jed že hladna. Posebno rad je jedel kruh. Tudi kadil je 20 let, vendar je kajenje opustil, odvalil pa je kajenja tudi svojega sina Milana. Mojster Alojz je bil sicer trdnega zdravlja in je šel po nasvet zaradi zdravstvenih težav k zdravniku šele pri svojih tridesetih letih. Kovačnica namreč ni imela odvajalnega dimnika in tako se je v njej zbiral dim in prah, kar je načelo kovačevega zdravlja. Pokojni dr. Cholewa mu je samo v grlo pogledal in je takoj vedel, da je za težave kriv dim. Vprašal ga je, kakšen poklic opravlja, in ga odslovil z besedami: "Če ne boš naredil dimnika, boš krnil, preden bo leto okoli." Takoj je upošteval opozorilo in še istega leta 1926 od Jožeta Kuneja kupil hišo, zgrajeno leta 1871. V vinski kleti, veliki okoli 25 kvadratnih metrov, je uredil kovačnico z okni in dimnikom. Tu je stara kovačija še danes.

Kako je po svoje majhen svet in kako nič v njem ni po naključju in zaman, priča dogodek iz časa med drugo vojno. Ovdali so Podgorška, da parti-zanom popravlja puške in pod-

kuje konje ter da ima v posesti radio. Gestapo bi ga bil obsodil, ne glede na raznovrstne izgovore, če bi ne bil nemški narednik Avstrijec iz okolice Ternitza, kjer je Podgoršek služil med 1. svetovno vojno.

Alojz je imel že pred 2. vojno štiri vajence, vendar le po enega istočasno. Učna doba je leta 1946 trajala tri leta. Leta 1946 je prišel za vajenca Ivan Travnika iz Podgorja, ki se je kasneje odselil v Ljubljano. Poleg domačega sina Milana se je učil kovačstva Slavko Varlec iz Globokoga, kot zadnji pa je bil pri njih vajenec Franc Lipar iz Blatnega pri Pišecah. Po treh letih uka je vajenec delal še dve leti kot pomočnik.

Sin Milan Podgoršek je leta 1958 končal podkovsko šolo v Ljubljani in kmalu opravil še mojstrski izpit ter prevzel obrt. V začetku 60. let je "davkarja" močno pritisnila na obrtnike. Milan se je takrat za štiri leta zaposlil v rudniku v Globokem. Doma je delal le oče. Milan je prevzel obrt od očeta leta 1965. Močno je moderniziral kovačnico, saj tradicionalno kovaštvo ob tako naglih spremembah v načinu življenja ne omogoča preživetja. Tako je bilo večkrat potrebno postružiti kak del za "jeklenega

konjička" kot pa skovati podkev. Kljub upokojitvi se še pomudi v kovačnici in napravi ali popravi ta ali oni železni predmet, ki je potreben doma pri vinogradniškim ali drugem kmečkem delu. Pred osmimi leti je izdelal tudi traktor, sestavljen iz delov najrazličnejših avtomobilov: iz volana oplove olimpije, kadetovega diferenciala, škodinega menjalnika, različnih delov stoenke in drugih avtomobilov, vse skupaj pa poganja dizlov motor lamborginijeve kosilnice. Na pogled čudno vozilo pa ni le domišljjski model, pač pa pomaga Milanu pri kmetijskih delih.

Pri Podgorških je znalo biti veselo. Ukvarjanje z glasbo je družino posebej priljubilo pri ljudeh. Alojz Podgoršek in žena Pepca sta bila na 100 in več porokah, on kot godec in starešina. "Niso nama dali miru," je pripovedoval Alojz, "celo skrivali smo se zaradi tega." Harmonike pa ni igral samo on, ampak tudi obe hčerki in sinova.

Družba srka svojo življenjsko moč iz svojega duha, iz širine srca in pameti, iz svoje kulture. In to nam ponuja z svojo javnost odprto kovaško zbirko Milan Podgoršek, mož, ki bi ga lahko imenovali kar "kustos" iz življenja.

Ivana Počkar, etnolog

PREHRANA IN PLODNOST KRAV

Prehrana ima velik vpliv na plodnost krav molznic, saj je kar 50–60 % vseh vzrokov za slabo plodnost prav v nepravilni in pomanjkljivi prehrani. Živali pač pokrivajo s krmo najprej svoje življenjske potrebe, ki jim omogočajo obstoj, nato potrebe za proizvodnjo mleka in šele nato potrebe za reprodukcijo. Potrebe za proizvodnjo mleka so v obdobju po telitvi na prvem mestu, in zanje krava črpa tudi svoje telesne rezerve. Neusklajena razmerja med potrebami krav po hranilnih snoveh in količinami razpoložljivih hranilnih snovi v krmi povzročajo v prebavi in presnovi molznic velike negativne spremembe, ki preprečujejo, da bi se krave uspešno obrežile. Neskladno krmjenje ima velik vpliv na zdravje živali, proizvodnjo mleka in seveda na dohodek rejca. Krave moramo krmiti čim bolj v skladu z njihovimi potrebami, ki so glede na njihovo proizvodnjo in fazo reprodukcije zelo različne. Krave imajo velike potrebe po hranilnih snoveh v začetku laktacije, medtem ko so potrebe presušene krav bistveno manjše.

Vse potrebe krav po hranilnih snoveh lahko razdelimo na potrebe po energiji, potrebe po beljakovinah in potrebe po mineralih in vitaminih.

POTREBE PO ENERGIJI so zelo velike prav po telitvi, zato moramo kravam nuditi veliko energijsko bogate krme (krmila, koruzni zdrob, pesne rezance, koruzno silažo). Pomembno je, da živali v laktaciji ne shujšajo preveč. Ugotovljeno je, da se krave, ki so izgubile po telitvi več kot 10 oziroma 15 % telesne teže, težje obrežijo in imajo plodnostne motnje. V takih primerih, ko so krave zaradi slabe prehrane prisiljene črpati za proizvodnjo mleka svoje telesne rezerve, lahko pride do presnovne bolezni, ki jo imenujemo ketoza. Če dobijo krave s krmo premalo energije, prihaja do slabega delovanja jajčnikov, vnetja rodil in hormonskih motenj.

V hlevih, kjer krmimo velike količine koruzne silaže in je v krmi malo beljakovin, kar se dogaja v zimskem obdobju, imamo zamaščene krave, ki ne dajejo veliko mleka. Take krave se pogosto pregonijo, imajo tihe pojave in težke telitve.

Pogosto, zlasti pa zadnje mesece zime, najdemo krave, ki jim primanjkuje vseh hranilnih snovi, ker dobijo premalo krme. Veterinarji ugotavljajo pri teh kravah veliko plodnostnih motenj in nesposobnost krav, da bi se obrežile. To imenujemo lačna jalovost.

Stanje se izboljša, ko pridejo živali na poletno krmo, ki je je navadno dovolj.

Zlasti v poletnih mesecih prihaja do prebitka beljakovin v obrokih. Če presega potrebe živali za več kot 200 g, to negativno vpliva na plodnost krav in ima naslednje posledice: gnojna vnetja maternice, pregonitve in zgodnje odmiranje zarodkov, neredne pojave, poškodbe jeter. Pomanjkanje beljakovin pa neugodno vpliva na plodnost, ker otežuje nastajanje hormonov, kar negativno vpliva na uspešnost osemenitev. To se dogaja na kmetijah, ki imajo veliko koruzne silaže in je ne dopolnjujejo z beljakovinsko krmo. Poleg silažne koruze dajemo kravam dobro seno, krmila, ki vsebujejo več beljakovin (oljne tropine, pivske tropine, otrobe in drugo). Za krave molznice je travna silaža primernejša od koruzne, tako po razmerju med beljakovinami in energijo kot po vsebnosti mineralov.

Velik vpliv na plodnost krav imajo naslednji minerali: kalcij, fosfor, kalij, natrij, cink, mangan, baker, jod, selen, kobalt. Negativni vpliv na plodnost ima pomanjkanje cinka, mangana, bakra, joda, selena, kobalta. Pri drugih mineralih negativno vpliva pribitek mineralov, npr. kalija. Tega je veliko na kmetijah, kjer uporabljajo govejo gnojeko. Nekateri minerali, kot so natrij,

fosfor, kalcij, negativno vplivajo na plodnost v prevelikih in premajhnih količinah.

V raziskavah na področju Novoga mesta je bilo ugotovljeno, da vsem kravam primanjkuje natrija. Vzrok je najbrž v tem, da kmetje dajejo premalo soli. Poleg industrijskih mineralnih mešanic ne dodajajo še soli, kar je skoraj potrebno pri kravah z visoko proizvodnjo.

V prehrani krav ima veliko vlogo količina kalcija in fosforja ter razmerje med njima. Presušene krave imajo manjše potrebe po obeh mineralih. Razmerje med njima je lahko ozko. Posebno škodljivo je dajanje prevelikih količin kalcija. Napačno je mnenje, da si mora krava v presušni dobi narediti zalogo mineralov za laktacijo. Take krave, ki so bile v obdobju presušitve preobilo krmjene z minerali (zlasti s kalcijem), imajo kasnejše težave v začetku laktacije.

Na splošno lahko rečemo, da je pri kravah z nizko proizvodnjo, ki so krmjene predvsem s senom s površji, kjer se malo gnoji, dovolj kalcija in obično pomanjkanje fosforja. Na kmetijah, kjer se veliko gnoji in imajo krave z visoko proizvodnjo in jih krmijo s koruzno silažo, sončničnimi tropinami, otrobi in podobnim, pa je fosforja relativno veliko in primanjkuje kalcija. Pri dopolnjevanju obroka je zato potrebno pri-

lagoditi razmerja med minerali v osnovnem obroku, sicer jih dajejo brez učinka ali celo škodujejo. To nam pokaže le izračun krmnega obroka.

Zadnje čase se veliko govori o selenu, ki je poznan kot strupen element, vendar je v majhnih količinah organizmu nujno potreben in ima velik vpliv na zdravje živali ter na plodnost. Nekateri izdelovalci mineralno-vitaminskih mešanic ga že vmešavajo v svoje mešanice. Možno je dati živalim selen v obliki injekcije. Nekateri strokovnjaki povezujejo pomanjkanje selena in E-vitamina s pljučnico pri teletih.

Tudi vitamini imajo velik vpliv na plodnost. Vitamin A ima velik vpliv na pojatveni cikel, potek brejosti in razvoj plodu. Zaradi pomanjkanja vitamina A prihaja do zaostajanja posteljic po porodu, nepravilnega pojatvenega ciklusa, pregonitev, zgodnjega odmiranja zarodkov, mrtvorjenih telet ali rojstev nevitelnih telet. Na plodnost vplivata tudi vitamini D in E. V poletnem obdobju, ko se živali krmijo z zeleno krmo, oskrba z vitamini ni problematična. Vitaminov primanjkuje zlasti v zimskem obdobju, zato priporočamo oskrbo z vitamini z vitaminsko-mineralnimi mešanicami ali z izvedbo vitaminizacij živali.

Zelo pomembna je fiziološka sestava obroka. V njem naj bi bila vedno potrebna količina surove

vlaknine. Ob prehodu na zeleno krmo se dogaja, da je surove vlaknine premalo, kar ima negativne vplive na plodnost, mlečnost in zdravje živali. Pri kravah opažamo driske, padec toščice v mleku, pri plodnosti tihe pojave, pregonitve, nepravilno trajanje pojatvenega ciklusa, ciste in podobno. Rešitev je, da prehod izvedemo postopno (v 3–4 tednih) in da ob mladi zeleni krmi dodajamo kravam vsaj 2 kg sena.

Krma vsebuje tudi estrogene snovi. Raziskanih je okoli 50 rastlinskih vrst, ki vsebujejo estrogene snovi in povzročajo zvržavanje, podaljšanje pojave, krajši pojatveni cikel in podobno. Pivske tropine vsebujejo estrogene snovi in jih krmimo le 8 kg na dan na kravo.

Vzrokov za slabo plodnost krav je zelo veliko. V tem sestavku smo omenili vzroke, ki jih povzroča neprimerna prehrana kot najpomembnejši dejavnik plodnosti pri kravah. Bistveno je, da boste vzroke za slabo plodnost krav iskali tudi in predvsem v prehrani. To pa ni možno brez izračuna krmnih obrokov, kajti splošnih receptov za prehrano krav ni. Veliko pozornost moramo posvetiti tako mineralom in vitamini kot tudi energiji in beljakovinam. Le vsestransko usklajen obrok za krave molznice nam bo znižal stroške za proizvodnjo mleka.

Jože Kramar, ing. agr.

NEVARNOSTI JESENSKE PAŠE PREŽVEKOVALCEV

Po letošnji poletni suši je nastopila deževna jesen. Travniki so dobro in gosto ozeleneli. Na te površine kmetje spuščajo živino na pašo, nekateri skušajo čimveč prihraniti pri suhi krmi, ki so jo morali pokladati poleti. Precejšnje površine so bile posejane s krmnimi rastlinami, ki sedaj dajejo pridelek ali odkos (krmni ohrov, detelje, ljuljka, pesa...). Vremenske in druge okoliščine so privedle do pojavljanja nevarnih bolezenskih stanj pri goveji živini. Prihaja celo do poginov, katerih skupni element je ta, da je bila živina na mladi paši ali v hlevu krmjena z določenimi posevki.

Gre za dva vzroka bolezni, ki pa ju v praksi ni lahko vedno ločiti. Eno je zastrupitev z nitrati in nitriti, drugo pa napenjanje vamp.

Na tleh, gnojenih z dušičnimi gnojili ali škropljenih z gnojeko, lahko nekatere rastline v sebi kopičijo velike količine nitratov. Ravno tako mlada trava na gnojenih površinah.

To se najraje dogaja po sušnem obdobju in obilnem deževju – kakršno je bilo to leto. Če omejeno rastlinje leži na kupu, na toplem in vlažnem, iz nitratov nastanejo nitriti, ki so še 10-krat bolj strupeni! Nevarna je tudi voda za pitje s temi snovmi. Kopičijo se tudi na zidovih hleva (potenje sten).

V vampu se nitriti ob mikrobnih redukcijah pretvorijo v nitrite. Tu se proces presnove ustavi, če ni dovolj ogljikovih hidratov, da bi razkrojni proces prišel do nastanka amoniaka. Nitriti, ki pridejo v kri, preprečijo transport kisika do celic. Žival ima težave z dihanjem, je nemirna, škrtja z zobmi, obleži in pogine. Blažja oblika se lahko konča z abortusom. Pogosto je prisotna blažja napetost, kar otežuje diagnozo.

Kri je temna, ravno tako meso, možne so različne notranje krvavitve. Če pride do očitnih znakov, je zdravljenje težko. Preprečiti je treba nadaljnje zastrupljanje s takšno krmo. Paziti je treba na uravnotežen obrok z dovolj škroba. Priporočajo dodajanje kalcijevega karbonata v silirano maso.

Druga nevarnost pa je hudo napenjanje vamp. Ločimo dve obliki. Pri navadnem napenjanju je plin prosto v vampu. Po odstranitvi vzroka (udavitev) plin z lahkoto sam ali po sondi bruhne na plan. Druga oblika pa je penasto napenjanje. Temu je vzrok burno vrenje voluminozne krme, bogate z beljakovinami in škrobom. Zelo nevarne so mlade detelje, pesa, ohrov, razne tropine. Posebno nevarne so rastline z veliko vode, paša po mokri mladi travi, napajanje po obilni paši, ovela zmrznjena ali pregreta krma.

Takšna krma povzroča, da se vampova vsebina prepoji z drobnimi mehurčki, vse skupaj pa narašča kakor kvašeno testo. Pride do značilne hude napetosti.

Za vzrok sumijo nekatere snovi iz rastlinja. Gre za cianovodikovo kislino, histamin in druge. Cianovodikova kislina nastaja ob fermentaciji tudi iz stročnic. Posebej omenjajo še svežo lucerno, ker ustvarja v vampu lužnato sredino, ta pa hromi delo vamp.

Prežvekovalci naj se ne pasejo na površini, kjer je več kot 50 % detelje. Mokro rastlinje, uvelo od mraza, pregreta trava so nevarni. Pokladanje sena ali slame pred izgonom na pašo je zelo priporočljivo.

Tomaž Cigler, dr. vet. med.
KZ "Bohor"

KISANJE ZELJA

Za kisanje zelja potrebujemo leseno kad, čebriček ali škač, lahko tudi posodo iz plastike, ki ne povzroča priokusa, ali posodo iz pološčene keramike, potem strgalo, nož in pri večjih količinah stroj za rezanje zelja, poseben ročni ali strojni sveder za odstranjevanje kocenov, lesen bat za tlačjenje, bel prt, leseno ploščo in kamenje za obtežitve. Opisano opremo in posodo uporabljamo le v ta namen.

Poleg zelja potrebujemo sol in po krajevni navadi še poprova zrnca, kumino, kutine in brinove jagode. Za 10 kg narezanega zelja potrebujemo 150 do 200 gramov soli. Izsušeno leseno posodo zmočimo s kropom in vanjo več dni zapored nalivamo svežo vodo. Vso opremo umijemo s kropom in splaknemo s svežo vodo, kar velja tudi za pokrov, deske in kamenje. Za kisanje uporabljamo pozne sorte zelja s čvrstimi glavami. Zeljne glave odberemo in otrebimo in jih pod streho zložimo na kup z glavo navzdol. Zelje pokrijemo s slamo ali tkanino in pustimo, da se beli deset dni. Primeren čas za to je druga polovica oktobra. Glave ponovno otrebimo, razpolovimo in izrežemo kocene, zelje pa drobno in enakomerno narežemo. V škaču pomešamo zelje s soljo in z dodatki. Dno čebra za kisanje obdajo z zeljnimi listi (ponekod obdajo tudi stene kadi) in nanje na-

trosimo narezano zelje z dodatki v 10 cm debelih plasteh. Lahko pa narezano zelje polnimo v kad in ga potrosimo s soljo. Vsako plast zelja teptamo z rokami ali batom, dokler se ne pojavi zeljni sok. V čeber znova natresemo zelje in postopek ponavljamo, dokler posoda ni polna. Na vrh zopet zložimo zeljne liste, pogremo s prtom, zapremo z lesenim pokrovom in deskami, ki jih obtežimo s kamenjem. Sok mora prekriti desko, odvečno tekočino pa odlijemo. Primerna temperatura za kisanje zelja je 14 do 16 stopinj C, sicer se čisto, barva in okus spremenijo. Čez nekaj dni odstranimo pene in zaznamo lahko kisel vonj, kar traja dva tedna. Sedaj se prične mlečnokislinsko vrenje, ki traja še 4 do 6 tednov, potem je zelje kislo in užitno. S čisto krpo odstranimo pene in sok, dvignemo kamenje in deske, ki jih potem splaknemo s čisto vodo. Zeljne liste na vrhu poberemo in vrhno plast kislega zelja in kad speremo z mlačno vodo. Kislo zelje si jemljemo za sprotno porabo in ga vedno pokrijemo s čistim prtom. V kad položimo deske in kamen, tako da sok vse prekrije. Če nad deskami ni soka, dolijemo prekuhano in slano vodo.

Zelje moramo odvzeti enkrat na teden.
Kmetijska svetovalna služba Krško

Nova gozdna pot pri Pišecah

Za oddih, rekreacijo in raziskovanje narave

Pišece se postopoma, a vztrajno pripravljajo na promocijo, ki bo prihodnje leto ob 100. obletnici izida Pleteršnikovega slovarja

Pišece, 5. novembra – Gozdno gospodarstvo Brežice in Občinska turistična zveza sta predstavila brošuro o gozdni poti v Pišecah, ki so jo tam uredili gozdarji na pobudo Gozdnega gospodarstva Brežice. Predstavitev brošure in poti same se je udeležilo okoli 50 ljudi, med njimi tudi urejalci gozdnih poti iz vse Slovenije.

Pišška gozdna pot se začne pri cerkvi v Pišecah, obide Pleteršnikovo rojstno hišo, se nadaljuje mimo ribnika in preide v eksotičen grajski park starodavne grajskega gradu. Seveda zaidetudi v sredo piških gozdov na južnem pobočju Orlice, skozi umetno in naravno hosto, ter v

gozdni rezervat, kar je še posebej zanimivo za vse obiskovalce. Pot je namenjena sprostitvi in dopolnjevanju znanja o gozdovih, naših sopotnikih skozi čas, je prispevek gozdarjev k poznavanju okolja, v katerem živimo. Gozd naj bi približala posamezniku, ga seznanila z zakonitostmi življenja v gozdu in pomagala, da bi si človek do njega izoblikoval spoštljiv odnos. Nastala je iz prepričanja, da je pri gospodarjenju v prostoru znanje osnova za napredek in temelj za vzdrževanje naravnega ravnovesja, ki je današnjemu človeku še kako potrebno.

Gostje predstavitev – ureje-

valci gozdnih poti so poročali o dogajanjih na gozdnih poteh v vsej Sloveniji in o obisku na njih, predsednica Turističnega društva Pišece in Odbora Maksa Pleteršnika Marjanca Ogorevc pa je predstavila zgodovino in zanimivosti Pišec. Vsi udeleženci so bili deležni gostoljubnosti tamkajšnje osnovne šole, ki nosi ime Maksa Pleteršnika, in dobrot, ki so jih pripravile domače kuharice.

Domačini od nove gozdne poti veliko pričakujejo. Računajo, da bo na njej veliko otrok, odraslih in vseh, ki se želijo rekreirati, spoznavati naravo in tudi stroko. Po poti pa bo obiskovalca še najbolje vodila omejena brošura, ki jo za skromnih 200 tolarjev lahko kupite pri Turističnem društvu Pišec.

Gozdno gospodarstvo Brežice se zahvaljuje vsem sponzorjem in krajevni skupnosti za razumevanje. (am)

Na "placu" pri sosedih

Če želite kupovati na Hrvaškem, si kar doma nabavite hrvaške dinarje, kajti trenutno tam ni moč menjati ne tolarjev ne DEM ali kakšne druge valute.

Slovenska vas, Samobor, 6. novembra – Sobotni obisk "placa" (tržnice) v Samoboru je pokazal, da tega dne ni bilo mnogo slovenskih obiskovalcev – kupcev. Mogoče je bilo razlog za to tudi slabo, deževno vreme, ali pa mogoče kaj drugega? Nekaj cen na stojnicah: banane 8.000 HRD, jabolka 4.500–5.000, Rama-margarina (25 dkg) 12.000, kava – 1/2 kg mleto

22.000, ročne ure digitalne (moške in ženske) od 20.000 do 70.000, metle 20.000, cekarji 25.000–35.000, copate sobne nogavic 24.000, sveže sardele (ribice) 10.000 za kg, kilogram tune 30.000 HRD. To je kratek pregled cen samoborske tržnice ali "samoborskega placa". Drugič več s tamkajšnjega sejmišča, saj je tam ponudba mnogo večja. (Božidar Zorc)

Sekretariat za kmetijstvo občine Krško

SANACIJA ŠKODE V SADJARSTVU PO SUŠI V LETU 1993

Obveščamo vse lastnike intenzivnih sadovnjakov hrušk in jablan, da lahko uveljavljajo regres za nakup zaščitnih sredstev, ki bo praviloma znašal 10.000,00 SIT na hektar.

Pogoja za uveljavitev regresa sta:

– da je bila prijavljena škoda, ki jo je povzročila suša v letu '93,

– da ima upravičenec najmanj

0,5 ha intenzivnega sadovnjaka.

Upravičenci uveljavljajo regres z računom o nakupu zaščitnega sredstva, ki ga dostavijo Sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in veterino občine Krško najkasneje do 30. 11. 1993. Ob predložitvi računa je potrebno dostaviti tudi številko hranilne knjižice HKS Krško.

Franc Češnovar, dipl. ing.

Sokol ponovno na portalu stadiona

130 let Južnega in 90 let brežiškega Sokola

Obletnici bodo v Brežicah izkoristili za še en prodor tega obmejnega prostora v zavest Slovencev.

Brežice, 3. novembra – "Letos je (1. oktobra) minilo 130 let, odkar so v Ljubljani ustanovili panslovansko in univerzalno organizacijo Južni Sokol, prihodnje leto pa bo minilo 90 let od ustanovitve brežiškega Sokola. Tega se ni dočel spomniti nihče, zato smo v Brežicah sklenili, da prihodnje leto pripravimo osrednjo slovensko proslavo," je na tiskovni konferenci pojasnil Ciril Kolešnik, predsednik izvršnega sveta.

Celoten niz prireditev prihodnjega leta so Brežičani pričeli s to tiskovno konferenco, na kateri so napovedali slavnostno sobotno vrnitev obnovljenega sokola na portal brežiškega stadiona. Podatke o zgodovini sokolstva je zbranim novinarjem predstavil župan Teodor Oršanič. Sokola je iz betona vili kipar in medaljer Vladimir Štoviček,

seg okupatorja je bil seveda razumljiv, saj so bili sokoli od začetka svojega obstoja narodni buditelji in opozicija nemškutarskemu Turnverreinu (turnovcem). Nastanek Sokola je omogočilo prenehanje Bachove absolutistične (pronemške) vladavine in sprejem t. i. februarkega patenta v rajni Avstriji. Z oživitvijo ustavnih pravic je bilo namreč dovoljeno tudi ustanavljanje

Mimica Avsec

se različnih društev in s sokolstvom so prvi pohiteli Čehi. Domoljubni ustanovitelji telovadnega društva Južni Sokol v Ljubljani so le iskali zgled v Pragi (na severu), v organizaciji, ki jo je zasnoval Tyrš, njihov cilj pa ni bila zgolj telovadba. V svojih vrstah so imeli številne sekcije, od dramske preko izobraževalne, pevske, tamburaške do konjeniške in še katere. Ob ustanovitvi so se srečevali s kopico težav: vadili so kar v lopah in zasilnih dvoranah, saj jih turnovci niso spustili v svoje prostore, ni bilo niti izrazoslovja. Prevode poimenovanj za posamezne

vaje in gibe je šele v drugem poizkusu nagovarjanja priskrbel Fran Levstik. Tudi vaje same niso bile ravno razumne z današnjega športno-rekreacijskega stališča. Bile so predpisane, vsak gib je bil natančno določen.

Brežiški Sokol so ustanovili 27. oktobra 1904, sedež je imel v takratnem Narodnem domu (današnji hotel) in že dve leti kasneje so člani razvili svoj prapor. Tega še danes hranijo v brežiškem muzeju. Sokola, ki je danes na poti k slavi, so na takrat edini portal brežiškega vadbišča postavili ob 35. obletnici brežiške organizacije, ko je bil tu tudi zlet. Do leta 1941 je brežiške Sokole vodil starosta dr. Josip Strašek, po vojni pa so preživeli

Organizatorji iz Brežic so na srečanje povabili vse znane še živeče člane Južnega Sokola ter vse orle. Izhajajo namreč iz tega, da je bil pomen Sokola v narodnem buditelstvu in da so se šele kasneje pojavile nazorske razlike tudi med Sokoli samimi, zato se jih je del odcepil in vključil v novoustanovljeno organizacijo Orli. Ciril Kolešnik: "Bili so rivali, a šlo je za zdrav, tekmovalni duh, in ne za nasprotovanja. Zato se nam zdi prav, da se vsi zberejo ob taki slovesnosti."

sokoli ustanovili TVD Radoslav Razlag. To ime so kasneje obdržali hokejisti, medtem ko so ostale skupine v manji leta 1950 ustanovile TVD Partizan. Še danes so med športnimi delavci nepogrešljivi ljudje, kot so Mimica Avsec, Božo Kerin in Rudi Zagode.

Teodor Oršanič: "V slovenski zgodovini je vse premalo takih mejnikov, da bi jih smeli zane-marjati, predvsem pa moramo biti pošteni in vsako dogajanje vrednotiti v sklopu časa in dogodkov, ki so ga obdajali. V tej luči pomen Južnega Sokola neverjetno zraste." C. Kolešnik je dodal, da bo načrtovana sokolska prireditev le še ena priložnost, da iz tega obmejnega območja preženemo zatohlost, ki se ga je zaradi okoliščin polasti-

Vse fotografije: Črt Cargo

la, in da brežiška občina prodre v slovensko zavest. Dodati je namreč treba, da čaka Brežičane prihodnje leto še osrednja slovenska proslava ob 100. obletnici izida Pleteršnikovega

slovarja in da so se z ultramaratonom Dušanom Mravljetom domenili, da bo tu prišel in končal svoj tek ob mejah Slovenije. Očitno bo v Brežicah leto 1994 nekam kratko. (Ika)

Po otvoritvi je Ciril Kolešnik zbrane povabil k ogledu novogradnje. Na Sokolskem stadionu rastejo garderobe in trim kabinet.

Nemci pa so ga leta 1941 odstranili in ga skrili tako, da je šele pred kratkim prišel na plano. Po-

Namizni tenis

Krški pionirji v zgornjem delu

Krško, 27. in 29. oktobra in 5. novembra – Pionirji NTK NE Krško so zaostali tekmo četrttega kola MRNTZ Ljubljana proti ekipi NTK TVD Partizan iz Zaloge prepričljivo dobili z rezultatom 13 : 1. Simpatični gostje iz Zaloge niso bili kos Krčanom, tako da sta trenerja domačih dala priložnost tudi rezervnim igralcem. Točke so prinesli Runovec 3, Stopinšek 3, Kožič 3, Martinovič 2 ter oba para, Turk-Pirc in Runovec-Stopinšek. V petem kolu so Krčani gostovali v Ljubljani pri tamkajšnjem NTK Ilirija in izgubili katastrofalno z 0 : 14. Kljub temu, da bi si z igro zaslužili kakšno točko (veliko dvobojev je bilo odločenih v 3. setu), so naši fantje izgubili z maksimalnim rezultatom. Povejmo, da so gostje vodilni v ligi in da so največji kandidat za prvaka. Šesto kolo, 5. novembra, je Krčanom spet prineslo novi dve točki, saj so z rezultatom 9 : 5 premagali ekipo NTK Edigs Mengeš. Rezultat bi lahko bil še boljši, če se trenerja domačih ne bi odločila uvrstiti v ekipo rezervnih igralcev (po zagotovljeni

zmagi). Točke so osvojili Runovec 3, Stopinšek in Krulc po 2, Turk 1 in par Runovec-Stopinšek. Za domače sta poleg standardne postave nastopila tudi dva 10-letnika, Turk in Rostohar. Turk je celo priboril točko. (Pilič)

Krški člani peti s 50 %

Krško, 6 novembra – S tekami 5. kola v drugi državni namiznoteniški ligi je ekipa NTK NE Krško končala jesenski del. V dvojnem programu v telovadnici OŠ J. Dalmatina so Krčani gostili ekipo Gorice iz N. Gorice in Istrabenza iz Kopra. V prvi tekmi so domači prepričljivo premagali Goričane z rezultatom 6 : 1. Razigrana Kočevar in Šurbek sta ekipi prispevala po dve točki, peto si je priboril Vertuš in šesto par Kočevar-Vertuš. Sloves dobrega gostitelja so Krčani prikazali v drugi tekmi. Gostoljubno so prepustili točke gostom iz Kopra. Poraz 3 : 4 je Krčanom zmanjšal možnosti za sodelovanje v kvalifikacijah za v prvo ligo. Po točko so osvojili Kočevar, Šurbek in Vertuš.

Tako so člani končali jesenski del na petem mestu (od 9 klubov) s 50-odstotnim učinkom. (Pilič)

Atletski klub Sevnica

Po obstoju so mladi, rezultatov pa ne manjka

Sevnica, 5. novembra – Atletski klub Sevnica, katerega vodi Rafko Povhe, je oktobra praznoval svoj prvi rojstni dan. Leta 1989 so pričeli pod imenom Atletska sekcija Log pri Sevnici, ki je spadala pod kulturno-športno društvo. Ves čas tesno sodelujejo z osnovno šolo Sevnica, saj vsi ti učenci obiskujejo to šolo. Letos poleti so izmed šestdesetih učencev izbrali le deset najboljših, ki resno in redno trenirajo. Trener Povhe se je posve-

toval tudi z njihovimi starši, da bodo ti učenci resno sodelovali in zares uspešni. V tej ekipi so učenci, stari od dvanajst let dalje. Pionirji imajo trening trikrat tedensko, mladinci in člani pa večkrat. Sevnški atleti so se posvetili srednjim progam, kjer dosegajo zelo dobre rezultate. Zelo dobri so v krosih in uličnih tekih. Trenirajo v telovadnici Partizan, pri šiviljski srednji šoli in na Hrastih. Stadiona pa v Sevnici nimajo, zato se morajo na trening vo-

ziti v Radeče, kjer jim gredo zelo na roke.

Tekmujejo na vseh državnih prvenstvih od pionirskih do članskih in dosegajo lepe rezultate. Na področju Slovenije so v svojem delovanju osvojili trideset medalj, pionirji so si jih priborili štiriindvajset, mladinci štiri in člani dve medalji. Od tega imajo devet zlatih. Največji ekipni uspeh so imeli v Slovenski Bistrici na Krosu Dela, ki je bil 16. oktobra, kjer so nastopale občinske ekipe. Na tem krosu so osvojili štiri medalje, po številu medalj so si delili drugo mesto z Mariborom in Domžalami, pred njimi pa je bilo Velenje. V cestnem prvenstvu v Brežicah so nastopili

kot klub in osvojili pet medalj. Med pionirkami je najbolj vztrajna Janja Košar in ima največ prvih mest, takoj za njo pa je Petra Radišek. Med mladinci najbolje napreduje Robert Grojzdek, čeprav aktivno trenira le eno leto. Zvonka Bregar pa je najboljša med članicami, saj je osvojila medalji v Kostanjevici in v Brežicah.

Njihov največji problem so pogojni dela, vendar vse to nadomeščajo s trudom in dosegajo solidne rezultate. Sezono so pokrili s 150.000,00 tolarji, katere so dobili od Športne zveze Sevnica in Nuklearne elektrarne Krško. (Milena Požun)

Košarka - KK Interior Krško

Po zmagi s Satexom nepričakovan poraz z Litijo

Interior Krško - Satex 83 : 76, Interior Krško - Litija 69 : 75.

Leskovec, 3. novembra – V 11. kolu v rdeči skupini I. slovenske košarkarske lige so košarkarji Interiorja Krško ostali brez dveh planiranih točk. Po sijajni zmagi in fantastični igri v prejšnjem kolu, ko so vzeli skalp Satexu iz Maribora, so v tem kolu morali priznati, da jih je ekipa KK Litija nadigrala. Prek 700 ljubiteljev košarke je bilo priča, kako je potonila Interiorjeva košarkarska ladja. Ne moremo trditi, da se domači košarkarji niso borili in da niso imeli želje nadaljevati serijo zmag, ampak ta večer jih tudi sreča ni hotela. Neverjetno slab met, zgrešeni "zicerji", odpovedali so tudi ključni igralci (Krajcar, Popovič).

Po dobrem začetku in vodstvu (največ 6 točk) so Podbočani prepustili pobudo gostom iz Litije in ti so prvič prišli v vodstvo (25 : 26) v 13 minuti. Prednost so do konca prvega polčasa po-

večali na 7 točk (35 : 42). V prvih treh minutah drugega polčasa so domačini s sijajno serijo 12 : 0 izničili prednost gostov in prišli v vodstvo s 47 : 42. In to je bilo vse, kar so naredili. Litija je spet prevzela igro v svoje roke in povedla z 10 točkami razlike (53 : 63) v 12 minuti, kar so uspešno obdržali do konca tekme. Nepričakovan poraz 69 : 75 je Podbočane oddaljil od boja za vrh razpredelnice.

Žal vam podatkov o strelcih ne moremo posredovati, ker nam kljub obljubam organizatorji tekme niso pravočasno dostavili statistične liste.

Česa takega kot v soboto, 30. oktobra, pa leskovška dvorana še ni doživela! V pravem košarkarskem vzdušju, ki ga je naredilo okrog 1000 gledalcev, so domači košarkarji v velikem slogu premagali ekipo Satexa iz Maribora. Razen začetnega

vodstva 2 : 0 in dveh izenačenj (46 : 46 in 48 : 48) na začetku drugega polčasa Mariborčani niso mogli narediti nič več. Natančnim metom Krajcarja, številnim skokom Leskovarja in Rusiča ter asistencam razigranega Popoviča gostje enostavno niso bili kos. Krčani so imeli v 7. minuti drugega polčasa prednost 13 točk (63 : 50), kar je zadostovalo za zmago, kljub temu da so

se Mariborčani pred koncem tekme približali na samo točko razlike (77 : 76). Številni ljubitelji košarke so zmago Krčanov dočakali na nogah. Strelci za Krčane so bili: Krajcar 32, Leskovar 12, Rusič in Krošelj 10, Popovič 6, Bordelius 5, Gavranovič in Lučev 4. Za Mariborčane je največ košev dosegel veteran Benaček 30. (Pilič)

Šah:

Ekipe ŠK Milan Majcen pokal v trajno last

Šahovski turnir ob sevnškem občinskem prazniku je bil letos na Blanci

Blanca, 8. novembra – Tukajšnja osnovna šola in krajevna skupnost sta v okviru prireditev, posvečenih sevnškemu občinskemu prazniku, organizirali šahovski turnir za pokal Milana Majcna. Udeležilo se ga je šest štiričlanskih ekip, v posamični konkurenci pa je bilo 18 tekmovalcev članov. Najuspešnejšim udeležencem med osnovnošolci so organizatorji podelili medalje.

Med ekipami je zmagal ŠK Milan Majcen Sevnica (Povše, Kranjec, Mesojedec, Drstvenšek) z 9 meč točkami in seštevkom 16 točk iz vseh iger. Na drugo mesto se je uvrstil ŠK Triglav (Žnidarič, Cerjak, Rokvič, Ahmatovič) z 8 meč točkami in seštevkom 14,5 točk. Tretji so bili člani II. postave ŠK Milan Majcen (Kolman, Lazič, Šoper in Maurer) s 7 meč točkami in seštevkom 14,5 točk.

Osnovnošolci so dosegli naslednje rezultate: 1. Boris Golob 5 točk, 2. Gorazd Novak 4, 3. Sašo Župevc (vsi trije Krško), 4. Andrej Zakšek (Sevnica) 4, 5. Manuela Bojanec (Krško) 3 in 6. Mojca Grilc (Sevnica) 3 točke.

Med posamezniki je zmagal mojstrski kandidat Martin Povše iz Sevnice s 5,5 točke, drugi je bil prvokategorik Hilmija Ahmatovič iz Krškega (5,5), tretji Andrej Cerjak iz Krškega (5), četrti Toni Kranjec iz Sevnice (5), peti Zvonko Mesojedec iz Sevnice (5) in šesti Tomaž Žnidarič iz Krškega (4,5).

Tekmovanje je potekalo po švicarskem sistemu v sedmih kolid in je bilo računalniško vodeno. (Janko Blas)

Reševanje šahovskih problemov

Rešitev iz prejšnje številke

Mat v dveh potezih:

1.Th1 Th4, 2.g4L

Črni na potezi zmagata:

1.Td1 + Ke7, 2.Td8 Kd8, 3.Lb6 + Kd7, 4.La5 (beli ostane z lovcom več).

Zaradi kadrovskih težav bomo igro problemov začasno prekinili.

ŠK Triglav

Športni intervju: Vinko Pirc

Množičnost krškega nogometa daje tekmovalne rezultate

Prispeva pa tudi k finančnim zagatam. "Morda bi jih bilo manj, če bi občinska športna zveza bolje opravila svoje delo," pravi Vinko Pirc, predsednik NK Krško.

Krško – Na naših straneh bomo skušali predstaviti stanje v posameznih športnih panogah ob sedanjem težkem gospodarskem položaju. Naš današnji sogovornik je Vinko Pirc, predsednik Nogometnega kluba Krško. Zakaj najprej nogomet? Gotovo se boste strinjali s trditvijo, da je nogomet najbolj razširjena športna panoga tudi pri nas. Potrudili se bomo, da pri vsaki športni panogi dobimo sogovornika, ki ima in zna kaj povedati o stanju v športu nasploh in o panogi, kjer deluje.

Osebnost izkaznica Nogometnega kluba Krško? "Klub je eden najstarejših te vrste v Sloveniji. Deluje že 72 let in v tem obdobju so ga pota vodila skozi vzpon in padce. Združuje veliko mladih, ljubiteljev te športne panoge. Nogometna igra je najbolj priljubljena na svetu in tudi v občini Krško. Naš adut pa je ravno množičnost in na to smo ponosni."

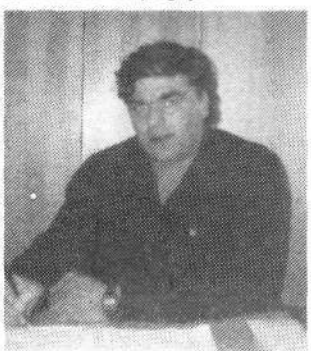
Ko že omenjate množičnost, povejte kaj več o članstvu. "V klubu so taki, ki si želijo pridobiti nogometno znanje, taki, ki želijo tekmovali, in tudi tisti, ki jim je nogomet rekreacija ali zabava. Pri Nogometni zvezi Slovenije imamo registriranih preko 100 igralcev: mlajših in starejših pioni-

nirjev, kadetov in članov. Ti nastopajo na tekmovanjih, ki jih organizira NZ Slovenije. Združujemo interese mladih, ki igrajo nogomet rekreativno v občinski ligi malega nogometa in v zimski rekreaciji. Tu nastopa preko 200 mladih iz skoraj vseh krajevnih skupnosti občine Krško. Podatki kažejo, da je nogomet najbolj priljubljena igra mladih v občini Krško.

Kaj pa tekmovalni uspehi? "Zmage in porazi so sestavni del nogometa. O sedanjih rezultatih obveščate bralce Našega glasa dokaj temeljito, zato ne bom ponavljal. Želim povedati le to, da že 10 let delamo z mlajšimi kategorijami in z njimi dosegamo odlične rezultate. Starejši pionirji so v preteklem letu osvojili 4. mesto v Sloveniji. Le klubi, kot so Olimpija, Mura in Koper, so bili pred našimi pionirji. Ti rezultati nam tudi govorijo, da se v klubu zelo dobro dela z mlajšimi kategorijami. Pet let zaporedno so bili naši pionirji finalisti za prva Medobčinske nogometne zveze Celje. Tu se vedno borijo z ekipama Rudarja iz Velenja in Publikuma iz Celja. So pa naši pionirji absolutni prvaki v Posavju."

Ali lahko kaj več poveste še o rezultatih članske ekipe?

"Lahko. Tudi pri rezultatih članske ekipe ne smemo biti nezadovoljni, če jih ocenjujemo za več let nazaj, razen za preteklo leto, ko je prišlo do menjave oziroma zatona ene generacije. NK Krško je vrsto let osvajal 3. mesto v MNZ Celje. Če naj članska ekipa doseže boljše rezultate in uvrstitev v višji tekmovalni razred, bi bilo potrebno v prvi vrsti zagotoviti ustrezno financiranje oziroma večja finančna sredstva, ki bi omogočila kakovosten pristop. Sedanja finančna sredstva omogočajo le golo preživetje, zato za kaj kvalitetnejšega ta trenutek ni pogojev."

Ali bi bilo preveč, če vas vprašamo, s kakšnimi sredstvi deluje vaš klub? "To ni skrivnost, ampak velika žalost. Ocenjujemo, da bomo za naš pro-

gram v letu 1993 porabili 1.000.000 SIT ali 14.000 DM. Če ta sredstva razdelimo na 100 registriranih igralcev, to pomeni, da imamo na voljo za enega igralca v letu dni, s tekmovalnimi stroški vred, 10.000 SIT. Pri tem pa stane en par nogometnih čevljev 5.000 SIT. Za delovanje kluba bi danes potrebovali 5.000.000 SIT ali 70.000 DEM. Če pa bi želeli v višji razred, pa 10-krat več, kot imamo sedaj."

Če sem pravilno računal, imate le 20 % potrebnih sredstev; kako potem uspevate? "Da lahko preživimo in še naprej delujemo, smo primorani iskati dodatne in druge oblike pomoči, za kar se vsem, ki so nam nudili pomoč v katerikoli obliki, najtopleje zahvaljujemo."

Vrniva se k nogometu. Kdaj bo NK Krško v višjem rangu tekmovalja? "Menim, da lahko kaj kmalu, samo urediti bi bilo treba financiranje, do takrat pa se moramo sprijazniti z dejstvom, da je beg naših igralcev v druge klube neogiben."

Omenili ste odhod igralcev v druge klube. Kdo, kam in zakaj? "Že deset let se dogaja, da mladi in dobri igralci odhajajo v klube, kjer imajo boljše tekmovalne pogoje, v Brežice, Radeče in sedaj tudi v Novo mesto. To so klubi v okolici, ki imajo urejeno financiranje in s tem tudi boljše možnosti. Trenutno sta v Brežicah pri Svobodi Šinkovec in Vešigaj, v Radečah pri Papirni-

čarju Vinko Molan, Miroslav Molan in v Novem mestu pri Krki Novoterm Rozman, Brdnik in Pirc."

Kako to, da imata nogometna kluba Radeče in Brežice boljše pogoje kot vi? "Odgovor na to vprašanje bi moral biti dolg, zato bom odgovoril: žal, dejstva so taka."

Vaši načrti za naprej? "Še nadalje razvijati nogometno igro in jo približati čim širšemu krogu mladih. Omogočiti čim boljše pogoje, boriti se za čim boljše rezultate."

Odgovor je zelo deklarativen. Ali bi lahko bil bolj konkreten? "Lahko. To je enoten nastop nogometašev občine Krško ali drugače povedano, ponovitev skupne ekipe Senovega in Krškega. V tesni povezavi s prvoligašem Krko Novoterm iz Novega mesta."

Ali to pomeni, da na Senovem ne bodo igrali nogometa? "Ne, ravno obratno. Igrali bomo na Senovem in v Krškem z vsemi selekcijami, le ekipe bodo skupne."

Kje so vzroki za ponovno združitev s senovskim Rudarjem? "Izkušnje potrjujejo, da smo enotni močnejši, k temu nas sili ekonomska kriza. Povedati je treba, da ima nogomet na Senovem tudi tradicijo in ljubitelje, kar je potrebno upoštevati pri nadaljnjem delu."

Še vprašanje: Kaj menite o športu v občini Krško? "V občini Krško so športne panoge izredno dobro zastopane, saj je skoraj ni take, ki bi je ne imeli. Iz tega sledi, da ima mladina ši-

roke možnosti izbire (razen hokeja), kar je dobro. Skoraj vsakdo lahko najde svoje mesto. Žal pa ima ta široka paleta panog tudi to slabo lastnost, da pri vseh primanjkuje finančnih sredstev. Menim, da je za mladino in šport namenjenih premalo finančnih sredstev."

Katere športne panoge v občini Krško bi uvrstili na prvih deset mest glede na tradicijo, množičnost in rezultate? "To je res le moja ocena: 1. plavanje (množičnost, rezultati, tradicija), 2. rokomet (tradicija, rezultati, množičnost), 3. nogomet (množičnost, tradicija, rezultati), 4. speedway (tradicija, rezultati), 5. strelstvo (rezultati, množičnost), 6. kolesarstvo (množičnost, tradicija), 7. tenis (množičnost, rezultati), 8. košarka (rezultati), 9. kegljanje (rezultati) in 10. namizni tenis."

Se vam ne zdi, da ste košarko rangirali prenizko glede na rezultate in pravi košarkarski "boom"? "Priznam, ampak za to imam tudi argumente. Žal naša mladina košarko spremlja le s tribun, zato je to zabava in ne šport. Premalo je igralcev iz naše občine ..."

Želite morda povedati še kaj? "To, da menim, da športna zveza občine Krško ne zastopa dobro interesov športnih panog, da je njeno delo slabo in bo morala čimprej opravičiti svoje nedelo ter obstoj. Vsem športnikom v vseh panogah in ljubiteljem športa želim obilo dobrih rezultatov in zadovoljstva v nadaljnjem delu." (Pilip)

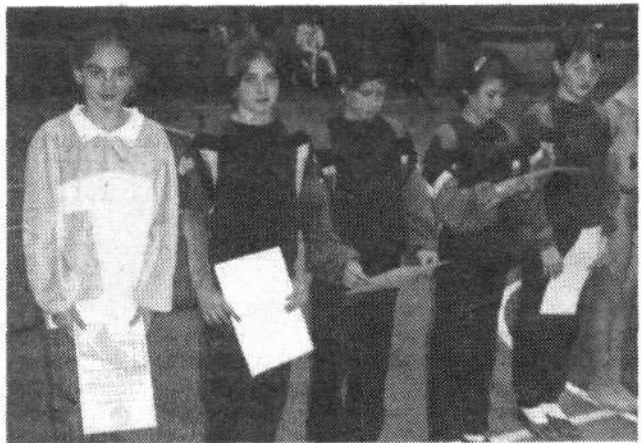
Športna gimnastika

Telovadna akademija v Brežicah

Brežice, 6. novembra – V počastitev občinskega praznika in postavitve sokola sta TVD Partizan in Športna zveza občine Brežice organizirala telovadno akademijo. V novi športni dvorani si je prireditelj ogledalo veliko število gledalcev, ki so uživali v programu, ki ga je priredilo 120 učencev štirih športnih razredov brežiške OS in članice gimnastičnega kluba Rain iz Brežic. Spomnimo bralce, da so športne razrede formirali v šolskem letu 85/86 na pobudo prof. Senice. Letos je četrti razred končalo 29 učencev in to je peta generacija športnih razredov od zaporedne številke 107 do 135. Učenci športnih razredov imajo vsak dan po eno uro telovadbe v dopoldanskem (šolskem) času pod vodstvom gimnastičnih trenerjev iz TVD Partizan. Najbolj talentirani imajo priložnost vaditi tudi v popoldanskem času. Prvi športni razred na brežiški šoli vodi Darja Mandjuka, drugega Majda Delja, tretjega in četrtega pa Iva de Costa. Trenerji TVD Partizan, ki trenirajo športne razrede, so poleg prof. Senice tudi prof. Zdenka Senica, prof. Berto Žnidaršič, g. Tomo Pintarič in učiteljica športne gimnastike Eli-

ca Tomše. Razkošen talent in nadarjenost na raznih telovadnih orodjih so pokazali: Saša Žnidaršič, Marko Erkič, Jure Vočajnik, Jerneja Šavrič, Katarina Tomažin, Matej Žerjav, Matej Malus, Drago Žerjav, Tadeja Cetin, Blaž Deržič ... Mnogi od teh fantov in deklet so visoko rangirani v slovenski športni gimnastiki v svojih kategorijah. Piko na i so celemu programu dodale članice Gimnastičnega kluba Rain s svojim trenerjem g. R. Zorkom (Tina in Nina Vareško, Vanja Rancinger, Marjana Jurovič, Sandra Horžen in Bogomira Preložnik).

Prof. Senica: "Mislim, da smo s to akademijo utrdili delovanje športnih razredov, s tem so športni razredi opravičili svoj obstoj. Videli smo tudi vrhunske telovadne elemente, npr. dvojni salto na drogu, ki je element za mednarodne standarde. Srečen in zadovoljen sem, ko smo pred svojim občinstvom in ob slabem vremenu naredili ta program pod normalnimi pogoji (pridobitev športne dvorane). Še bolj vesel sem, ko naši učenci po končanem šolanju v športnih razredih ostajajo še naprej v športu v različnih panogah." (Pilip)

Streljanje

Županc 3. v Pokalu Black & Decker

Grosuplje, 31. oktobra – Na Pokalu Black & Decker se je v Grosupljem pomerilo 73 strelcev. Tekmovanje je potekalo po posebnih pravilih. Po osnovnem streljanju se je najboljših 30 uvrstilo v šestnajstino finala. Tam so nadaljevali z neposrednimi dvoboji na izpadanje. Dejan Županc iz SD SOP Novoline Leskovec je v osnovnem streljanju zasedel odlično 3. mesto v konkurenci vseh najboljših slovenskih strelcev. V osmini finala pa ni imel sreče pri žrebu, saj je naletel na svetovnega prvaka in rekorderja Rajmonda Debevca. Županc se nasprotnika ni ustrašil in se je enakovredno kosal z

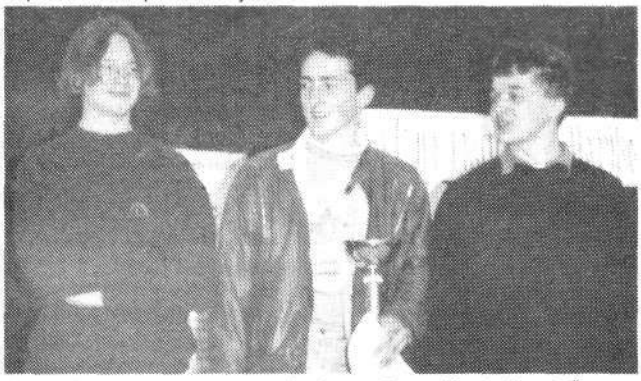
Leskovečan na mednarodni tekmi pri Mariboru Dejan Županc v reprezentanci Slovenije

Hotinja vas, 6. novembra – Na mednarodnem mladinskem strelskem tekmovanju za pokal in nagrado Maribora v Hotinji vasi pri Mariboru je v mladinski konkurenci nastopilo 17 ekip iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Slovaške, Češke, Švice, Hrvaške in Slovenije. Zmagala je moška mladinska ekipa Slovenije pred ekipo Madžarske in I. Pohorskega bataljona Ruše. V reprezentanci Slovenije, ki je kar za 6 krogov popravila rekordni dosežek reprezentance, je zelo uspešno nastopil tudi Dejan Žu-

Black & Decker

njam vse do zadnjega strela, ko je zadel 10.1 kroga, Debevec pa 10.6 kroga. Končni rezultat je bil 101.9 : 101.4 za Debevca.

Rezultati, osnovno streljanje: 1. Rajmond Debevec (Olimpija) 298 krogov, 2. Sašo Podgornik (Kamnik) 292, 3. Dejan Županc (Leskovec) 290, 4. Roman Radej (Kamnik) 288, 5. Darja Kandare (Brest) 287; šestnajstina finala: Košir (Olimpija) : Županc (SOP Novoline) 94.1 : 102.7; osmina finala: Debevec (Olimpija) : Županc (SOP Novoline) 101.9 : 101.4; finale: Debevec (Olimpija) : Žnidaršič (Brest) 102.5 : 101.3. (Jože Arh)

Slovenska reprezentanca v streljanju z zračno puško (od leve): Županc, Markoja, Žnidaršič.

ŠAH

Mladi šahisti iz Krškega in Sevnice na kvalifikacijah za Evropsko prvenstvo

Grilčeva iz Sevnice odlična osma, Tomažin iz Krškega 21. pri dečkih.

Postojna – Dečki in deklice do 12 let starosti so sodelovali na kvalifikacijah za Evropsko prvenstvo, ki je potekalo v Postojni 23. in 24. oktobra. Skupaj je nastopilo skoraj 80 tekmovalcev. Od naših nismo pričakovali kakšnih presenečenj, a so z dobro igro vseeno dosegli lep rezultat. Odigrali so 9 kol, vrstni red je

naslednji: dečki, skupaj 50 tekmovalcev – 1. Uroš Kovačič (8 t.), 2. Matej Sebanik (7,5), 3. Žiga Žvan (7), ... 21. Tomaž Tomažin, Krško (5), 28. Gorazd Novak (4,5), 37. Sašo Župevc (4) – najmlajši tekmovalec na turnirju, 40. Gašper Arh (vsi iz Krškega). Deklice: 1. Darja Kapš (8,5), 2. Edita Ekart (7,5), 3. Maja Doganič (6,5) ... 8. Mojca Grilc, Sevnica (5), 12. Manuela Bojnec, Krško (5), 14. Alenka Radej, Sevnica (4,5), 21. Doroteja Žnidaršič, Krško (3). Nastopilo je 23 deklic. Pri deklicah od 12 do 14 let starosti je nastopilo le 7 tekmovalk: 1. Helena Rižnar (6), 2. Tanja Štumbergar (5), 3. Martina Marič (4), ... 6. Razija Ahmatović (0,5). (B. C.)

Drugo srečanje šahistov Sevnčanov

Sevnica, 5. novembra – Že drugič so se srečali šahisti iz Sevnice, ki živijo sedaj ali pa so kdaj prej prebivali v Sevnici, oziroma so bili vsaj člani Šahovskega kluba "Milan Majcen" Sevnica. Nekateri med njimi so namreč danes v Šahovskem klubu Triglav Krško. Lani so na prvem takem srečanju zmagali mladi, stari do 45 let. Tisti z več kot 45 leti se namreč štejejo za stare. Lanski rezultat je bil 45 točk proti 36 za mlade šahiste, medtem ko so letos mladi zmagali z rezultatom 33,5 : 30,5. Skupni zmagovalce posebnega točkovanja je bil tako lani kot letos Ivan Levičar iz vrst starih šahistov. Obakrat je prejel prehodni pokal, letos pa je član ŠK Triglav Krško.

Na sliki, od desne proti levi (stojijo): Ivan Levičar, Zdenko Grahek, Tone Stritar, Rudi Šoper, Martin Povše, Bojan Smerdel, Jože, Janko, Iztok in Rudi Blas ter Andrej Grilc (na skrajni desni pri stehi). Čepijo (od desne): Gvido Šorli, Toni Kranjec, Franc Derstvenšek (predsednik ŠK "Milan Majcen"), Ludvik Cvirn, glavno gibalno kluba, preds. tehnične komisije kluba in Šahovske zveze Posavja, Martin Mirt in Franc Primožič. (Janko Blas)

Košarka privlači

Športna dvorana Leskovec zaživela

Za gledalce zmanjkuje prostora. Za treninge pa ga je dovolj, potreben je le dogovor med klubi. Kje je športna zveza Krško?

Leskovec – S prihodom košarkarjev Podbočja – Interierja Krško v športno dvorano v Leskovcu je ta zaživela tudi v pravi smislu. Na tekmah, ki so jih doslej odigrali, je bila dvorana vedno polna, ko so igrali s Satehom iz Maribora, pa je bilo gledalcev že toliko, da bo potrebno razmisliti o izgraditvi tribun tudi na drugi strani dvorane, sicer za vse gledalce, ki jih je iz tekme v

je le dogovor. V podobnih športnih dvoranah po Sloveniji vadijo in igrajo tudi po štirje ligaši. Upajmo, da se bomo uskladili tudi v Krškem in da bo poleg rokometne in košarke v dvorani prostora tudi za druge športe, ki bi jo v zimskem času radi uporabljali.

Upajmo pa tudi, da se bo urenilo financiranje uporabe športne dvorane. Sredstva, ki jih je

tekmo več, ne bo prostora. Na tekme prihajajo gledalci iz vse občine in zdi se, da je košarka tisto, kar privlači gledalce v dvorano. To pa je že nova dimenzija športa, saj tudi gledalci sodijo k športu, predvsem pa sodijo na tekme v ligaških tekmovanjih, ko so domačini v oporo, so pa lahko tudi pomemben finančni vir dohodka za delo društev. Seveda vse to ne pride samo od sebe. Potrebno je marljivo delo vseh v društvu, to pa je Interierju očitno uspelo.

Seveda pa s prihodom košarkarjev v leskovsko športno dvorano niso vsi zadovoljni. Precej se je obrnilo rokometnašema Krškega, ki so doslej bili edini "resni" uporabniki dvorane. Gre predvsem za termine koriščenja dvorane. Resnici na ljubo pa vse skupaj le ni tako hudo, kot se zdi na prvi pogled. Prostora in časa je za vse dovolj. Potreben

Avto-moto šport

Najboljši avtomobilisti na cerkljanski stezi

Cerklje ob Krki, 6. novembra

– Na koncu letošnje avto-moto sezone so prizadevniki športni delavci Promotor teama iz Brežic na stezi vojaškega letališča zbrali najboljše slovenske avtomobiliste. Po Veliki nagradi Brežic (22. avgusta '93) so po cerkljanski stezi drugič letos drveli močni avtomobili. Tokrat niso bili v ospredju rezultati (saj srečanje ni imelo tekmovalnega značaja), ampak so prost termin v svojem koledarju vozniki izkoristili za trening in preizkuse novih avtomobilov. Pa ne samo vozniki, vsi, ki so povezani s tem zanimivim športom (funkcionarji in ostali), so se odzvali povabilu organizatorja. Deževno soboto so istočasno izkoristili za družabno srečanje slovenskih avtomoto delavcev, ki se je nadaljevalo na Čatežu. Škoda, da je bil "trening" zaprtega tipa in je ve-

liko število ljubiteljev tega športa ostalo prikrasanih.

Povabilu organizatorja so se odzvali: Črnivec, Valant, oba Holynska, oba Stauta, Komel, Grum, Pelhan, Zupančič, Fabi, Flego in ostali. G. V. Hravosjek, predsednik AMD Promotor team Brežice, nam je v krajši izjavi povedal, da se je cerkljanska steza v kratkem času že uveljavila v slovenskem avto-moto športu in da vozniki radi prihajajo v Cerklje. Sodelovanje z vojaškimi oblastmi je zelo pohvalilo.

Na dirkališču se je v športnem daihatsuju pokazal Domen Staut, sin in naslednik letošnjega državnega prvaka v razredu Daihatsu, Toma Stauta, človeka, ki je veliko naredil za slovenski moto šport in ki svoje velike izkušnje prenaša na sina. Zagotovo je g. Staut veliko naredil tudi za promocijo cerkljanske avtomoto steze. (Pilipl)

Rokomet

Rokometaši Krškega prevzeli vodstvo

Radgono so Krčani premagali z 28 : 17 (14 : 9), pred tem pa AFP Dobova s 23 : 21 (10 : 5).

Leskovec, Brežice – Z zmago v 6. kolu II. slovenske rokometne lige nad ekipo Radgone so Krčani prevzeli vodstvo v tem tekmovanju. V precej nezanimivem srečanju v Leskovcu (6. novembra) so Krčani zlahka visoko premagali mlado, neizkušeno ekipo Radgone. Po enakovrednem začetku so sredi prvega dela igre domači prevzeli pobudo in tako nadaljevali do konca, do prepričljive zmage. Za ekipo Krškega so nastopili v igri vsi prijavljeni igralci. Posebej pa se je z dobro igro izkazal mladi Miro Urbanč. Zadetke za Krško so dosegli: Božič, Iskra 5, Keše, Šebek 1, Urbanč M. 4, Martinčič 3, Vrtovšek 4, Urbanč D. 4, Bernardič 2, Kukavica 3, Šiško 2, Imperl.

Drugi rezultati lige: Pomurka – Dol TKI Hrasnik 22 : 14, Polet – Ormož 12 : 20, Celje – Sevnica 22 : 28, Radeče papir – Krog 20 : 18, Zagorje – AFP Dobova 22 : 19.

Vrstni red po 6. kolu: Krško 10, AFP Dobova, Sevnica, Pomurka, Ormož in Radeče papir 8, Zagorje, Celje 6, Dol TKI Hrasnik 4, Krog 3, Polet 2, Radgono 1.

V soboto, 30. oktobra, so rokometnaši Krškega v derbiju 5. kola v Brežicah presenetljivo, vendar zaslužno premagali ekipo AFP Dobova, ki velja v tem tekmovanju za prvega favorita. Po obojestransko trdi igri so domači povedli s 3 : 0, potem pa

so Krčani povsem onemogočili napad Dobove in z borbeno in tehnično dovršeno igro zaključili polčas z rezultatom 5 : 10 v svojo korist. Po odmoru je bilo pričakovati boljšo igro Dobove, vendar se želje več kot 400 gledalcev, ki so prišli spodbujati svoje ljubljence, niso uresničile. Krčani so nadaljevali z izvrstno igro v obrambi in uspešno zaključevali napade, tako da njihova zmaga ni bila več ogrožena.

Krški ekipi se pozna, da je postala izkušen kolektiv, ki lahko računa na vseh dvanajst igralcev in zna uresničiti taktične zamisli trenerja Janeza Simončiča, kar je tudi odločilo sobotni derbi. Nasprotno pa ima AFP Dobova le prvo postavbo igralcev, ki pa ob slabem vodenju ne more vzdržati tako težke tekme, kot je bil derbi v brežiški športni dvorani.

AFP Dobova: Marcola, Levec 3, Voglar 7, Kovač, Vašcer, Ogorc, Žibert 3, Glaser 4, Kranjc 3, Pavkovič, Djapo 1, Kuhar; trener Kobar.

RK Krško: Božič, Imperl, Iskra 7, Keše 1, Šebek, Urbanč M. 2, Martinčič 4, Vrtovšek 3, Urbanč D. 5, Bernardič 1, Šiško.

Ekipo Krškega je treba pohvaliti v celoti, posebno pohvalo za odlično igro pa gotovo zaslužio kapetan ekipe Iskra in oba vratarja, Božič in Imperl. Pri AFP Dobova je bil boljši od ostalih Voglar. (Jože Arh)

Nogomet – tretja slovenska liga – vzhod

NK Svoboda – NK KOB Ford 1 : 1 (0 : 1)

Brežice, 6. novembra – V 11. kolu so bili nogometaši Svobode iz Brežic gostitelji ekipe KOB Ford iz Kungote. Pred približno 200 gledalci so Brežičani z rezultatom 1 : 1 prepustili točko gostom. Na zelo težavnem in blatnem igrišču so domači nadigrali goste v vseh elementih nogometne igre razen v golih. Gostje so celo prvi polčas rešili v svojo korist. Domačim je uspelo v drugem polčasu izenačiti z golom Kožarja, toda ne dobiti obeh točk, kljub temu da so imeli nekaj stoo odstotnih priložnosti za gol.

Kronična neučinkovitost Brežičanov že vzbuja skrb. Po 11. kolu so Brežičani na 10. mestu med 14 ekipami, z 10 osvojenimi točkami (3 zmage, 4 neodločeni izidi, 4 porazi). Kljub temu imajo Brežičani še ambicije, da se na pomlad borijo za sam vrh razpredelnice. "Po prikazani igri v jesenskem delu nam je tam tudi mesto," pravi tajnik NK Svoboda g. Kapušin. "Točke smo izgubljali tudi takrat, ko smo bili boljši od nasprotnika. Ker za vodilni ma ekipama Drave in Kovinarja zaostajamo za 5 točk, pred nami pa sta še dve koli jesenskega dela in cel spomladanski del, naš optimizem ni brez osnove.

V soboto imamo priložnost zmanjšati razliko, saj gostujemo v Mariboru pri Kovinarju, in naš cilj je prinesiti domov obe točki." (Pilipl)

Nogomet

Krčani uspešno končali sezono

Krško, 5. novembra – Potem ko so mlajši in starejši pionirji končali sezono, so tudi krški kadeti odigrali zadnjo tekmo jesenskega dela MNZ Celje. V soboto, 30. oktobra, so gostovali v Zrečah (13. kolo) pri tamkajšnjem NK Unior in osvojili eno točko. Rezultat 0 : 0 ni realen odraz dogajanja na igrišču, naši fantje so bili bližje drugi točki od domačinov.

V soboto, 6. novembra, je bila odigrana zaostala tekma 12. kola med brežiško Svobodo in domačim NK Krško. To je bil mali posavski derbi in v celoti je pripadel Krčanom. Brez večjih težav so gladko in prepričljivo premagali kadete iz Brežic z rezultatom 7 : 0. Strelci za Krčane so bili Cerovec 2, Mlakar 2 ter Kožič (iz 11 m), Zorko R. in Radonjič po en gol. (Pilipl)

Atletika

Preko 300 tekačev iz Slovenije v Brežicah

Ob občinskem prazniku je bil v Brežicah 13. "Brežiški oktober" in in 1. državno prvenstvo v cestnih tekih za osnovne in srednje šole. Krčani so bili tretji v konkurenci osnovnih šol, Brežičani drugi med srednjimi šolami.

Tek po ulicah Kostanjevice

Kostanjevica na Krki, 27. oktobra – V drugo je bilo vreme prizanesljivo in kostanjeviškemu Partizanu je uspelo izpeljati 13. množični Tek po ulicah dolenskih Benetk. Sodelovali so tekmovalci vseh kategorij, od cicanov do veteranov. Prvi trije v vsaki kategoriji so prejeli medalje, skupni zmagovalec v pionirskih kategorijah je dobil prehodni pokal mesta Kostanjevice, pokal sta prejela tudi zmagovalec in zmagovalka množičnega teka.

Rezultati

Množični tek na 4000 m – pionirji: 1. U. Zupan (AK Rudar) 14.56, 2. M. Štokar 15.47, 3. D. Cvelbar 16.09 (oba Kostanjevica), pionirke: 1. A. Tomovič (AK Rudar) 18.30, 2. M. Bizjak (Kostanjevica) 19.54, 3. V. Kuček (Sevnica) 20.22; mladinci: 1. R. Grojzdek (Sevnica) 12.40, 2. J. Berčon (AK Trbovlje) 14.23, 3. P. Kadunc (Kostanjevica) 15.18, mladinke: 1. J. Košar (Sevnica) 16.12; člani: 1. B. Tomše (Čatež) 12.56, članice: 1. Z. Bregar (Sevnica) 15.21; ml. veterani (1948–1958): 1. J. Jere (Sevnica) 14.01, st. veterani (1947 in starejši): 1. F. Tomše (Brežice) 17.20.

Tekmovalci za prehodni pokal mesta Kostanjevice v pionirskih kategorijah – cicanji (400 m): 1. Ž. Kolman (Brežice) 59.70, 2. J. Bučar (Šentjerne) 100.60, 3. B. Šrolar (Brežice) 104.00, cicanke: 1. A. Banič 1:06.00, 2. J. Veber 1:07.00, 3. N. Luzar 1:07.20 (vse Šentjerne); ml. pionirji 1983–84 (800 m): 1. M. Cvelbar (Šentjerne) 2:50.00, 2. V. Lešnik (Kostanjevica) 2:50.30, 3. L. Dolenc (Brežice) 2:51.00, ml. pionirke: 1. P. Martič (Log pri Sevnici) 2:51.80, 2. D. Kunšek (Sevnica) 2:52.20,

3. A. Žnidaršič (Šentjerne) 2:55.00; ml. pionirji 1981–82: 1. U. Zupan (AK Trbovlje) 2:26.00, 2. B. Kožar (AK Trbovlje) 2:32.00, 3. R. Papež (Sevnica) 2:33.50, ml. pionirke: 1. P. Radišek (Sevnica) 2:39.40, 2. A. Tomovič (AK Trbovlje) 2:44.40, 3. A. Čepin (Brežice) 2:55.50; st. pionirji (800 m): 1. D. Horjak (Sevnica) 2:20.00, 2. J. Vrtačič (Šentjerne) 2:23.00, 3. S. Srpič (Šentjerne) 2:27.00; st. pionirke: 1. P. Šunta (Sevnica) 2:43.00, 2. R. Dremelj (Senovo) 2:44.80, 3. K. Tomažin (Sevnica) 2:45.00. Ekipno: 1. OŠ Šentjerne 236 točk, 2. OŠ Kostanjevica 229, 3. OŠ Sevnica 228, 4. OŠ Podbočje 110, 5. OŠ Brežice 54.

Brežice, 28. oktobra – Brežice so bile ta večer središče slovenske atletike. Zbralo se je preko 300 tekačev in člani AK Brežice so nizu sijajnih uspehov dodali še enega. Poleg tradicionalnega uličnega teka so uspešno izpeljali 1. državno prvenstvo v cestnih tekih za osnovne in srednje šole. Tekmovalci so se pomerili v 12 kategorijah. Proga je bila speljana po glavnih mestnih ulicah, s startom in ciljem pred stavbo SO Brežice. Za mlajše kategorije je bila proga dolga 2030 m, za starejše pa 4060 m (dva kroga). Prireditelj si je ogledalo veliko število gledalcev, kar je še en dokaz več, da ima atletika v Brežicah globoke korenine.

Rezultati – 5. in 6. razred, pionirji: 1. U. Zupan (AK Rudar Trbovlje), 2. J. Novak (OŠ IC Vrhnika), 3. B. Kosec (AK Rudar), pionirke: 1. A. Tomovič (AK Rudar), 2. Petra Radišek (AK Sevnica), 3. M. Stropnik (OŠ Šentjur); 7. in 8. razred, pionirji: 1. M. Plahutnik (OŠ IC Vrhnika), 2. M. Petelin (OŠ IK Borovnica), 3. Damjan Horjak (AK Sevnica), pionirke: 1. B. Vojska (AK Domžale), 2. T. Gornivnik (OŠ Slov.

Bistrica), 3. J. Paladin (AK Domžale); 1. in 2. letnik, mladinci: 1. T. Ojsteršek (Gimnazija Celje), 2. M. Mitič (Gim. Idrija), 3. D. Močnik (Gim. Idrija), mladinke: 1. D. Kokalj (AK Domžale), 2. Janja Košar (SS Brežice), 3. T. Jurčak (Gim. Celje); 3. in 4. letnik, mladinci: 1. J. Srebot (Gim. Celje), 2. Robert Grojzdek (AK Sevnica), 3. Ž. Kogej (Gim. Idrija), mladinke: 1. Š. Solar (Gim. Celje), 2. E. Kovač (Gim. Celje), 3. Jožica Škulj (SS Brežice); člani: 1. D. Ošep (Reebok sport LJ), 2. Borut Tomše (SD Razlag Čatež), 3. J. Starina (AK Pap. Radeče), članice: 1. Zvonka Bregar (AK Sevnica), 2. Vladka Lopatič (AK Brežice); veterani: 1. P. Kreže (AK Rudar Trbovlje), 2. Marjan Novak (Master team Krško), 3. Franc Tomše (SD Razlag Čatež), veteranke: 1. H. Kotar (AK Rudar Trbovlje). Rezultati 1. državnega prvenstva v cestnih tekih za osnovne in srednje šole (štelo se je po 8 tekačev iz posamezne šole, po dva iz vsake starostne kategorije) – OŠ: 1. OŠ Tabor logatec, 2. OŠ Vransko, 3. OŠ Krško; SS: 1. Gimnazija Celje, 2. Srednja šola Brežice, 3. Gimnazija Želmlje. (Pilipl)

Kronika

V priporu zaradi spolnega napada

23-letni Franc V. iz Krškega je osumljen spolnega napada na osebo, mlajšo od štirinajst let. Kriminalisti UNZ Krško so ugotovili, da je junija letos spolno napadel dve učenki krške šole s prilagojenim programom, stari enajst in štirinajst let, v času od februarja do aprila 1993 pa večkrat spolno občeval z deklico, mlajšo od štirinajst let, čeprav je poznal njeno starost. Osumljenec je v priporu.

Brata je zabodel z bajonetom

Brata Janez C. in Z. C. iz Krškega sta se sprla, ker je Z. spal v bratovi sobi, čeprav mu je Janez to prepovedal. Janeza je to tako razjezilo, da je brata napadel z žepnim nožem, ta pa se je branil tako, da je Janeza z bajonetom zabodel v desno stran pljuč. Zaradi krvavitve so ga odpeljali v brežiško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju, za C. Z.-ja pa je sledila kazenska ovadba pristojnemu tožilstvu.

Požar na leseni baraki

26. oktobra okoli 23. ure je zagorela lesena baraka, v kateri je imel Radovan N. iz Tržišča piščance. Do požara je prišlo zaradi improvizirane električne napeljave, s katero jim je R. N. ogreval prostor. Ogenj se je razširil na celo barako, ki je kljub intervenciji tržiških gasilcev in sovaščanov popolnoma zgorela. Škode je za ok. 50.000 SIT.

V. M. je imel avtomatsko puško

Kriminalisti krške UNZ so ovdili 36-letnega V. M. iz Brežic, stanujočega v Krškem, ker so pri njem med hišno preiskavo našli avtomatsko puško Hekler - Koch kal. 9 mm, orožje, katerega nakup občanom ni dovoljen. Puško so zasegli, osumljenca pa po čl. 172/1 KZ RS takoj odvzeli prostost in ga privedli k preiskovalnemu sodniku Temeljnege sodišča Novo mesto.

Med hišno preiskavo je V. M. večkrat resno zagrozil delavcem krške UNZ, da se jim bo maščeval, še posebej A.D.-ju, ki mu je očital, da je on osebno vztrajal pri hišni preiskavi in zahteval, da

sta bila osumljenemu zasežena osebna avtomobila Jaguar in BMW.

Oborožen potnik

Policisti PP Krško so na magistrali pri Čatežu odkrili še enega od mnogih potnikov, ki imajo pri sebi orožje. Tokrat je šlo za 60-letnega Ivana T. iz Zagreba, državljan RH, ki je imel pištolo Veladok cal. 6,35 mm in 18 pripadajočih nabojev, kar so mu seveda zasegli, saj ni imel urejenih dokumentov in oborožitve tudi ni prijavil pri prestopu meje. To je bil torej še en primer za brežiškega sodnika za prekrške.

Razgrajal

po zdravstvenem domu

Krško, 4. novembra - Iz zdravstvenega doma na Senovem so krške policiste obvestili, da po domu razgraja 44-letni Pavel K. iz Reštanja. Pavel je okrog devetih močno vinjen prišel v zdravstveni dom, kjer je začel nadlegovati paciente v čakalnici, odpirati vrata ordinacij in tako pri delu motiti tudi osebje. Ker se ni hotel pomiriti, so ga policisti odpeljali s seboj.

Otrok stekel na cesto

Krško, 5. novembra - Ko je 45-letni Božidar C. iz Krškega vozil osebni avto po magistralni cesti Drnovo-Vrhovo, je pri križišču z Dalmatinovo ulico pred njegovo vozilo s pločnika nenadoma stekel otrok, ki je bil sicer v spremstvu odraslih. Ko se je iztrgal ženski iz rok in stekel na cesto, je treščil v prednji desni blatnik avtomobila omenjenega voznika in se hudo ranil. Odpeljali so ga v brežiško bolnišnico.

Zasegli

ukradene avtomobile

Obrežje, novembra - V petek, 30. oktobra, so policisti na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje zasegli avto VW pasat 33-letnemu Siniši Z. iz Zagreba. Za avto ni imel originalnega ključa, številke šasije so bile ponarejene, manjkala je tovarniška številka oz. nalepka v prtljžniku in koda na notranjem blatniku vozila.

V četrtek, 4. novembra, so pri pregledu golfa 33-letnega voznika Željka V. iz Krapine tudi posumili v pristnost številke motorja in šasije. Ob pomoči krških kriminalistov so ugotovili, da so številke ponarejene, in so vozilo zasegli.

Podobno se je zgodilo pri pregledu audija 80, ki ga je na mejo pripeljal 36-letni Željko L. iz Zagreba. Tudi pri njem so policisti ugotovili, da je avto ukraden, zato so ga zasegli.

B.B.

V zgradbi uprave Rudnika in Metalne je gorelo

Zgorelo je arhiv rudnika, kurilnica, pisarna ter skladišče premoga in drv.

Senovo, 30.

oktobra - Počmel omet, počena stekla na oknih, kup na pol izgorelih drv je prva stvar, ki jo zagledate ob vstopu v zgradbo. Ob vstopu tipičen smrad pogorelega papirja, premoga in lesa, ki se razteza po vsej zgradbi. Pisarna v zgornjem nadstropju je napol brez parketa, ki je prav tako pogorela.

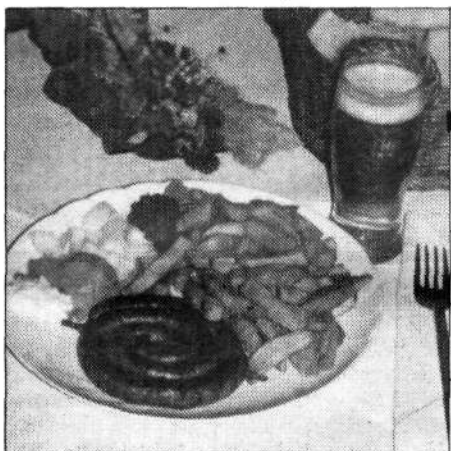
Očividec, hišnik zgradbe Franc Šturbej, je povedal, da se je v soboto ob tretji uri zjutraj odpravil ven, da pogleda psa, kakor to

počne vsako noč, in takrat je opazil ogenj, ki se je raztezal skozi okno skladišča, kjer je zgorelo 2 tona premoga. Poklical je poklicne gasilce iz Krškega, ki so nato alarmirali tudi interno enoto rudnika. PGE je na kraj nesreče prispela ob 3.25, samo 15 minut po pozivu. Po besedah hišnika se je požar najbrž začel v skladišču, nato se je razširil v prostore z arhivom, zajel še kurilnico, kjer je poškodoval peč in električno napeljavo, obenem pa močno segrel betonski strop, katerega posledica je bila uničenje pisarne, ki je eno nadstropje višje. Trenutno škodo ocenjujejo na 2 milijona SIT. (B. C.)

NAGRADNA KRIŽANKA

Apolonova in martinova nagradna križanka

Reševalcem današnje križanke podarjata Slavka in Tone Kos tri nagrade. Prva nagrada je večerja za dve osebi, druga pivska klobasa za dve osebi in tretja vrednostni bon za pivo. Z vsem naštetim pa vam tudi sicer postrežejo v njihovi pivnici Apolon na Dalmatinovi ulici v starem Krškem, ki so jo odprli junija letos. Rešitve pošljite do 19. novembra 1993 na naslov: Naš glas Krško, CKŽ 23, 68270 Krško.

PILIP	STRUPEN BOJNI PLIN	LASTNOST	KRŠKO PODJETJE	DEDALOV SIN	KOBALE	NADALJEVANJE GESLA
POND						
UMETNA VODNA POT						
ŽENSKO IME					NISLA	NADAV
ROBIČ IVO			ORANJE			
INDUSTRIJA			PRIZORIŠČE			
				GRSKA SRKA		
				ENA, DVE		
FOSFOR						
OTOR V SPORADIH						
TURSKA LUNA V Č. MORTU						
NAŠA DOMOVINA						
KUMANO						
KORALNI OTOK						
KALIJ						
LADISLAV (KRAJŠE)						
TRETJE ZNANEJE ZODIJA						
ZASTAVICE PRAPORJI (NA KOPJU)						
ALUMINIJ						
SADNI NAPITEK						
ŽENSKO IME						

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke - GESLO: SVV novice, svetovanje, informiranje VODORAVNO: SVV novice, tirocinij, Naga, fra, ona, pok, S, gal., ar, veper, Norman, emirati, Aida, ter, dekagram, Orop, Vane, vime, anas, Atar, So, JJ, T, nunatak, ein, JR, čevlj, RI, ea, analgetik.

Nagrajenci križanke iz prejšnje številke

Čeprav se nam je v Našem glasu št. 17 zapisal narobe mesec v datumu, do katerega smo sprejemali rešitve (opravičujemo se!), ste, spoštovani reševalci, že vedeli, za kaj gre. Rešitev ni bilo nič manj kot sicer. Enoletno naročnino za SVV novice (sadjarske, vinarske in vinogradniške novice) podjetja SIVIS iz Sevnice je žreb namenil Andrejki Slapšak, Titova cesta 4, 68281 Senovo. Inž. Franc Kotar, direktor podjetja in urednik SVV novic, je obljubil, da bo časopis pošiljal po pošti. Nož za razrez sadja Divisorex, kakršen se lahko kupi tudi pri SIVIS-u, pa bo po pošti prejela Zinka Barbič, Lenartova pot 66, 68250 Brežice. Čestitamo!

POŠTA

Čigava je leskovška športna dvorana?

Zgrajena je bila tudi s samoprispevom krajanov KS Leskovec, "normalne" dimenzije ima po zaslugi G. Nika Žibreta. Tista leta se je v Leskovcu igral zelo dober roket. Leskovski mladinci so bili leta 1974 na odprtem prvenstvu Slovenije v Ljubljani 4., za Ajdovščino, Celjem in Slovnanom. V tekmi proti Slovenji Gradcu, Izoli in Borcu iz Polja so zmagali, proti Križam igrali 6 : 6, proti Celju in Slovnanu pa izgubili s po dvema goloma razlike. Vse v enem dnevu. Ti ekipi sta takrat vodila - trenirala G. Tone Goršič in g. Anton Bašič. Sploh so bili takrat naši mladinci daleč najboljši v Posavju. Takratna letnika 1956 Branko Janc in Edi Šnibar kot center oz. krožni napadalec sta bila za G. Igorja Stupniška in Nika Markoviča, takrat odgovorna za sestavo mladinske rokometne reprezentance Slovenije, "prestara" za igranje v njej, pa čeprav sta bila daleč najboljša na teh pozicijah. Ob ekipi sem bil sam, ob meni ni bilo nikogar iz uprave s črno kravato, ki bi omenjena gospoda peljal na kavico. Da sta bila pa takrat v ekipi tudi zunanji igralci Branko Urbanč in levo krilo Roman Pirc, naših mladincev ne bi premagal ne Slovan ne Celje.

Pa vendar je prišlo do združitve klubov Krško in Leskovec, predvsem po zaslugi krško usmerjenih Leskovčanov, ki so bili v vodstvu Partizana Leskovec. Prav v tem primeru je dokaz, zakaj je Leskovec daleč najbolj zanemaren kraj v občini Krško. Takratni ljudje Branko Pirc, Branko Voglar, Jože Arh so z vsemi silami delovali za uničenje rokometnega Leskovca. Primer: povratna tekma (kvalifikacije za vstop v višjo ligo) v Ribnici, zmaga z 21 : 18, večerja pri Gostišču Pavlin pri Novem mestu in izjava o eni lastovki, ki da ne prinese pomladi. Ve se, kdo je to izrekel. Omenjeni so imeli polno podporo pri Petru Markoviču st., R. Iskr, T. Šulcu, O. Kovaču leta 1977, ko je do NASILNE ZDRUŽITVE tudi prišlo. Uresničila se je dolgoletna želja omenjenih, da bodo Krčani igrali, Leskovčani pa ob igrišču stali ali sedeli in gledali. Ob obilici denarja in tudi sicer razkošja (priprave na Lisci) so imeli "veliko" ekip, ki so imele najboljše termine v dvorani. Redke so bile ure na razpolago Leskovčanom za rekreativno dejavnost. Kmalu tudi te ni bilo več.

Sedaj pa ponižen članek in odstavek v Našem glasu 28.10.1993. "Pričakuje-

mo, da bodo vsi odgovori v naši občini sedli za skupno mizo in rešili omenjeni problem v obojestransko korist. Prav tako pričakujemo, da bodo odgovori tega problema seznanili širšo javnost v krški občini." Prvic, kaj je to obojestransko, na kateri strani so krajani KS Leskovec oz. ali se jih sploh misli upoštevati? Drugič, kaj je to širša javnost? Ali je to Krško, Podbočje in še kje, Leskovec pa ne? Težko je pričakovati, da se bodo ob dvoboju Podbočje : Krško oz. košarka : roketmet zbudili v Leskovcu, kajti vsi, ki so kdaj igrali roketmet, namizni tenis, nogomet ali tekli (manj), sedaj streljajo. Vodstvo SOP Novoline je bilo pa tako javno proti razmahu teka ali kake druge športne panoge v Leskovcu. Ideja je bila zamišljena in realizirana: mi bomo streljali, vi igrate roketmet; drug drugega pustimo pri miru. Zato je kar prav, da so se vrnili košarkarji v to monopolost.

Lojze Šnibar
Leskovec, Trg borcev 3

Čigava je leskovška športna dvorana? (II. del)

Vprašanje isto kot v NG št. 16, samo drugi del. Mislim, da mora slediti še III. del, ne vem, če bo odgovor ali spet vprašanje. NK je bil v sezoni 92/93 koordinator in soizdelovalec plana uporabe športne dvorane Leskovec v zadovolj-

stvo vseh koristnikov. Za sezono 93/94 smo sodelovali pri izdelavi makroplana za koriščenje tega objekta (13. 9. 1993), skupaj z RK Krško in ravnateljem OŠ Leskovec. NK Krško usklajuje potrebe nogometašev lastnih selekcij kakor tudi rekreativnih ekip iz Krškega, Leskovca, V. Trna, Senuš, V. vasi, V. Podloga, Gorice, Viher, Kostanjevice, D. vasi ter ekipe iz NK Krško. Uporabniki športne dvorane smo od njene izgradnje, kot sta to tudi OŠ in RK. Sedaj se pojavlja nov uporabnik (košarka), ki mora upoštevati dosežanje uporabnike. NK Krško ne priznava terminov KK Interier, dokler ne pride do sporazuma med vsemi dosežanimi koristniki dvorane. Prednost naj imajo dosežani koristniki, ki delajo s selekcijami (od pionirjev do članov). Prostor mora biti tudi za rekreativce iz KS. Če je bilo v sezoni 92/93 prostora za RK Dobova, potem je razumljivo, da se lahko koordinira prostor tudi za košarko, toliko lažje, če vemo, da se treninji lahko odvijajo v športni dvorani Podbočje, ki je prosta.

Ne pristajamo na metode in način, ki ga je uporabil KK Interier Krško z "vpadom" v športno dvorano Leskovec. Posamezniki in IS SO Krško naj iščejo rešitev v tem, da se v Krškem zgradi nov športni objekt, ki je mladim v Krškem nujno potreben. Športna dvorana Leskovec je za vzgojo športnikov, za športnike Krškega, za rekreacijo občanov in šele potem za navijaške strasti.

Predsednik NK krško V. P.

NAŠ GLAS

Skupščinske delegatske informacije, Uredništvo: CKŽ 23, 68270 Krško

Naročam..... izvod(ov) Našega glasa. Pošljite mi ga (jih)

na naslov:

(poln naslov in podatki o naročniku, pravni ali fizični osebi)

Telefon:

(podpis naročnika in žig)

Kraj, datum:

NAŠ GLAS

CKŽ 23, 68270 Krško

KUPON

za brezplačen mali oglas

Izrežite ga in prilepite na list, kjer bodo napisani podatki o naročniku malega oglasa (ime in priimek ali naziv podjetja, naslov, telefonska številka, žig, podpis, datum) ter natančna vsebina oglasa! V našem skupnem interesu je, da pišete čitljivo. Hvala za zaupanje - ne bo Vam žal!

INFORMACIJE ZA OBRTNIKE IN PODJETNIKE V OBČINI KRŠKO

Na podlagi 6. člena zakona o razvoju malega gospodarstva (Uradni list RS, št. 18/91), sklepa o merilih in pogojih za dodeljevanje sredstev za pospeševanje razvoja in ustanavljanje enot malega gospodarstva (Uradni list RS, št. 40/92), sklepa o spremembah dejavnosti in dopolnitvah sklepa (Ur. list RS št. 60/92)

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI OBJAVLJA

RAZPIS ZA PRIDOBIVANJE SREDSTEV ZA RAZVOJ MALEGA GOSPODARSTVA

I. Prosilci za sredstva za razvoj so lahko:

- podjetja z do 125 zaposlenimi v prometu in zvezah, trgovini na debelo, gostinstvu in turizmu, obrti in obrtem podobnih dejavnostih ter dejavnostih osebnih storitev, stanovanjsko-komunalni dejavnosti in urejanju prostora, finančnih, tehničnih in poslovnih storitvah;
- podjetja, ki zaposlujejo največ 50 zaposlenih v industriji, rudarstvu in gradbeništvu;
- obrtne zadruge;
- zasebniki – fizične osebe, ki opravljajo registrirano gospodarsko dejavnost.

II. Sredstva za razvoj bodo uporabljena predvsem za naslednje dejavnosti:

- proizvodnjo,
- obrt in osebne storitve,
- gostinstvo in turizem (predvsem nove posteljne zmogljivosti),
- tehnične storitve,
- turistično in poslovno infrastrukturo.

III. Prednost pri dodeljevanju sredstev za razvoj bodo imeli prosilci, ki izpolnjujejo naslednje ekonomske in druge cilje:

- povečanje zaposlovanja na podlagi novih programov ter samozaposlovanja,
- pospeševanje in spodbujanje konkurenčnosti malega gospodarstva na mednarodnih trgih,
- uvajanje sodobnih tehnologij v enotah malega gospodarstva zlasti z uvoženimi tehnologijami,
- ustanavljanje in razvoj enot malega gospodarstva z visoko stopnjo inovativnosti,
- ustanavljanje in razvoj enot malega gospodarstva, ki so energetske varčne in ne onesnažujejo okolja.

IV.

1. Sredstva za razvoj lahko pridobijo prosilci, ki imajo med viri financiranja predloženega programa zagotovljenih najmanj 20 % lastnih sredstev.

2. Za naložbo v enoto malega gospodarstva lahko pridobi prosilec sredstva največ do 50 % predračunske vrednosti naložbe.

3. Sredstva za razvoj se namenijo za isti projekt le enkrat.

4. Program mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- program mora izkazovati likvidnost za celotno ekonomsko dobo in zaprto finančno konstrukcijo med uresničevanjem programa po cenah v konvertibilni valuti,
- doba vračanja naložbe ne sme biti daljša od ekonomske dobe programa in ne sme biti daljša od 5 let, razen za izgradnjo prenočitvenih gostinskih obratov, turistične in poslovne infrastrukture.

V.

1. Sredstva za razvoj se namenijo za:

- jamstva za posojilo bank in drugih finančnih organizacij,
- subvencioniranje posojil bank in drugih finančnih organizacij.

2. Prosilec lahko zaprosi za jamstvo od 70 do 100 % vrednosti bančnega posojila.

Predračunska vrednost teh naložb ne sme presežati tri milijone ekujev v tolarški protivrednosti.

Pri dodeljevanju jamstev imajo prednost programi, ki izpolnjujejo vse navedene pogoje in ne morejo pridobiti oziroma težje pridobijo jamstvo poslovnih bank in drugih finančnih organizacij.

Način zavarovanja jamstva in druge obveznosti se določijo s pogodbo, ki jo sklad sklene s prosilcem.

3. Prosilec lahko vloži zahtevek za subvencioniranje realne obrestne mere (r), če znaša višina predračunske vrednosti naložbe največ 400.000 ekujev v tolarški protivrednosti.

Sklad subvencionira realno obrestno mero (r) bančnega posojila v višini 7 odstotnih točk, vendar ne več od polovice višine realne obrestne mere (r) bančnega posojila.

4. Sklad, banka in prosilec sklenejo pogodbo, v kateri se določi, da prosilec najprej poravnava vse svoje obveznosti, glavnico in obresti banki, ki ga je kreditirala, potem pa se na zahtevo prosilca obresti, obračunov ter dokazila o plačilu povrne prosilcu subvencionirani del obresti.

VI.

1. Prosilec v vlogi, naslovljeni na Sklad Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva, navede obliko sredstev za razvoj – subvencioniranje obresti posojila ali jamstvo za posojilo.

Prosilec mora poleg vloge predložiti naslednjo dokumentacijo:

- izpolnjen obrazec, ki je objavljen v Uradnem listu RS, št. 40/92,
- sklep oziroma pogodbo z banko ali drugo finančno organizacijo o odobritvi posojila,
- strokovno mnenje banke o programu in o ustreznosti programa s pogoji iz točke IV.4.,
- dokazilo o poravnanih davkih in prispevkih,
- izjavo o zaposilu ali pridobitvi sredstev na republiški ali občinski ravni.

2. Prejemnik sredstev za razvoj mora na zahtevo Sklada takoj v celoti vrniti še dolgovana sredstva v skladu s sklenjeno pogodbo v primerih nenamenske porabe ali če po prvem letu redne dejavnosti ekonomski učinki ne dosegajo načrtovanih v investicijskem programu največ za 15 %.

3. Sklad bo prosilcu najkasneje v 30 dneh po prejemu vloge z zahtevano dokumentacijo poslal ustrezen sklep.

VII. RAZPIS ZA PRIDOBITEV SREDSTEV ZA RAZVOJ TRAJA DO 31. 12. 1993.

Opomba:

Vsa pojasnila o dodeljevanju sredstev za razvoj daje Sklad Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva, Ljubljana, Štefanova 5, tel. 061/217-872.

KSP KOSTAK obvešča vse prebivalce občine Krško o rezultatih zadolžitve po Odloku o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Krško (Ur. list RS, št. 40/92). Vse zadolžitve smo do zdaj izpolnili v roku:

- vozni red za odvoz odpadkov,
- vozni red za kosovni odpad,
- poslovnik deponije.

1. NABAVA IN PRODAJA ZABOJNIKOV

Zabojniki so bili nabavljeni pri podjetju VIGRAD iz Celja.

– Nabava:

700 l 140 kom

240 l 156 kom

160 l 400 kom

10 kom zabojnikov za PAPIR

5 kom zabojnikov za STEKLO

– Prodaja:

700 l 97 kom

240 l 103 kom

160 l 367 kom

2. MEDOČINSKA INŠPEKCIJSKA SLUŽBA

Seznam gospodinjstev, ki se niso hotela vključiti v redni odvoz odpadkov, smo poslali medobčinski inšpekcijski službi. Dne 26. 7. 1993 je MI Krško (sanitarna inšpektorica Avsec ing. Zalika) poslal KS Krško polje 43 odločb ločb za nabavo posode in vključitev v redni odvoz smeti. V kratkem pa bodo poslane odločbe tudi v ostale krajevne skupnosti.

3. ODVOZ ODPADKOV

Odpadke odvažamo iz 34 naselij v občini Krško. Od 20 posebej navedenih naselij po Odloku (Ur. list RS, št. 40/92) že odvažamo iz 15. Iz ostalih 5 naselij (Rožno, Koprivnica, Senuše, V. Trn, Gora) pa bomo začeli z rednim odvozom verjetno do konca letošnjega leta. Vsaj če bodo dopuščale zmogljivosti dosedanjega avtostrojnega parka, ker imamo precej obremenjena smetarska vozila.

Pričetek odvoza iz naselij od 1. 1. 1993 dalje:

– Mrtviče, Vihre, Brege, Drnovo – 15. 3.

– Velika vas, Gorenja vas, Raka, Straža, Cirje, Podlipa, Dolga vas, Smednik – 25. 3.

– Podulce – 29. 4.

– Vel. Podlog, Mali Podlog, Gržeča vas, Jelše, Gorica – 16. 6.

– Pristava – 7. 7.

– Podbočje, Kalce–Naklo, Brod, Selo – 6. 8.

– Dolenja vas, Sp. Stari Grad, Stari Grad, Sp. Libna, Zdole, Pleterje – 13. 8.

Kosovni odpadki

Aprila in oktobra je v občini potekala akcija odvoza kosovnega odpada. Nabralo se je precej odpadkov bele tehnike, starega železa in pohištva.

Tudi v prihodnje pričakujemo veliko udeležbo pri akcijah, saj s tem vsi pripomoremo k čistejšemu okolju.

Direktorica:

Silvana Mozer, dipl. oec.

POJASNILO OBČANOM

Ugotovili smo, da občani vedno več odpadkov iz gospodinjstev odlagajo v kartonske škatle, vrečke, sode, vedra in celo na kup. Z željo, da opozorimo, da je tako odlaganje nepravilno, tako odloženih odpadkov nismo odpeljali.

V občinskem odloku o odvozu odpadkov je navedeno, da se odpadki odlagajo le v tipizirane posode in v vrečke, ki jih predpiše izvajalec. Vrečko bo možno nabaviti v letu 1994.

Do takrat pa

OBVEŠČAMO OBČANE,

da bomo odvažali samo odpadke, odložene v kovinske posode in namenjene vrečke za smeti, če so le-te ob kovinski posodi. Vseh drugače shranjenih odpadkov NE ODVAŽAMO.

KSP "KOSTAK" KRŠKO

Direktorica:

Silvana Mozer, dipl. oec.

MALI OGLASI

STARE razglednice, pisma in dopisnice, tudi cele zbirke, odkupujem. Satelitsko anteno prodam ali menjam za starine. Gregl, Kregarjeva 11, Brežice, tel. 63-111.

NAJEM dam gostinski lokal s 50 sedeži, v okolici Sevnice. Informacije na tel. 82-725, dopoldan.

PRODAM PARCELO v Stari vasi v Krškem, velikosti 673 m², z vso dokumentacijo, in 125 m² črne tegole. Informacije: 31-295

dopoldan in 32-726 popoldan (od 15.30 dalje).

HLADILNIK s skrinjo in smučarske čevlje št. 6 1/2 in 7 ugodno prodam. Informacije: 34-729.

NOTEBOOK 386 SX, 80 MB, 2 MB, VGA ČB prodam. Informacije: Matjaž, tel. 22-352 (8.-14. ure).

REGISTRSKO blagajno Olivetti prodam. Tel.: 77-463.

VIDEOREKORDER Panasonic s scannerjem prodam. Telefon: 32-920.

AFP d.o.o. ekskluzivni zastopnik in nosilec licence **adidas**

Sela 2, 68257 Dobova, Slovenija, tel.: 0608/67-274, 67-051, 67-675, fax: 0608/67-655

TRGOVSKO POSLOVNI CENTER DOBOVA

V PRODAJALNI **AFP** DOBOVA VELIKOSTI cca 600m²
BOSTE LAHKO KUPOVALI

- NA ODDELKU Z METRSKIM BLAGOM, KJER VAM PONUJAMO SAMA

UVOŽENA BLAGA PO UGODNIH CENAH

- OTROŠKEM ODDELKU KONFEKCIJE IN IGRAČ

- ŽENSKEM ODDELKU KONFEKCIJE, PLETENIN IN PERILA

- MOŠKEM ODDELKU KONFEKCIJE, PLETENIN IN PERILA

IN SEVEDA ŠPORTNEM ODDELKU **adidas**

DELOVNI ČAS PRODAJALNE
VSAK DAN OD 9. – 19. URE
SOBOTA OD 8. – 13. URE
OD 20. NOVEMBRA DO VKLJUČNO
18. DECEMBRA IMAMO ODPRTO
VSAKO SOBOTO DO 18. URE

BISTRO ALEKSANDER

Mini restavracija
z gostinskim vrtom

FILMSKI SPORED

Od 10. do 25. novembra

KRŠKO

10. in 11. XI. ob 20. uri: MESO (La Carne), drama, komedija in erotika.
13. in 14. XI. ob 18. uri: SOMMER-SBY (Sommersby), amer. zgod. melodrama.

16. in 17. XI. ob 16. in 18. uri: MI SE IMAMO RADI (Father, Son & Mistress), komedija.

18., 19. in 20. XI. ob 16. in 18. uri in 21. XI. ob 18. uri: JURSKI PARK (Jurassic Park).

19. in 21. XI. ob 20.15.: BOTER 3 (The Godfather 3), gangsterska drama.

25. XI. ob 16. in 18. uri: KNJIGA O DŽUNGLI, amer. celovečerna risanka.

SEVNICA

12. XI. ob 17. uri, 13. XI. ob 17. in 19. uri in 14. XI. ob 10. uri: JURSKI PARK.

12. XI. ob 19. uri in 14. XI. ob 17. uri: SOMMER-SBY, amer. zgod. melodrama.

18. XI. ob 18. uri in 20. XI. ob 19. uri: NESPODOBNO POVABILO, amer. erot. drama.

19. in 21. XI. ob 17. uri: ZVEŽITE ME, amer. komedija.

19. XI. ob 19. uri in 20. XI. ob 17. uri: NINA, amer. akcijski thriller.

BREŽICE

11., 12. in 13. XI. ob 20. uri: SOMMER-SBY, am. melodrama.

13. XI. ob 18. uri in 14. XI. ob 18. in 20. uri: MI SE IMAMO RADI, am. komedija.

17. in 18. XI. ob 20. uri: RED ROCK WEST, am. kriminalka.

19. XI. ob 20. uri in 20. in 21. XI. ob 18. in 20. uri: PROSTI PAD, am. kriminalka.

24. XI. ob 20. uri: FIRMA – predpremiere.

25. XI. ob 20. uri: REKA POJE MI, am. drama.

UGODNO PRODAM starejšo enodružinsko hišo v Brestanici, z vrtom in garažo, 80 m² stanovanjske površine, primerno tudi za obrtno dejavnost. Tel.: 79-196 (popoldan) oz. 21-426 (dopoldan).

Tiskovna konferenca ZLSD Brežice

Boj za oblast ni najpomembnejši cilj

Pretekli teden so na zboru občinske organizacije Združene liste socialnih demokratov Brežice obravnavali dve tematski področji: izvajanje programa stranke in delovanje občinske skupščine.

Brežice, 8. novembra – Stališča, sprejeta na zboru, sta predsednik in sekretar OO ZLSD Brežice predstavila novinarjem na današnji tiskovni konferenci. Socialna politika se po njihovi oceni ne izvaja tako, kot je zapisano v njihovem predložitelnem programu, razprava o proračunskem memorandumu pa kaže, da se bodo nekatere že dosežene socialne pravice celo krčile. Zato se v ZLSD Brežice sprašuje, ali vladna koalicija sploh še daje možnosti za uveljavljanje njihovega programa socialne pravičnosti in odpiranja novih delovnih mest. Ker boj za oblast ni njihov najpomembnejši cilj, postaja njihovo nadaljnje sodelovanje v vladi nesmiselno in za stranko škodljivo. Zato zahtevajo, da ZLSD izstopi iz vladne koalicije in svoje delovanje nadaljuje v opoziciji. So proti kompromisom, ki bi gredo v škodo že doseženih socialnih pravic. Po njihovem bi to samo še poslabšalo položaj in ugled ZLSD kot koalicijskega partnerja in stranke.

ZLSD Brežice ima veliko priponb na delovanje občinskega parlamenta. Premalo pozornosti se posveča sprejetim sklepom, večina se jih sploh ne realizira. Tudi na sejah skupščine ni poročil o nerealiziranih sklepih, kar sicer poslovnik o delu skupščine predvideva. IS pa se obnaša kot vrhovna oblast, ki sama kroji in izvaja občinsko politiko. Delegati pogosto ne dobivajo pravih informacij, v nekaterih primerih so celo zavedeni pri odločanju. Sami se premalo poglobljajo v vsebino problemov, kar nekatere v vodstvu skupščine ustreza. Predstavniki ZLSD poudarjajo, da ne želijo povzročati nobenih novih afer v Brežicah. Ker bi radi razčistili nekatere nejasnosti

IS SO Sevnica

Poziv policistom za večjo prometno varnost

Sevnica – V Sevnici je vzbudilo zaskrbljenost vse večje število hujših prometnih nesreč, ki jih po oceni izvršnega sveta pogosto povzročijo posamezniki, znani občanom in najbrž tudi policiji, ki iz objektivnosti, nasilja in v alkoholiziranem stanju s prehitro vožnjo tudi smrtno ogrožajo občane.

"Nedvomno bi morali na spoštovanje odpiralnega časa ter prepoved točenja alkoholnih pijač vinjenim in mladoletnim osebam v prvi vrsti opozoriti lastnike gostinskih lokalov, radi pa bi opozorili tudi na dejstvo, da je

v delu skupščine, so postavili zahteve: da se že na naslednjo skupščinsko sejo uvrsti na dnevni red problematika lokalne samouprave, da se delegate informira o poteku usklajevanja stališč in pogledov v Posavju glede sedeža upravnega okraja in drugih za regijo pomembnih institucij ter pripravi poročilo – odgovori in stališča IS na vprašanja, ki sta jih izpostavila nekdanja člana IS in predstojnika upravnih organov občine na seji občinske skupščine, ko je bil obravnavan predlog za njuno razrešitev. Tudi to poročilo naj bi bilo ena izmed nerealiziranih obvez.

Namen teh zahtev ni še bolj pogrevati že itak vroče ozračje v brežiški skupščini, ampak trdijo, da želijo zadeve izpostaviti in razčistiti. V ZLSD Brežice pravijo, da gre za življenjsko pomembne dogodke, kot je npr. nova lokalna samouprava, in prej ko se stvari razčistijo, lažje bodo zagotovili napredek občine. So pa tudi nekatere zadeve, ki jih je treba pozitivno oceniti. Tu mislijo predvsem na celoto dogajanj ob občinskem prazniku, ki dajejo manj črno sliko o dogajanju v občini – gospodarski plato v Slovenski vasi, obrtna cona v Dobovi, zgrajeni vodovodi in ceste, dasežki na področju športa in kulture.

Stranka za sredino novembra načrtuje letno konferenco, na kateri bo izbrano novo vodstvo. Osnutek kandidatne liste so že obravnavali. Načrtujejo tudi ustanoviti posvetovalni organ na ravni Posavja.

Pomladanske volitve v ZLSD sicer podpirajo, vendar naj bi po njihovem bile v okviru obstoječih občin in po novih načelih – za enodomne skupščine. (Branka Bjegović)

predvsem ob koncu tedna in v nočnem času premalo čutili prisotnost policije. Slednja bi morala pozorneje in natančneje spremljati stanje v lokalih in karnah na cestah. Izvršni svet zato podpira prizadevanja komandirja za kadrovske ojačitve Policijske postaje v Sevnici s starejšimi in bolj izkušenimi policisti, kar je dolžna zagotoviti UNZ Krško," je zapisano v sporočilu, ki ga je IS SO Sevnica poslal Policijski postaji Sevnica in z njim seznanil tudi UNZ Krško. (B. B.)

Greh še ni, lepo pa tudi ne

Inspektorji so še enkrat staknili glave nad krškimi odlokom o javnem redu in miru in prišli do zaključka, da v njem ni ničesar zadosti konkretnega, kar bi lahko uporabili zoper pribijalce in prilepčevalce plakatov na zidove in drevesa krškega mesta. Ker pa je že mnogo takih, ki se jim upira pogled na "papirnatih hlačke na nogah kurje pečenke" pri kulturnem spomeniku ob severnem vstopu v Krško (glej sliko) in razsvaljkane frise po njegovih ulicah, bi bilo kar prav, da krški delegati uresničijo svojo namero in sprejmejo poseben predpis, da se bo vedelo, kje se smejo plakati postavljati, kdo naj jih pospravlja in kaj lahko doleti tistega, ki pravil ne bo spoštoval.

95 let Leona Štuklja

Vzor športne požrtvovalnosti, vztrajnosti in čilosti

Slovesnosti ob jubileju slavnega olimpijca so Novomeščani poimenovali "Pariz–Amsterdam–Berlin–Novo mesto". Pozabili pa so povedati, da je bil Leon Štukelj tudi pri Sokolu.

Novo mesto, 5. novembra –

Na današnji tiskovni konferenci, ki jo je v Prečni skical pripravljali ni odbor, so zbranim predstavili prireditev, ki jo Novomeščani pripravljajo v čast Leonu Štuklju za 12. november. Ob visokem življenjskem jubileju tega slovenskega športnika vseh časov so organizatorji, vodstvo občine ter pobudnik in scenarist prireditve Matjaž Berger, predstavili Štukljeve uspehe in potek prireditve.

Danes čili starostnik, ki se je rodil v Novem mestu, je osvojil olimpičja na olimpiadah v Parizu leta 1924, v Amsterdamu leta 1928 in v Berlinu leta 1936. Zato se je organizacijski odbor odločil, da glavno svečanost v Novem mestu poimenuje "Pariz–Amsterdam–Berlin–Novo mesto". Nanjo bodo povabili tudi predsednike nacionalnih olimpijskih komitejev Francije, Nem-

čije in Nizozemske. Na svečanosti bodo prisotni najboljši slovenski športniki in seveda vsi nosilci evropskih, svetovnih in olimpijskih odličij.

Umetniško-gimnastična akcija "Pariz–Amsterdam–Berlin–Novo mesto" se bo začela 12. novembra ob 16. uri na glavnem novomeškem križišču s padalskim desantom in prihodom Leona Štuklja. Nosilec olimpijskega ognja bo poslednji rekorder Pietro Mennea. Častni pokrovitelj akcije, ki je posvečena najstarejšemu olimpijskemu zmagovalcu na svetu, bo predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek.

Naj omenim še to, da ste vsi vljudno vabljeni na otvoritev razstave ob 95-letnici Leona Štuklja, ki bo v četrtek, 11. novembra ob 18. uri v mali dvorani Dolenjskega muzeja. (Roman Mlakar)

Mujno obvestilo

Doberman išče gospodarja,

pa so ljudje packe in se nočejo z njim pogovarjati

Krško, 5.–8. novembra – Večlik črn doberman z rjavim smrčkom se je navadil postopanja po Krškem. Nekateri zlobneži trdijo, da je od zavoda za statistiko, drugi pa, da ga je poslal Drnovškov Artur. Sumijo namreč, da pred ponovno razpravo o proračunskem memorandumu premetava po smetnjakih in razmetava njihovo vsebino po okolici zato, da bo videl, koliko hrane ljudje kljub padcu standarda še vedno zmečejo v smeti.

Ondani (v petek je bilo) se je odločil, da napravi še majhno ustno anketo in začel je pri pekinškem kužku. To so sicer majhni psi, a so "ta pravi", zato se je kužkova lastnica zbala za vsiljivega dobermana in je skušala tačko svojega malčka iztrgati iz njegovih čeljusti. Seveda se je potem doberman odločil in bi anketiral kar damo osebno, pa

se je vmešal neki nebodigatreba.

V ponedeljek pa je dobermana poslala na teren kar služba zdravstvenega zavarovanja: postavil se je pred lekarno in nikogar ni spustil noter. Prizadeti so sicer klicali policiste in ti center za obveščanje in ta veterinarje v Brestanici, a ko je dežurni veterinar prišel na kraj dogajanja, je tajni državni uslužbenec že odšel neznano kam.

P.S.: Če se vam bo, spoštovani bralci, ob branju naših kronik čez štirinajst dni zazdelo, da ste to isto vest že prebrali, vas opozarjam, da bo res tako. Vzrok je v tem, da naši uradni viri običajno potrebujejo uradno dovoljenje svojih uradno nadrejenih za to, da lahko uradno sporočijo svoje uradno stališče ali uradno pojasnilo. Uradna pojasnila ali stališča pa ne visijo kar na klinu. Zato s kroniko iz uradnih virov uradno zamujamo. Pardon! (Ika)

Martinov konec tedna v Apolonu

Milan bo risal, Franci bo sviral

Karikature in glasba za prijeten večer

Ob koncu tega tedna se bo v Krškem mudil (tudi) naš karikaturist iz Celja Milan Alašević. V petek, 12. novembra, bo v krški pivnici Apolon, v soboto zjutraj bo gost v bifeju »Kos« na krški tržnici, popoldne in zvečer pa bo zopet risal in karikiral pri Apolonu. Tisti, ki ste bili na brežiškem Sejmu obrti in podjetništva, ste Alaševića že videli pri delu – na razstavnem prostoru Našega glasa. Ko smo ga tokrat povabili v Apolona, je napovedal, da bo s seboj pripeljal »pokazati« tudi kolecig portretistko.

Apolon je ime pivnice, ki sta jo Slava in Tone Kos odprla v starem krškem mestnem jedru, na Dalmatinovi ulici. Pri Apolonu točijo 16 (iz besedo: šestnajst) vrst piva, pa nekateri kljub temu prisegajo na to, da ima najboljši okus mešanica svetlega in temnega piva. Imajo kar dve kuharici, ki se na posel spoznata, in kar se da prijetno ter udobno urejen lokal. Tokrat bo v njem za razpoloženje poskrbela tudi glasba izpod Francijevih prstov. O vsem se prepričajte pri Apolonu ali pa na tržnici, kjer bodo zijala celo zastoji, kofe si boste plačali, karikature in portreti pa tudi ne bodo pretirano dragi.

Za pozdrav vam Milan Alašević pošilja svojo verzijo nastajanja vladnega memoranduma o proračunu – sedaj, ko ga je ta, skupaj z odgovornostjo za njegovo uresničitev, podtaknila državnemu zboru.

OB PRAZNIKU OBČINE SEVNICA

12. novembra bo občina Sevnica obeležila svoj občinski praznik. Tokratni nosilec praznovanja je Krajevna skupnost Blanca, ki bo tega dne izkazala gostoljubje vsem občinskim poslancem in ostalim gostom, saj bo v njihovem Kulturnem domu potekala slavnostna seja vseh zborov Skupščine občine Sevnica.

Tradicionalna selitev praznovanja občinskega praznika se je v sevniki občini pokazala kot učinkovita oblika spodbujanja enakomernega razvoja vseh delov občine Sevnica, saj ima KS gostiteljica v tekočem letu prednostno vlogo pri razporejanju proračunskih sredstev, namenjenih za izboljšanje komunalne infrastrukture. To je še toliko pomembnejši način zagotavljanja približno enake kvalitete življenja v vseh okoliših občine, če upoštevamo, da je kar 9 od 11 krajevnih skupnosti občine Sevnica žal uvrščenih v demografsko ogrožena območja.

Tudi letos, ko se bomo spomnili obletnice zgodovinsko pomembnega dogodka, osvoboditve Dušana Kvedra-Tomaža iz sevnikiških zaporov, bomo na osrednji slovesnosti podelili najzaslužnejšim posameznikom oziroma društvom grb občine Sevnica, občinska priznanja in medalje Dušana Kvedra-Tomaža. S to skromno oddolžitvijo najbolj aktivnim občanom želimo vzpodbuditi še večjo angažiranost posameznikov in skupin za lepše in boljše življenje nas vseh v tem delu Slovenije. Zavedamo se namreč, da je le od nas vseh odvisna kvaliteta življenja v občini in da k izgrajevanju življenja po evropskih merilih lahko prispevamo le vsi skupaj – poslanci in občani.

Ob tej priložnosti zato v imenu predsedstva Skupščine občine Sevnica iskreno čestitam vsem občanom in vsakemu posebej za njegov prispevek k razvoju ožjega kraja ali naše širše skupnosti.

Predsednica Skupščine občine Sevnica
Breda Mijović, dipl. ek.

Priznanja občine Sevnica za leto 1993

Grb občine Sevnica bo prejel Anton Koren. Koren je kot svojega dolgoletnega aktivnega člana za to odlikovanje ob občinskem prazniku predlagalo Gasilsko društvo Sevnica. Priznanje Dušana Kvedra-Tomaža bodo letos prejeli: Marjana Kralj (predlog OŠ Sava Kladnika Sevnica) za 20-letno kvalitetno poklicno delo in tudi vrsto drugih aktivnosti na področju vzgoje in izobraževanja ter kulture; Ana Hočevnar, ravnateljica OŠ Krmelj (predlogu KS Krmelj) za prispevek k boljšemu, kvalitetnejšemu življenju krajanov KS Krmelj; Čebelarstvo društvo Sevnica (predlog Sveta posavskih čebelarjev) za skoraj 60-letne aktivnosti.

Medalje Dušana Kvedra-Tomaža bodo podelili Alojzu Ko-

šarju (avtoprevozništvu), Matku Kurniku (mizarstvu), Jožetu Petermelu (gradbeništvu) in Antonu Krajncu st. (sodarstvo) na predlog Obrtne zbornice Sevnica kot cenjenim strokovnjakom v obrti ter aktivnim članom obrtniške organizacije; Pavlu Zagodetu, aktivnemu članu Društva nekadilcev Sevnica, na predlog društva; Janku Stoparju, ki je že 30 let aktiven član Gasilskega društva Sevnica, na predlog društva; Jožetu Rostoharju, ki ga je predlagal svet krajevnih skupnosti Blanca zato, ker že petnajst let aktivno sodeluje v vseh akcijah krajevnih skupnosti, posebej pa je zaslužen za razvoj telefonije in izgradnjo cest na področju KS Blanca. (B. B.)

Društvo za plesno dejavnost Krško in Hotel Sremič Krško
vabita na

MODNO REVIVO IN MARTINOVANJE

v petek, 12. novembra ob 20. uri v hotelu Sremič.

V modni reviji sodelujejo trgovina in šiviljstvo Modelina Krško, trgovina AS Krško, trgovina Ciann Krško, trgovina Taja Krško in trgovina Napoleone Krško.

Zabavala vas bosta ansambla Vikend iz Sevnice in Korado iz Izole. Gost večera bo plesni par Aleš Kocjančič in Petra Stojan, članska državna prvaka v latinskoameriških plesih iz plesnega kluba Kazina Ljubljana. Program bo povezovala Biljana Gajšek.

Sponzor večera je Philips center, CKŽ 23, Krško.

Rezervacija vstopnic na recepciji hotela Sremič

Vljudno vabljeni!

Spremenjen vozni red na avtobusni postaji v Krškem

Neznanci so predelali vozni red, pulili rože, pisali grafite in počeli še marsikaj.

Krško, 8. novembra – Zaposleni na avtobusni postaji v Krškem so v ponedeljek zjutraj, ko so prišli na delo, imeli kaj videti. A niti okrasna rastlina, ki je bila edina priča, ni mogla "povedati", kateri objestnejši je to storil, saj je bila izpuljena. V čakalnici je bilo po tleh polno prahu iz gasilnega aparata. Vozni red je bil spremenjen in popisan z grafiti. Zaradi tega je lahko kdo čakal ure in ure na vožnjo, ki sploh ne obstaja. Morda neznanci niso iz Krškega, saj so skozi lino, kjer se izdajajo vozne karte, ukradli

mesečne vozovnice, še prej pa odtrgali zaveso, ki je morda služila namesto ključavnice. Popisane so bile klopi, razbita stikala, odtrgana pipa na moškem stranišču, tudi kljuke na nekaterih vratih so manjkale. Ves WC je bil v takšnem stanju, da mu še čistilke niso bile kos, zato so na pomoč poklicali Kostak. Uslužbenec na postaji je povedal, da je nekoč že zasačil nekega begunca, ki je pisal po klopih, ampak tisti je, potem ko je bil opozorjen, da se to ne sme delati, počistil za sabo. (B. C.)

